

SZAKMAI PROGRAM

Debreceni SZC Péchy Mihály Építőipari Technikum

Fenntartó: Kulturális és Innovációs Minisztérium

Köztes irányító szerv: Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal

Működtető: Debreceni Szakképzési Centrum (203033)

Iskola: Debreceni SZC Péchy Mihály Építőipari Technikum (203033/017)

Igazgató: Nagyné Kricsfalussy Anna

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	5
2. Jogsabályi háttér.....	7
3. Nevelési Program	8
3.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai	8
3.2. A szakmai oktatás feladatai, eszközei, eljárásai.....	11
3.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	15
3.3.1. Médiatudatosságra való nevelés.....	19
3.3.2. Gazdasági és pénzügyi nevelés	20
3.3.3. Technikumunk pályaeorientációs szolgáltatásai	20
3.3.3.1. Bevezető – tájékoztató a pályaeorientációs szolgáltatásokhoz	20
3.3.3.2. Elérhető pályaeorientációs szolgáltatásaink	21
3.4. A közösség fejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	22
3.5. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	25
3.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	28
3.7. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje.....	38
3.8. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az októató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	41
3.9. A tanulmányi vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei.....	43
3.9.1. Tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgák.....	43
3.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	46
3.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv.....	52
4. Oktatási Program	53
4.1. Kifutó képzések: 2012-es NAT-hoz illeszkedő kerettantervek.....	53
4.1.1 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások	53
4.1.2 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	54
4.1.3 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	59
4.1.4 Választható tantárgyak, foglalkozások	60
4.1.5 Választható érettségi vizsgatárgyak	61
4.1.6 Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei.....	62
4.1.7 A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése, fejlesztő formái.....	62
4.1.8 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	67
4.1.9 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket, programok, tevékenységek	68

4.1.10	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	70
4.1.11	A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok	71
4.1.12	Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek	72
4.1.13	Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés	77
4.1.14	Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	77
4.1.15	A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei	79
4.2	Szakmai oktatás	79
4.2.1	Kifutó képzések szakmai és vizsgakövetelményei	79
4.2.2	Kifutó képzések szakmai kerettantervei	80
4.2.3	A tanulók felvételének, átlépésének, vizsgára bocsáthatóságának feltételei, felmentések, beszámíthatóságok	80
4.2.4	A kimenet minőségének mérése (vizsgák)	84
4.2.4.1	A szakmai évközi mérések, értékelések	84
4.2.4.2	A szakmai vizsga	86
4.2.4.3	A szakmai érettségi vizsga	86
4.2.4.4	Szakmai gyakorlat	87
4.3	A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek	87
4.3.1	A kötelező és a nem kötelező foglalkozások	87
4.3.2	A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	94
4.3.3	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	99
4.3.4	Választható tantárgyak, foglalkozások	100
4.3.5	Választható érettségi vizsgatárgyak	101
4.3.6	Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei	102
4.3.7	A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése, fejlesztő formái	102
4.3.8	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	106
4.3.9	Az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket, programok, tevékenységek	107
4.3.10	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	109
4.3.11	A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok	110
4.3.12	A tanuló fegyelmi és kártérítési felelőssége	112
4.3.13	Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek	112
4.3.14	Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés	117
4.3.15	A tanulót megillető juttatások	117
4.3.16	Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	120
4.3.17	A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei	121
4.4	Tantermen kívüli digitális oktatás eljárásrendje	122

5. Képzési és kimeneti követelmények és Programtantervek	130
5.1 Képzési és kimeneti követelmények (röviden: KKK)	130
5.2 Szakmai helyi tantervek, Programtantervek	132
5.2.1. A szakképző intézményben a nevelő és oktató munka	132
5.2.2. Projektoktatás:.....	134
5.2.3. Az évközi tanulói munkák értékelése	135
5.2.4. Beszámíthatóság:	137
5.2.5. Felnőttek oktatása	138
6. Képzési Program és Programkövetelmények	140
6.1. A duális képzés és képzési programjai	140
6.2. Programkövetelmények	149
7. Egészségfejlesztési Program	150
8. Fejlesztő Program	156
9. Legitimációs záradék.....	166
10. Mellékletek	167
10.1 Képzések óratervi hálói	167
10.2 Közismereti kerettantervek a szakképzés területére	167
10.3 Kifutó képzések ágazati érettségi vizsgakövetelményei.....	167
10.4 Kifutó képzések szakmai és vizsgakövetelményei	167
10.5 Képzési és kimeneti követelmények	167
10.6 Szakmai helyi tantervek, Programtantervek	167
10.7 Programkövetelmények	167
10.8 Kifutó képzések szakmai kerettantervei.....	167
10.9 Duális partnerek képzési programjai.....	167
10.10 Ágazati alapvizsgák szabályzata	167
10.11 Közismereti helyi tantervek	167

1. Bevezetés

- **Az intézmény küldetése**

A Debreceni SZC Péchy Mihály Építőipari Technikum küldetésnyilatkozata (misszió)

...”oktatásunknak lényegében egy célja van: olyan emberek megformálása, akik szemüket a táguló horizontra függesztve szilárdan megállnak a lábukon. Ez a feladat az iskolát minden szinten a legfontosabb közintézménnyé és a tanárt a legfontosabb közéleti alakká teszi. Ahogyan ma tanítunk, olyan lesz a holnap.”

Szentgyörgyi Albert (1964.)

Az iskolánk a város, gazdasági régiónk nagy hagyományokkal rendelkező technikuma. Valamennyi megszerezhető szakma, szakmai képzés az építőiparhoz kötődik. Végzett diákjainknak biztos elhelyezkedési lehetősége van különböző területeken, akár középvezetőként is. A továbbtanulni vágyókat a Debreceni Egyetem Műszaki Karának számos képzési területe várja.

Arra törekszünk, hogy növendékeink felismerjék a bennük rejlő képességeket, és azt a megalapozott szakmaválasztás után továbbfejlesszék az általános és a szakmai képzés keretében, legyenek büszkék szakmájukra, a munka szeretete része legyen egyéni boldogulásuknak.

Fontos számunkra a korszerű szakképzés megvalósítása, a szakmai igényességre, nyitottságra való nevelés, a folyamatos továbbképzés belső igényének kialakítása. A munkaerő-piaci igényeknek megfelelő szakképzési szerkezetet működtetünk, a duális szakképzés megvalósításában együttműködünk a gazdálkodó szervezetekkel.

További célunk, hogy iskolánk az ismeretek átadásának és az emberi kapcsolatok sokféleségének olyan színtere legyen, melyet a tanítványok és az oktatók közösen alakítanak és formálnak a számukra legtöbbet adóvá. Végzett diákjaink meglévő értékeiknek biztos tudatában képesek legyenek saját sorsuk legkedvezőbb alakítására.

Fejlesztjük a vállalkozói, munkaerő-piaci kompetenciát, a kreativitást és az innovációs képességet, erősítjük az együttműködést és egymás megsegítésének képességét.

Hangsúlyt fektetünk az idegen nyelv oktatására, ezt nemzetközi kapcsolatokkal is támogatjuk.

El kívánjuk érni, hogy tanulóink ismerjék meg szűkebb és tágabb környezetük értékeit, a társadalmi szokásokat, viselkedési normákat; legyen igényük az egészségmegőrző életvitelre.

Az intézmény minőségirányítási rendszerének működtetésével biztosítjuk, hogy a jövőben az iskola minden területén lehetőség nyíljon a folyamatos fejlesztésre és belső szükségletté váljon a minőségi munkavégzés.

Az iskola elképzeléseinek megvalósításához rendelkezésre áll a felkészült, képzett oktatói testület, a jól felszerelt iskola és tanműhely, valamint az oktatás területén működő támogató partnereink.

- **Az iskola jövőképe**

A Debreceni SZC Péchy Mihály Építőipari Technikum jövőképe (Vízió)

Célunk, hogy a régió építőipari munkaerő-piaci igényeit kielégítő széles szakmai alapozású, gyakorlat-centrikus, a vállalkozói szemlélet alapjain nyugvó oktatás keretében szerezzék meg tanulóink a társadalom által elvárt, differenciált szakmai végzettségeket, s készüljenek fel a munkaerő-piaci mobilitásra.

A duális szakképzés teljes-körű megvalósítása érdekében szoros együttműködést alakítunk ki minden érintett gazdasági szereplővel, szakképzési irányító szervezettel.

Szakmai képzésünk színvonalának erősítése érdekében biztosítjuk oktatóink folyamatos továbbképzését, ezen belül növeljük a vállalati környezetben megvalósítottak számát.

Figyelmet fordítunk a tárgyi eszközök folyamatos fejlesztésére, az innovatív tanulási környezet megvalósítására.

Feladatunk a tehetségek felismerése, gondozása, számukra megfelelő kihívások biztosítása. Fontos számunkra az országos szakmai tanulmányi versenyeken történő megmérettetés. Megőrizzük és továbbfejlesztjük a Debreceni Egyetem Műszaki Karával meglévő jó kapcsolatunkat.

Kiemelten kezeljük a felzárkóztatást, a hátrányos helyzetű tanulók segítségét, pedagógiai eszközökkel, támogató szakemberek igénybevételevel igyekszünk megakadályozni, hogy a hozzánk bekerülő tanulók végzettség nélkül hagyják el az iskolát.

Hangsúlyt fektetünk a felnőttek szakmai oktatására és képzésére: a továbbképzések, átképzések, valamint további szakmai képzettségek megszerzéséhez szükséges feltételrendszer kialakításával, rugalmas tanulási utak alkalmazásával.

El kívánjuk érni, hogy az oktatás folyamatában a diákok szerezzenek a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását. Képesek legyenek az önálló eligazodásra, rendelkezzenek jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretekkel.

Az iskolai partnerkapcsolatok erősítésével, a technikai háttér jobb kihasználásával, a szülők intenzívebb bevonásával eredményesebbé kívánjuk tenni oktató-nevelő munkánkat.

2. Jogsabályi háttér

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- A szakképzésben lezajlott átalakítás utólagos hatásvizsgálatából adódó törvénymódosításokról szóló 2023. évi XXXIII. törvény
- A szakképzésben lezajlott átalakítás utólagos hatásvizsgálatából adódó kormányrendelet-módosításokról szóló 292/2023. (VII.6.) Korm. rendeletet
- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet
- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
- 11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- Az innovációért és technológiáért felelős miniszter 5/2018. (VII. 9.) ITM rendelete a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet és a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról szóló 24/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról
- 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról

- 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről
- 26/2018. (VIII.7.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának kiadásáról szóló 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet módosításáról
- 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet a szakképzési kerettantervekről
- A 2012-es NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók (ITM, OH)
- Képzési és Kimeneti Követelmények
- Programtantervek

3. Nevelési Program

3.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

Iskolánk technikum, ebből adódóan a nevelés-oktatás **alapvető célja** olyan középfokú végzettségű műszaki szakemberek kibocsátása, akik képesek szakterületükön a folyamatosan megújuló alkotómunkára, a felelős döntéshozásra, munkájukkal új értékek teremtésére. A megszerzett készségek, tudásanyag birtokában meg tudnak felelni a mindenkor munkapiac elvárásainak, és alkalmassá válnak tanulmányaikat felsőfokon folytatni.

- **Személyiségközpontú fejlesztés:** A tanulók megismerésén alapuló pedagógiai fejlesztés, amely igazodik a tanulók egyéni fejlődési üteméhez. Fontos alapelv a gyengébbek felzárkóztatása és a tehetségesek képességeinek kibontakoztatása. Az ismeretközlés mellett fontosnak tartjuk a kompetenciák fejlesztését. A teljes személyiség fejlesztése magába foglalja az ismeretek elmélyítését, az érzelmi nevelést, a testi fejlesztést, a művészeti nevelést és a társas kapcsolatokra épülő személyiségfejlesztést.
- **Tanulóközpontúság:** Az iskola fontos feladatának tekinti a személyiségfejlesztést, tiszteletben tartja a diákok jogait, igyekszik bevonni őket az iskola életébe, számít véleményükre, ötleteikre, aktivitásukra, és mind az elméleti, mind a gyakorlati munkában magas szintű teljesítményt vár el a diákjaitól.
- **Egyéni tanulási utak biztosítása:** A tanulók megismerésén és egyéni fejlesztésén alapuló pedagógia célja, hogy minden tanuló találja meg a helyét az iskola oktatási rendszerében. Rugalmas oktatás-szervezési eljárásokkal támogatjuk a tanulók egyéni fejlődési ütemének érvényesülését.
- **Értékközvetítés:** A nevelő-oktató munka segítsen eligazodni a tanulók számára; tudjanak értékítéleteket megfogalmazni, megtalálni az értéket, a követendő példát a sok őket érő hatás útvesztőjében.

- **Korszerű tevékenységközpontú módszertan és tanulásszervezés alkalmazása:** A módszertan és a tanulásszervezés eszköz, amely a tanulói csoport képességeihez és igényeihez igazodva támogatja a tanulási-tanítási folyamatot. Az IKT és a tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az oktatásban a mai korszerű oktatás alapkövetelménye.
- **Nyitottság:** Az iskola kapcsolatrendszerén keresztül figyeli a környezetét. Kapcsolatot tart a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac elvárásai szerint alakítja a képzés szerkezetét. Az oktatás tartalmi elemeit a tantervi kereteken belül a gazdasági környezet elvárásai szerint alakítja ki.
- **Együttműködés a családdal az oktató-nevelő munkában:** A nevelés sikerének érdekében maximálisan együttműködünk a szülőkkel, a kölcsönös bizalom és támogatás elvei alapján.
- **Esélyegyenlőség biztosítása:** Pedagógiai szeretettel és nyitottsággal közelítünk minden tanulóhoz, hisszük, hogy a munkánkkal értéket teremtünk, és minden tanulóval szemben feladatunk az értékek ápolása és fejlesztése. A sajátos nevelési igényű tanulók számára biztosítjuk a személyre szóló fejlesztést, a támogató, segítő pedagógiai környezetet.

Iskolánk a pedagógiai tevékenységét – céljait, feladatait, szabályrendszerét – az emberi értékek figyelembevételével és a demokratikus iskolai légkör kialakításával végzi. A demokratikus iskola működését a magyar alkotmányban valamint az emberi és gyermeki jogok chartájában rögzített értékek szabják meg.

Iskolánkban folyó oktatói-nevelői munkát jellemzi a humanitás, a tolerancia, a demokrácia és a társadalmi igazságosság.

Iskolánk a helyi társadalmi igényeknek, elvárásoknak megfelelően alakítja ki céljait, identitását.

Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

a tanulás, a tudás,

a gyakorlatban alkalmazott tudás, kompetencia,

az egészséges életmód,

a sport, a mozgás a személyiség életében,

humanista, demokratikus gondolkodás, közösségi magatartás,

munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségérzet,

kreativitás, az alkotó önkifejezés,

egészséges nemzettudat, hazaszeretet, lokálpatriotizmus,

az újra való nyitottság,

az együttműködés.

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelése, oktatása érdekében

- A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges az élethosszig tartó tanulás (lifelong learning) megalapozása, a szakmai mobilitásra való felkészülés.
- A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az élethosszig tartó tanulás lehetőségének megalapozása, hogy tanulóink továbbfejleszthető és piacképes tudás megszerzésére törekedjenek.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltség kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.
- Célunk a régió szakmai igényeinek megfelelő szakmaszerkezet kialakítása az oktatott szakképzési ágazatok területén, a technikumi képzés és az érettségi utáni szakmaszerzés területén is.
- Integrálni kívánjuk a felnőttképzési formákat az iskola képzésstruktúrájába.
- Növendékeink az oktatás folyamatában szerezzenek a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását. Képesek legyenek az önálló eligazodásra, rendelkezzenek jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretekkel.
- A régió igényeihez igazodó szakmai ismeretek kialakítása, a hasznosítható tudás megszerzésének elősegítése, és a munkába állás feltételeinek biztosítása.
- Az önálló és kreatív gondolkodás képességének kialakítása.
- A tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel, reális énképpel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.

- A tehetség kibontakozásának a segítése, differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
- Kommunikációképes idegennyelvi tudás.
- Korszerű IKT eszköztudás.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiénié fontosságával.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrend kialakításának támogatása.
- Az önálló, felelős állásfoglalás és cselekvés alapjainak, valamint az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségek kimunkálásának segítése.

3.2. A szakmai oktatás feladatai, eszközei, eljárásai

A technikum nevelési-oktatási feladata az általános műveltség megalapozása, az érettségi vizsgára és a felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére, továbbá a szakmai vizsgára való felkészítés. Célunk, hogy tanulóink olyan szakmai kompetenciákat szerezzenek, amelyek birtokában képesek a további ismeretszerzésre, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására. Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel kialakítani a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.

A társadalomba való beilleszkedés támogatása azzal, hogy felkészítjük tanulóinkat a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására.

Feladatunk, hogy előmozdítsuk a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.

A nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony nevelő-oktató munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.

A gyakorlati oktatás kapcsolódjon az elméleti képzéshez, a cél a gyakorlati alkalmazhatóság, a munkaerő-piaci környezet elvárásainak megfelelő, hasznosítható tudás biztosítása.

A tanulói jogviszonyban szervezett szakmai oktatásnak a szakmajegyzékben meghatározott számú évfolyama van: technikumban a 9-13. évfolyam, illetve kizárólag érettségi utáni szakmai vizsgára felkészítő oktatásban 13-14. évfolyam. Felnőttképzési jogviszony esetében a szakmai oktatás időtartama nem évfolyamhoz kötött, de intézményünkben az újonnan induló csoportoknál két éves a képzés szeptember-április és február- január ciklusokkal.

Az Szt. 3. § [A szakképzés ingyenessége]

(1) Az állam*

a)- az első kettő szakma megszerzését - ideértve az ahhoz kapcsolódó előkészítő évfolyamban, illetve a műhelyiskolában való részvételt is - az első szakmai vizsga befejezéséig, a második szakma esetén legfeljebb három tanéven keresztül,

b)- a szakmai képzéshez kapcsolódó első szakképesítés megszerzését az első képesítő vizsga befejezéséig és,

c)- a technikumban tanulói jogviszony, illetve felnőttképzési jogviszony keretében az érettségi bizonyítvány megszerzését

az általa, illetve az együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott szakképző intézményben ingyenesen biztosítja. A javító- és pótlóvizsga ingyenessége a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony megszűnése utáni első javító- és pótlóvizsgára is irányadó. A szakképzésben való ingyenes részvétel szempontjából nem számít önálló szakma megszerzésének a munkakör magasabb színvonalon történő ellátása céljából a meglévő részs szakmát magában foglaló szakmára történő felkészítés és szakmai vizsga letétele.*

(1a)- Az állam, illetve az együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott szakképző intézményben minden esetben ingyenes a szakképzésben tanulói jogviszony keretében való részvétel a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személy részére.

(2)- Attól a tanulótól, illetve képzésben részt vevő személytől, aki a szakképzésben ingyenesen vesz részt, a Kormány rendeletében meghatározott esetben szedhető térítési díj, illetve tandíj. A szakképzés megszervezése, végzése és feltételeinek biztosítása ezt meghaladóan nem tehető pénzbeli, anyagi, természetbeni hozzájárulástól vagy költségtérítéstől függővé, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzésben ingyenesen vesz részt.

Szt.125.§ 12) A szakképzésben való ingyenes részvétel szempontjából az e törvény hatálybalépését követően megszerzett szakma és szakképesítés vehető figyelembe.

Kiemelt feladatainkhoz kapcsolódó feladatok, eszközök és eljárások:

Feladatok	Eszközök, eljárások
- Az alapkészségek és a kulcskompetenciák fejlesztése. - Egyéni tanulási utakat biztosítunk a tanulók számára.	- Felzárkóztató programok, korrepetálások szervezése. - Differenciálás a tanítási órákon. - Változatos tanítási módszerek alkalmazása (a helyi tantervek ajánlásokat tartalmaznak ehhez).
- Felkészítés az érettségi és szakmai vizsgákra. - A tanulók továbbtanulásának támogatása, segítése.	- Vizsgafelkészítők tartása. - Próbavizsgákon vizsgatapasztalat megszerzése. - Továbbtanulási tájékoztatók a szülőknek és a diákoknak. - Továbbtanulási operatív segítség a jelentkezés teljes időszakában. - Szabályozott folyamat a továbbtanulás intézményi támogatására.
- Átjárhatóság biztosítása a technikum és a szakképző iskola között. - Az ágazati szakmai alapozás során segítjük a tanulók megalapozott szakirány-választását a technikai alapozó évfolyamokon.	- Támogató rendszer a tanulási utak biztosítására. - Pályairányítási, munkavállalási ismeretek beépítése az oktatási folyamatba.
- Partneri kapcsolatok működtetése a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac igényeinek mérése. - A korszerű, gazdálkodó szervezetek által igényelt ismeretek beépítése az oktatásba. - Gyakorlat-centrikus módszertan alkalmazása a szakképzésben. - A duális képzés erősítése	- Partneri igény- és elégedettségmérések végzése a munkaerő-piaci szereplők körében. - A munkaerőpiac igényeinek beépítése a helyi tantervekbe, szakmai programokba. - Duális partnerek keresése, képzési programok kidolgozása, munkaszerződések számának növelése
- Felnőttképzési tevékenység bővítése. - Felnőttképzési kínálat megjelenítése a szakképzési piacon.	Felnőttképzési programok fejlesztése, felnőttképzési marketing a munkaerő-piaci partnerek körében.
- A munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztése. - Társas, személyes és módszertani kompetenciák fejlesztése. - A NAT fejlesztési területének megfelelő önállóságra, felelősségérzetre, kezdeményezőképessegre, felelős munkavállalásra való nevelés. - Kommunikációs készségek kialakítása, folyamatos fejlesztése.	- Korszerű, gyakorlat-centrikus, tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az elméleti és gyakorlati képzésben. - A jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretek beépítése a szakmai tárgyakba. - Kommunikatív nyelvoktatási módszerek alkalmazása. - A szóbeli feleletek megfelelő arányának biztosítása a számonkérésben.
- A helyi tartalmak beépítése a helyi tantervbe és a szakmai programba. - A munkába állás támogatása, a szükséges kompetenciák fejlesztése, kapcsolatok építése a munkaerő-piaci szereplőkkel.	- Partneri kapcsolatok működtetése a régió gazdálkodó szervezeteivel, az érdekképviseleti intézményekkel. - A munkába állást segítő-támogató rendszer működtetése: álláskereső technikák, jogi, munkajogi ismeretek.

Feladatok	Eszközök, eljárások
- A tanulás tanítása minden tantárgy képzési tervébe beépítve. - Az önálló ismeretszerzés kifejlesztése, az önállóság, az önértékelés fejlesztése a szakmai képzésben.	- Önálló tanulás módszertani alkalmazása az oktatásban. - Az önálló tanulási feladatok alkalmazása, önálló projektfeladatok beépítése az oktatásba.
- Önálló feladatok, projektek megoldása. - Kreatív, gyakorlati, egyéni és csoportos feladatok megoldása.	- Iskolai projektnapok, projekt hetek szervezése. - A gyakorlati oktatás feladatainak projektekké szervezése. - Részvétel foglalkozáson kívüli projektekben.
A motiváció alkalmazása, az ismeretek gyakorlati alkalmazásának bemutatása.	A szemléltetés, a gyakorlati alkalmazások az elméleti és gyakorlati képzésben.
Önálló tanulás módszereinek alkalmazása.	- Projektfeladatok, egyéni kutatómunka alkalmazása. - Önálló szakmai portfóliók készítése.
Az egészséges életmódra nevelés, a káros szenvedélyek negatív hatásainak megismertetése.	- Egészségnevelési hetek szervezése. - A sportolás, a testmozgás igényének felkeltése, sportolási lehetőségek biztosítása a testnevelési órákon és más szabadidős programok keretében.
- A tanuló személyiségének megismerése. - Egyéni fejlesztési tervek készítése.	- Tehetséggondozó és felzárkóztató programok szervezése. - Önismereti órák tartása, művészeti és kulturális csoportok működtetése, kiállítások rendezése.
A foglalkozások anyagában a közösség által teremtett értékek bemutatása, megismerése.	- Ünnepi megemlékezések. - A természet megismerése, osztálykirándulások, táborok szervezése. - Iskolai projektnapok témáinak kiválasztása.
- A közösen elfogadott szabályok betartása. - A tanuló önértékelésének fejlesztése.	- Következetes, nyilvános szempontok szerinti értékelés. - Jutalmazás, büntetés szabályok szerinti alkalmazása. - A tanulók önértékelésének alkalmazása az intézményi értékelési rendszerben.
Az iskolai közösségek oktatói támogatása, az osztályfőnöki, gyakorlatvezetői feladatok pontos meghatározása.	- Osztályfőnöki munka kiemelt támogatása, a tutori szerep működtetése. - Iskolai közösségi rendezvények szervezése.
A módszertani megvalósítás során a társas kapcsolatok fejlesztése.	- A csoportban végzett munka alkalmazása az oktatásban és a gyakorlati képzésben. - A társas érintkezés szabályainak példamutatás útján történő fejlesztése az oktatók egymással való viszonyán, az oktatók és a tanulók, valamint a szülők kapcsolatán keresztül.
A tanulók kapjanak önálló, kreatív feladatot, minden szakmai tevékenységükben találkozzanak az alkotás örömeivel.	- Az értékteremtés, az alkotás öröme jelenjen meg a szakmai munkában. - Ismerkedjenek meg a közvetlen és a tágabb környezetük kulturális értékeivel.

Feladatok	Eszközök, eljárások
Az oktatás-nevelés módszertani alkalmazásával sajátítsák el a társakkal való kapcsolattartás szabályait.	- Csoportmunka, kooperatív tanulásszervezési eljárások alkalmazása. - Vita, mint módszer alkalmazása.
A tanulók számára egyértelmű és következetes értékelési rendszer alkalmazása.	- Rendszeres értékelés. - A fejlesztő értékelés alkalmazása. - Önismereti foglalkozások a szakmai és az osztályfőnöki órákon.
A csoportos tevékenység szabályrendszerének megismerése, a team-munka szabályainak elsajátítása, a csoportszerepek jelentőségének ismerete.	- Csoportos feladatok megoldása. - A szakmai képzésben a team-munka követelményeinek szükségessége, gyakorlati eredményessége.
- A csoportszerepek gyakorlatban történő megismerése. - Az önértékelés fejlesztése.	Egyéni és csoportos feladatok megoldása egyértelmű értékelési követelményekkel.
- Kritikai szemlélet kialakítása. - Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.	- Konzekvens értékelési kritériumok szerinti értékelési rendszer alkalmazása. - A problémamegoldás algoritmusának alkalmazása.

3.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A középiskolai nevelés-oktatás feladata az iskolai alpműveltség bővítése és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák. A megszerzett ismereteket jól egészítik ki a szakmai elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok, a duális szakképzés keretében valóságos munkahelyi körülmények között lehetőség van a megszerzett tudás elmélyítésére, alkalmazására. A nevelési célok intézményi szintű, tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma. (A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról alapján.)

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze, tiszteletben tartva minden ember egyediségét és fejlődését, és az egyetemes emberi értékeket. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

Az értelmi nevelés

Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére, az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítására, fejlesztésére. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítására, a praktikus gondolkodásra.

A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján történik

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásaért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgzó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Eszztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

Az erkölcsi nevelés

Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Az önismeret és énkép kialakulásának segítése, az értelmi és érzelmi oldal egészséges arányának kifejlesztésére törekvés. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség: a folyamatos önfejlesztés belső igényének kialakítása. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlesztésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Társas kapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátítása (szociális kompetencia), kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára. Az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerésére, megbecsülésére nevelő ismeretek elsajátítása, egyéni és közösségi tevékenységek gyakorlása.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés

Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál, annak elfogadtatása, hogy a természeti erőforrásokat a tanulók tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Váljon tanulóink igényévé a természetnek és szűkebb környezetének megóvása. Ismerjék meg a hosszútávon fenntartható életmód gyakorlati fogásait.

Közvetlen és tágabb környezetünk értékeinek, sokszínűségének megőrzése, gyarapítása, közösségi szolgálatba való bekapcsolódás.

A testi és lelki egészségre nevelés és családi életre nevelés

Testi, lelki egészség, mely a kötelező és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is. A nevelés feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés

A munka fontosságának és megbecsülésének tudatosítása. Az iskolában létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése, a mindennapos, elvégzett tevékenységek gyakoroltatása, csoportmunkában való részvétel képességének és a projektszemléletnek a fejlesztése. A szociális érzékenység és a segítő magatartás fejlesztése.

3.3.1. Médiatudatosságra való nevelés

Biztos esztétikai értékítélet és belső késztetés kialakítása. A tanulók ismerjék meg és értsék, milyen összefüggés van a média, a pénz és a társadalom között, tudják értelmezni a látottakat és hallottakat, alakuljon ki kritikai beállításuk. Szerezenek ismereteket az adatbiztonsággal, a jogtudatossággal, és a függőséggel kapcsolatosan.

3.3.2. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanulóknak tudatosodjon saját felelősségük a tisztességes munka, a fogyasztás, az ésszerű gazdálkodás területén, tudjanak mérlegelni és dönteni. Ismerkedjenek meg a vállalkozások során felmerülő kockázatokkal és veszélyekkel, azzal, hogy a pénzt hogyan fektethetik be, és ehhez kitől kérjenek információkat.

3.3.3. Technikumunk pályaorientációs szolgáltatásai

3.3.3.1. Bevezető – tájékoztató a pályaorientációs szolgáltatásokhoz

A szolgáltatási ajánlásaink, mint például a tesztek, kérdőívek és pályaképi vizsgálatok, az érintettek (tanulók, felnőttek) válaszai alapján rávilágítanak az egyén érdeklődési területeire, valamint a kompetenciáikhoz illeszkedő lehetséges továbbtanulási vagy képzési irányokra. Ezek az ajánlások azonban önmagukban nem jelentenek végleges megoldást, és természetesen nem kötelező érvényűek. Inkább tájékozódásra, elgondolkodásra, mérlegelésre és saját vélemény kialakítására ösztönöznek.

Célközönség:

1. Általános iskolák diákjai és technikumunk diákjai
2. Szülők
3. Pályakorrekciót tervező, át- és továbbképzés iránt érdeklődő felnőttek, akik munkaviszonyban állnak

Mit nyújt a szolgáltatás?

1. Általános iskolák és technikumok diákjai számára:

- általános iskoláknak, leendő technikumi tanulóink részére:
 - Pályaorientációs tanácsadás, amely segít feltérképezni a diákok érdeklődési területeit és képességeit.
 - Tájékoztatók és információs anyagok a továbbtanulási lehetőségekről.
 - Pályaválasztási tesztek és kérdőívek, amelyek támogatják a megfelelő oktatási irány kiválasztását.
 - Személyiség típus-, önismeret teszt.
- már felvételt nyert, szakképzésben résztvevő tanulóink részére:
 - A tanuló által választott ágazati alapképzéseink irányultsága szerinti pályakövetés megerősítése az ágazati alapozás szakaszában.
- Álláskeresés előtt álló, végzős tanulóink részére:
 - Pályakezdési - társadalmi, gazdasági és munkaerőpiaci - ismeretek, kihívások.
 - Munkaadói elvárások.
 - Foglalkoztatási ismeretek.
 - Munkavállalói szükséges követelmények rendszere.

2. Szülők számára:

- Információs anyagok és tanácsadás, amelyek segítenek megérteni a pályaválasztás fontosságát és a gyermekek számára elérhető lehetőségeket.
- Útmutatás a gyermekek támogatásához a továbbtanulási döntésekben.
- Kapcsolattartás szakértőkkel, akik válaszolnak a felmerülő kérdésekre és aggályokra.

3. Pályakorrekciót tervező, át- és továbbképzés iránt érdeklődő felnőttek számára:

- Munkaerőpiaci helyzet elemzése: A jelenlegi munkaerőpiaci trendek és lehetőségek részletes áttekintése.
- Érdeklődési kör pontosítása: Segítség az érdeklődési területeid tisztázásában és formálásában.
- Átvihető képességek feltárása: A meglévő készségek és kompetenciák az új pályaterületen való hasznosításának és megerősítésének támogatása.
- Előzetes tudás értékelése: A korábban megszerzett tudás és tapasztalatok felmérése, és azok figyelembevételével történő tervezés.

3.3.3.2. Elérhető pályaaorientációs szolgáltatásaink

- **Nyílt napok**

A nyílt napot az iskolánkba készülő debreceni és vidéki 8. osztályos diákok és szüleik számára szervezi az iskola, amelynek célja bepillantást adni az iskola életébe, információt adni az indítandó osztályokról, a képzési formákról és ezek tartalmáról, a nyelvoktatásról. A nyílt napokon bemutatókat szervezünk, előadásokon vehetnek részt az érdeklődő szülők és tanulók. Gyakorlati bemutatókkal igyekszünk vonzóvá tenni a szakmai képzést.

- **Felvételi tájékoztató füzet**

Az iskolánk a felvételi követelményeket a tanév rendjéről szóló BM rendelet által meghatározott időben a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra hozza, és a KIFIR rendszerbe is feltölti. A felvételi tájékoztatóban megtalálható a meghirdetett tanulmányi területek leírása, az azokat jelölő belső kódok, az iskola felvételi eljárásának rendje, a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módja, szabályai. A tájékoztató füzetben nyilvánosságra hozzuk a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezőre vonatkozó speciális elbírálási szabályokat is.

A felvételi tájékoztatóban közzétesszük az iskolában oktatott szakmák körét és azok ágazatát. A technikumi osztályokba csak olyan tanulót lehet felvenni, aki az általa választott szakmára vonatkozóan előírt egészségügyi alkalmassági követelményeknek megfelel.

- **Iskolai honlap, facebook oldal**

Iskolánk honlapja, (www.dszcpechy.hu/) és a Debreceni Szakképzési Centrum hivatalos facebook oldala (www.dszc.hu) naprakész információkkal szolgál az iskola képzéseiről, az iskola életéről, eseményeiről, ünnepeiről, a tanulók által elért versenyeredményeiről, külföldi szakmai vagy kulturális csereprogramokról, illetve segítséget nyújt a hozzánk jelentkezni vágyó

általános iskolai tanulóknak, szüleiknek, és a felnőttképzésben részt venni szándékozó felnőtteknek.

- **Városi pályaválasztási kiállítások**

Részt veszünk a Debreceni Szakképzési Centrum pályaválasztási és pályaeorientációs rendezvényein (Hello szakma - Út a jövőbe!, Debreceni Szakmafesztivál, Állásbörzék,)

Általános iskolai pályaválasztási, pályaeorientációs rendezvények,

Iskolánk rendszeresen kap megkeresést debreceni és vidéki általános iskolák intézményvezetőitől, amelyben felkérnek bennünket arra, hogy személyes megjelenéssel, bemutató órák, foglalkozások tartásával népszerűsítsük az intézményünket, képzéseinket végzős tanulóik körében.

- **Pályaeorientációs nap**

Az aktuális tanév rendjére hatályos KIM rendelet szerint egy tanítás nélküli munkanap saját tanulóink pályaeorientációs támogatására használható fel. Az intézmény vezetője az oktatói testület véleményének kikérésével az éves munkatervben határozza meg ezt a napot. A pályaeorientációs napunkon iskolánk tanulói meghallgatják a különböző felsőoktatási intézmények, a duális partnereink és a szakmai partnereink előadásait. A képzések jellemzői mellett a tanulók pontos képet kapnak arról, melyik felsőoktatási intézménybe milyen feltételekkel jelentkezhetnek, milyen elvárásokat támasztanak a különböző intézmények, és a bemutatott képzések milyen helyet foglalnak el a munkaerő-piacon. A diákok tájékoztatást kapnak az aktuális felvételi eljárásról is.

- **Karrier hét**

Célja, hogy interaktív programok, önfejlesztő előadások várják a fiatalokat, amelyek hozzásegíthetik őket a régióban rájuk váró karrierlehetőségek felfedezésére. Egy olyan programsorozat, ahol hasznosítható tudást szerezhetnek a diákok, és ami megerősítheti őket az iskola és a szakmaválasztásban, illetve felvértezi őket a munka világához szükséges ismeretekkel. A tanulók és oktatóik előadásokon szerezhetnek élményeket, találkozhatnak vállalati partnerekkel, a diákok próbainterjún is kipróbálhatják magukat.

3.4. A közösség fejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

- Fontosnak tartjuk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítását.
- Az önkormányzás képességének kialakítása.

- A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy oktatói segítséggel vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák), gyakorlati foglalkozások, egyéb foglalkozások (szakkörök, kirándulások, sportkörök), diák-önkormányzati munka.
- A tanulóközösségek fejlesztésében a tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele.
- A tanulói közösségek irányításánál oktatóink alkalmazkodnak az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a serdülő és ifjúkori problémákhoz.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

- A tanulói közösségeket irányító oktatók legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek. Olyan oktatói közösség kialakítására törekszünk, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja. A közösségi nevelés eredményessége érdekében fontosnak tartjuk az osztályfőnök és a gyakorlati oktató szoros együttműködését.

A foglalkozáson megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása egyéni képességekhez igazodó munkaformák előtérbe helyezésével önálló és csoportos munkára támaszkodva, a tanulmányi és a munkaerkölc erősítésével.
- Különböző, változatos munkaformákkal a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Gyakorlati foglalkozás keretében a különböző csoportszerepek elsajátítása, kipróbálása. Az egyes munkafolyamatok felelősség-megosztása, az együttműködés és a tájékoztatás szerepeinek gyakorlása.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók motiválása, kezdeményezéseiknek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.

- Szociális kompetenciák fejlesztése (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség).

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- A hagyományőrző tevékenységek fejlesztik a közösséget, erősítik a közösséghez való tartozás érzését.
- Sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves foglalkozások, múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokon tett csoportos látogatások, stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- Szabadidős tevékenységek.
- A felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervezünk, melyeken a részvétel önkéntes (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.).

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulóknak az intézmény döntési folyamatában való részvételi jogának gyakorlása

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A szakképző intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló e jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

A diákkörökkel és a diákönkormányzattal kapcsolatos szabályozás az iskolai SZMSZ-ben és a Házirendben található.

3.5. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az oktató alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása az iskolában, a programtervben és szakmai programban előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy:

1. Nevelő és oktató munkája során gondoskodik a tanuló személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a tanuló egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét.
2. A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű tanuló felzárkózását elősegítse.
3. Segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat.
4. Előmozdítsa a tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására.
5. Egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a tanulókat.
6. A szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, a szakképző intézmény döntéseiről, a diák tanulmányait érintő lehetőségekről.
7. A tanuló testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával.
8. A tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon.
9. Az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és foglalkozás szintjén, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét.

10. A kerettantervben és a szakmai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szóvegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját.
11. Részt vegyen a számára előírt továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát.
12. Tanítványai pályaaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa.
13. A szakmai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi oktatói és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse.
14. Pontosan és aktívan részt vegyen az oktatótestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
15. Megőrizze a hivatali titkot.
16. Hivatásához méltó magatartást tanúsítson.
17. A tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival, más intézményekkel, valamint a szülőkkel.

Oktató további feladatai:

18. A munka megkezdése előtt 10 perccel a szakképző intézmény épületébe megérkezik, ennek tényét aláírásával a portán elhelyezett jelenléti íven igazolja.
19. Munkájának akadályoztatása esetén 7:25-ig a szakképző intézmény titkárságát értesíti, megjelölve távolmaradásának okát.
20. A foglalkozáson ápolt külsővel, esztétikus öltözetben jelenjen meg.
21. Határidőre tanmenetet készít. A tanóráira céltudatosan és széleskörűen felkészül, a tanítási órákat pontosan kezdi és fejezi be.
22. A nem kötelező foglalkozásokat szükség szerint megszervezi.
23. A rábízott szertár rendjének megőrzése, felelősség vállalása az átvett, illetve az általa használt eszközökért.
24. Rendszeres készülés a tanítási órákra, írásbeli feladatok, feladatlapok készítése, házi feladatok kitűzése. A tanulók rendszeres ellenőrzése, értékelése.
25. A tanulói teljesítmények folyamatos nyomon követése, értékelése, osztályzatok megállapítása (az írásbeli dolgozatok határidőn belüli kijavítása, értékelése). A témazáró dolgozatok megtekintés utáni visszakérése a tanulóktól, és azok megőrzése év végéig.
26. Az intézmény nevelő-oktató munkája által szükségessé váló adminisztratív és szervezési feladatok végzése.
27. Beosztás szerinti ügyelet és kiírt helyettesítések ellátása.

28. Tanulmányi versenyeken, vizsgákon megbízás alapján a felügyelet és a vizsgáztatás ellátása.
29. Részvétel a szülői értekezleteken, illetve a fogadóórákon.
30. Közreműködés, illetve részvétel a szakképző intézmény rendezvényein.
31. Segíti a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, a diákönkormányzatot segítő oktató munkáját.
32. Betartja és betartatja a házirendet, a szakképző intézmény óvó-védő előírásait.
33. A pályázati kiírásokat figyelemmel kísérni és kezdeményezni a pályázaton való részvételt.
34. Aktívan részt venni a szakképző intézmény beiskolázási programjában.

Osztályfőnök feladatai, tevékenységei:

35. Alaposan és sokoldalúan megismeri osztálya tanulóit. Feltérképezi az osztályközösség szociometriai jellemzőit, az osztályon belüli értékrendet.
36. Nevelő munkáját, a tanulók egyéni, differenciált személyiségfejlesztését a szakmai program alapján az osztályfőnöki tanmenetben tervezi.
37. Az osztályfőnöki órákra alaposan felkészül, a tanulók érdeklődését, aktivitását figyelembe véve rugalmasan kezeli az óra kitűzött feladatait.
38. Alkalmat teremt az osztályközösségben a demokratikus közéleti szereplés gyakorlására, törekszik a munkamegosztásra.
39. Segíti a diák-önkormányzati törekvéseket, képviselőket.
40. Kialakítja a reális önértékelés igényét, az életkornak megfelelő szituációkkal önállóságra és öntevékenységre nevel.
41. Felelősök megbízásával és számonkérésével biztosítja az osztályterem és a berendezési tárgyak épségét, rendjét, tisztaságát.
42. Együttműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátorral a gyermekvédelmi feladatok ellátásában.
43. Segíti a személyre szabott és sikeres pályaválasztást.
44. Felkészíti a tanulókat az intézmény rendezvényeire, ünnepélyeire. Segíti a különféle szabadidős programok, kirándulások, klubfoglalkozások szervezését és megvalósítását.
45. Irányítja minden rendezvényen az udvarias és kulturált viselkedést, a fegyelmezett munkát, a rend és a tisztaság fenntartását, a környezet védelmét.

46. Félévkor és év végén a megadott szempontsor szerint beszámolót készít az osztályáról. Szempontokat és tanácsokat ad a hatékony tanulási módszerek, és a helyes időbeosztás elsajátításához.
47. Segíti a tanulók folyamatos felzárkóztatását, a kiugró tehetségek képzését.
48. Együttműködik az osztályában tanító oktatókkal, látogatja osztálya tanítási óráit, észrevételeit megbeszéli az érintett nevelőkkel.
49. Igyekszik összehangolni a család és az iskola nevelését, szükség szerint családlátogatás végez.
50. Munkaterv szerint szülői értekezletet, fogadóórát tart.
51. Az iskolai dokumentumokat a szülőkkel megismerteti.
52. Folyamatosan tájékoztatja a szülőket a gyerekek magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről, az egyéni fejlesztésről, a dicséretéről, az elmarasztalásról.
53. Képviseli osztálya érdekeit a oktatótestület előtt, minősíti tanítványai magatartását, szorgalmát, javaslatot tesz az osztályozó konferenciának.
54. Ellenőrzi az érdemjegyek beírását és a szülői aláírást a tájékoztató füzetben, regisztrálja és összesíti a tanulók hiányzását, figyelemmel kíséri az igazolásokat, a mulasztások valós okait.
55. Vezeti az osztálynapló haladási részét, elvégzi az osztályfőnöki adminisztrációs teendőket, felel az osztálynapló és törzslapok, más nyilvántartások szabályszerű és naprakész vezetéséért, statisztikai adatokat szolgáltat.
56. Irányítja, szervezi a felelősségére bízott tanulóközösség iskolai életét, jelentős nevelő hatást fejt ki, érdemben foglalkozik a rábízott fiatalok egyéni gondjaival. Az egységes értékrend megvalósítása érdekében koordinálja a fejlesztő-nevelő hatását, ellenőrzi az osztályban folyó pedagógiai tevékenységet.
57. Figyelembe veszi az osztályban tanuló sajátos nevelési igényű, valamint beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel rendelkező tanulók körülményeit és szükség esetén gondoskodik azok differenciált képességfejlesztéséről.
58. Kiemelt figyelmet fordít a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra.
59. Köteles minden olyan munkaköréhez tartozó egyéb feladatot ellátni, amelyre a közvetlen felettese, az igazgató kéri.

3.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Az intézményi nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban. Ezzel biztosítva a tanulói jogokat, mely szerint minden tanulónak joga van, hogy képességük, érdeklődésük és adottságaiknak megfelelő képzésben részesüljenek.

Az Európai Unió projektében központi szerepet foglal el a társadalmi méretű integráció, mely szerint hátrányos helyzete, speciális problémái miatt semmilyen csoport vagy egyén ne legyen a társadalomban hátrányosan megkülönböztetve, valamilyen módon kirekesztve. Ezért a hagyományos oktatási folyamatot fel kell váltania az integrált oktatásnak.

Az együttnevelés, az integrált oktatás az intézmény egészében pedagógiai hatással bír: pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (az elfogadás, a szeretet, a jószág, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítása, az empátia fejlesztése.

A köznevelési törvény szerint kiemelt figyelmet érdemlő tanuló:

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló – a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény alapján.

Alapvető pedagógiai feladat a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, felkészítésük a szakmai vizsgákra, az egyenlő eséllyel történő hozzáférés követelményére tekintettel. Fejlődésük figyelemmel kísérése és elősegítése. Emberi méltóságuk és jogaik tiszteletben tartása.

A szakképzés kiemelt feladata {2019. évi LXXX. törvény 4.§ (4)} az SNI tanuló, valamint a BTMN tanuló speciális igényeinek figyelembevétele, és az egyén képességhez igazodó legeredményesebb fejlődésének elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségének megteremtése érdekében.

A szakképzésbe történő bekapcsolódás alapfeltétele a pályaalkalmasság. {2019. évi LXXX. törvény 7.§ (4)}. A pályaalkalmassági a szakképzésbe történő bekapcsolódás- képzési és kimeneti követelményeiben meghatározott- azon feltétele, amely alapján megállapítható, hogy

a szakképzésben részt venni szándékozó személy képességei, készségei alapján sikeresen fel tud készülni a szakmai vizsgára és a szakma végzésére.

1. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. {Nkt. 2011. évi CXCV.}

Intézményünkben az általános tendenciát követve, évről-évre növekvő létszámmal kezdik meg tanulmányaikat BTMN-s tanulók.

A már beiskolázott BTMN-s tanulók ellátása mellett, fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a korábban nem diagnosztizált, beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a tanuló megfelelő szakemberhez való irányítása, speciális csoportba történő besorolása.

Együttműködünk a fejlesztőpedagógusokkal, gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

1.1. A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- a belépő évfolyam év eleji felmérése, mely egységes valamennyi intézményünkben, különös tekintettel a figyelemre, emlékezetre, percepcióra, analízáló- szintetizáló- szeriális- absztrakt gondolkodásra, szövegértésre, verbális matematikai, idegen nyelvi és az informatikai kompetenciákra,
- a belépő évfolyam év eleji felmérése tanulásmódszertan tekintetében,
- a problematikusnak ítélt tanulók szakértői vizsgálatának kérelme,
- tanulás-módszertani ismeretek alkalmazása a tantárgyi órákon,
- szoros kapcsolat az általános iskolákkal, pedagógiai szakszolgálatokkal és a gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanulás megszervezése,
- meghatározott kedvezmények biztosítása,
- az oktatók és a tanulók személyes kapcsolattartása,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a felsőfokú továbbtanulás irányítása, segítése,
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,

- az egy osztályban tanító oktatók együttműködése, egységes nevelési elvek alkalmazása;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósítása,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonása,
- a szülők tájékoztatása a pedagógiai szakszolgálatról, családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
- iskolapszichológus, ifjúságvédelmi felelős segítő tevékenysége.

Az osztályfőnökök az ifjúságvédelmi felelős közreműködésével külső szakember segítségét is igényelheti (pedagógiai szakszolgálat, gyermekjóléti szolgálat, iskolapszichológus).

1.2. A BTMN-s tanulók ellátása

Az intézmény a BTMN-s tanuló számára fejlesztőpedagógiai ellátást biztosít, egyéni adottsághoz igazodó előrehaladású nevelést és oktatást. Segítséget nyújt ahhoz, hogy kötelezettségeit teljesíteni tudja. {2019. évi LXXX. törvény; 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet, 293. §, (1)}

A fejlesztőpedagógus a járási szakértői véleményben megjelölt fejlesztendő területek, tanulásszervezési, módszertani, pedagógiai javaslatok alapján egyéni fejlesztési tervet készít, amelyet az iskolavezetés bevonásával az alábbi segítőhálózat segítségével valósít meg: osztályfőnöki munkaközösség, osztályban oktatók, iskola-egészségügyi szolgálat, külső szakértők bevonása: rehabilitációs bizottság, nevelési tanácsadó (15/2013. EMMI-rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről alapján).

A fejlesztőpedagógus a járási szakértői véleményben megjelölt formában és óraszámban fejlesztő foglalkozást tart a tanulónak.

Évente egy alkalommal a fejlesztési eredményt rögzíteni kell, és a tanuló képviselőjét tájékoztatni. {2019. évi LXXX. törvény; 12/2020.(II.7.) Kormányrendelet, 249.§ (1)}

1.3. BTMN-s tanulókat megillető kedvezmények

A BTMN-s tanuló a Kormányrendeletben meghatározott kedvezményekben részesülhet. A meghatározott kedvezményekről az igazgató dönt az Nkt. szerint, a szakértői bizottság szakértői véleményétől nem térhet el. {2019. évi LXXX. törvény; 12/2020.(II.7.) Kormányrendelet, 293. § (3)}

A kedvezmények a tanulmányok során, tanulmányok alatti vizsgákon. érettségi vizsgákon biztosítottak. {12/2020.(II.7) Kormányrendelet, 295. §-a, 293.§ (3) alapján, 296. § (1.a,b; 2, 3)}

A szakmai vizsga esetén az akkreditált vizsgaközpont, a Nkt. és a szakértői bizottság véleménye alapján a következő kedvezmények adhatók meg {12/2020.(II.7) Kormány rendelet 297.§ (1. 2. 3)}:

- idegen nyelv, vagy annak egy típusa, szintje, ha az oktatás során is mentes volt idegen nyelv alól,
- interaktív vizsgatevékenységben a tanulmányok során alkalmazott segédeszköz, segédszemély, jeltolmács igénybevétele,
- interaktív vizsgatevékenység szóban történő felváltása, vagy szóban történő részének interaktív tevékenységgel történő felváltása,
- a vizsga hosszabb idő alatt történő teljesítése.

1.4. BTMN dokumentálása

A fejlesztő foglalkozást központilag kiadott, egyéni fejlődési lapon és a Kréta rendszerben kell dokumentálni.

1.5. BTMN felülvizsgálat

A járási szakértő véleményben megjelölt kötelező felülvizsgálatot az iskolának a szülő hozzájárulásával kell kérvényeznie, részletes pedagógiai, fejlesztőpedagógia jellemzéssel.

A tanuló kötelező felülvizsgálata a 16. életének betöltése után megszűnik {15/2013. (II.26) EMMI rendelet 22.§ (3)}

Állapotváltozás esetén, az utolsó vizsgálatot követő, 6 hónap elteltével kérhető soron kívüli vizsgálat.

A szakértői vélemény a tanuló nappali rendszerű, középfokú oktatásának befejezéséig érvényes.

1.6. BTMN adatkezelés

A {2019. évi LXXX. törvény 115.§ (2/4/a)} alapján a BTMN-s diákok adatait a pedagógiai szakszolgálatok intézményei részére, és a szakképző intézmények közötti adatszolgáltatásra lehet felhasználni.

2.Sajátos nevelési igényű tanulók

2.1 SNI tanuló a Nkt. alapján:

- mozgásszervi
- érzékszervi
- értelmi

- beszéd
- több, együttes fogyatékoság
- autizmus
- egyéb pszichés fejlődési zavar: tanulási, figyelem, magatartás

fogyatékosággal küzdő tanulók.

Intézményeinkben az általános tendenciát követve, évről-évre növekvő létszámmal kezdik meg tanulmányaikat SNI-s tanulók.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a ma már hatályon kívül helyezett 32/2012. (X. 8.) EMMI-rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve tartalmazta korábban. A frissített, véglegesített szöveg ezúttal nem jogszabályi megerősítést kapott, hanem az Oktatási Hivatal honlapján való megjelenésével vált érvényessé; illetve a {2019. évi LXXX. törvény 94. § (1)} alapján szervezzük meg.

Az egészségi alkalmassági, pályaalkalmassági, fogyatékkal élő emberek egyenlő erőjű hozzáféréseinek figyelembevételével, a Kormányrendeletben meghatározott kedvezmények útján kell biztosítani:

- SNI igényt,
- fogyatékoság jellegéhez igazodó felkészítést,
- fogyatékoság jellegéhez igazodó vizsgáztatást,
- SNI biztosította kedvezményeket.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik. Azokat az SNI-s tanulókat oktatjuk együtt a többségi tanulókkal, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, és az egyéni foglalkozásokat jelenthet.

Az SNI-s tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók szerint folyik.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét.

2.2. Intézményünkben a leggyakrabban előforduló SNI diagnózisok:

- diszlexia
- diszgráfia
- diszkalkulia,
- iskolai készségek kevert zavara,
- beszédzavar,
- tanulási zavar,
- kevert, specifikus fejlődési zavar.

A tanév elején esetmegbeszélést tartunk az iskolába felvett tanulókról, a módszertani központ munkatársával, aki segítséget nyújt a már elkészült diagnózis értelmezésében a segédeszközök megválasztásában és az egyéni módszerek kiválasztásában.

2.3. Az SNI-s tanulók ellátása

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek, és az SNI igényéből illetve fogyatékosságból eredő hátránya csökkentéséhez szükséges mértékben egészségügyi és pedagógiai habilitációs és rehabilitációs foglalkozást biztosít. {Nkt. 27.§ (8); 2019.évi LXXX. törvény, 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet, 293.§ (2.a)}

Az SNI-s tanulók ellátását az {Nkt. 47.§ (4) és a 2019. évi LXXX. törvény; 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet, 294. § (1.b, 2.b) alapján együttnevelést segítő pedagógus, a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő, szakirányú végzettségű gyógypedagógus, utazó gyógypedagógus, konduktor végezheti.

Létszám vonatkozásában a Nkt. 47. § (7) az irányadó.

A gyógypedagógus a megyei szakértői bizottság által kiadott szakértői véleményben megjelenő diagnózis, terápiás javaslat alapján egyéni fejlesztési tervet készít, {20/2012. (VIII.31.) EMMI 139.§ (1)} amelyet az iskolavezetés bevonásával az alábbi segítőhálózat segítségével valósít meg: osztályfőnöki munkaközösség, osztályban oktatók, iskola-egészségügyi szolgálat, külső szakértők bevonása: rehabilitációs bizottság, {15/2013. EMMI-rendelet} a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről alapján

Évente egy alkalommal a fejlesztési eredményt rögzíteni kell, és a tanuló képviselőjét tájékoztatni. {2019. évi LXXX. törvény, 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet, 249.§ (1)}

2.4. Az SNI-s tanuló fejlesztésének kiemelt feladatai, céljai

- A nevelés, oktatás, fejlesztés célja, hogy a sérülésből adódó hátrányos következményeket segítsük csökkenteni vagy ellensúlyozni.
- Fokozott figyelmet fordítunk a tanulás összetevőinek tanítására, az egyénre szabott tanulás módszereinek megválasztására.
- Lehetővé tesszük és segítjük a tanulót segítő speciális eszközök alkalmazását.
- Megteremtjük az esélyegyenlőség alapját, hogy a gyerekek az iskolai tananyagok adott pontján felkészültek legyenek az önálló életvitelre.
- Kialakítjuk a tanulóknál az egészséges énképet és önbizalmat, hogy hogyan viszonyuljanak állapotukhoz és ismerjék meg saját értékeiket.
- Az egyéni sikereket segítő egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése a cél.
- A különféle tulajdonságok, funkciók egyensúlyának kialakítása fontos feladat.
- A hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása, a meglévő ép funkciók bevonása, a hiányzó pótlása érdekében.
- Növeljük a kudarctűrő képességet.
- A sajátos nevelési igényű tanulók képességfejlesztése a hiányosan működő pszichés funkciók terápiás jellegű korrekciójával.
- A differenciált szükségletekhez igazodó felzárkóztatás a habilitációs és rehabilitációs eljárásokkal.
- Az általános műveltség megalapozása a fogyatékoság, életkor és osztályok figyelembevételével. Az alapidokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátítása az évfolyamok, osztályok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembevételével.
- A fejlesztési szakaszoknak megfelelő szűrő és diagnosztikus eljárások kidolgozása.
- Felkészítjük a tanulót a felnőtt lét szerepeire.
- Oktatóink fejlesztést, egyéni tantárgyi megsegítést biztosítanak tanulóinknak, figyelembe véve a szakértői bizottságok által javasolt fejlesztési területeket.
- Az intézményi fejlesztés teljes időtartama alatt kiemelt feladat a komplex rehabilitációs tevékenység, melyben együttműködünk az egyes gyógypedagógiai és módszertani központokkal.

2.5. A fejlesztés megvalósulásának színterei

- Foglalkozásokon (differenciált foglalkozás):
- bontott csoportos foglalkozás,
- fejlesztési terv szerint differenciált egyéni foglalkozás,

- differenciáltan megszervezett foglalkozás.
- Fejlesztő, felzárkóztató foglalkozás tanítási órán kívül (a jogszabályban előírtak, illetve az intézményi lehetőségek figyelembevételével).
- Tanulószoza, nem kötelező foglalkozások (alkalmi foglalkozások, korrepetálások).
- Személyes kapcsolatok (egyéni beszélgetések az oktatók és a diákok között).
- Iskolapszichológusi ellátás igénybevétele
- Együttműködés a szülőkkel és a családdal.

2.6. SNI-s tanulókat megillető kedvezmények

Az SNI-s tanulók a Kormányrendeletben meghatározott kedvezményekben részesülhet. A meghatározott kedvezményekről az igazgató dönt az Nkt. szerint, a megyei szakértői bizottság szakértői véleményétől nem térhet el. {2019. évi LXXX. törvény, 12/2020.II.7. Kormányrendelet, 293.§ (3)}

A kedvezmények a tanulmányok során, tanulmányok alatti vizsgákon, érettségi vizsgákon biztosítottak. {12/2020. (II.7) Kormányrendelet, 295.§ a 293.§ (3) alapján, 296.§ (1.a,b, 2, 3)}

A szakmai vizsga esetén az akkreditált vizsgaközpont, a Nkt. és a szakértői bizottság véleménye alapján a következő kedvezmények adhatók meg:

- idegen nyelv, vagy annak egy típusa, szintje, ha az oktatás során is mentes volt idegen nyelv alól,
- interaktív vizsgatevékenységben a tanulmányok során alkalmazott segédeszköz, segédszemély, jeltolmács igénybevétele,
- interaktív vizsgatevékenység szóban történő felváltása, vagy szóban történő részének interaktív tevékenységgel történő felváltása,
- a vizsga hosszabb idő alatt történő teljesítése. {12/2020. (II.7.) Kormányrendelet 297.§ (1. 2. 3.)}

2.7. SNI dokumentálása

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációt, a fejlesztő foglalkozást központilag kiadott, egyéni fejlődési lapon és a Kréta rendszerben kell dokumentálni.

2.8. SNI felülvizsgálat:

A megyei szakértő bizottság által kiadott szakértői véleményben megjelölt kötelező felülvizsgálatot az iskolának a szülő hozzájárulásával kell kezdeményezni, részletes pedagógiai jellemzéssel. {15/2013. (II.26) EMMI rendelet 22.§}

A tanuló kötelező felülvizsgálata a 16. életének betöltése után megszűnik {15/2013. (II.26) EMMI rendelet 22.§ (3).}

Állapotváltozás esetén, az utolsó vizsgálatot követő, 6 hónap elteltével kérhető soron kívüli vizsgálat.

2.9. SNI adatkezelés

A {2019.évi LXXX. törvény, 115.§ (2/4/a)} alapján az SNI-s diákok adatait a pedagógiai szakszolgálatok intézményei részére, és a szakképző intézmények közötti adatszolgáltatásra lehet felhasználni.

3. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában, magasabb intelligenciával, magas fokú kreativitással rendelkezik. Jellemzői a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, kíváncsiság, érdeklődés, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció. Mindemellett felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése. Meg kell felelnünk a szülők és tanulók azon elvárásainak, hogy diákjaink képességeinek és érdeklődésének megfelelő programokat kínáljunk, s ehhez megfelelő tevékenységi formákat találjunk. Meg kell keresnünk azokat a szinteket, fórumokat, melyek hatékonyan segítik a tehetség kibontakozását. Minden oktató, szakoktató és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a kötelező és nem kötelező foglalkozásokon egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A gyakorlati oktatásban különleges tehetséget felmutató tanulók fejlesztése a gyakorlati képzésben részt vevő gazdálkodó szervezetekkel való együttműködés keretében folyik.

A tehetséggondozás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, ösztönözzük az oktatók szakirányú továbbképzéseit (tanulásmódszertan, tehetségdiagnosztika).

3.1. A tehetségfejlesztés tevékenységei intézményünkben

- kapcsolat a szülőkkel (a tehetség korai jegyeit tapasztalták-e) különös tekintettel a motivációra
- a tehetséggondozáshoz értő, felkészült oktatók biztosítása akkreditált, szakirányú továbbképzéssel,

- bemeneti mérések, különös tekintettel a motivációra, intelligenciatesztekre, ill. ezek értékelése
- az egyéni képességekhez igazodó foglalkozás megszervezése,
- emelt óraszámú tantárgyak tanítása,
- tehetséggondozó programok (szakkörök, művészeti foglalkozások, dráma, vizuális kultúra, szakmai diákkörök),
- tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások, felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre,
- iskolai sportkör,
- vetélkedő megrendezése, kiállítások szervezése,
- felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, ennek irányítása, segítése,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,
- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről,
- versenyeztetés,
- részvétel a Szakmai Érettségi Tantárgyi Versenyen és az OSZTV-n,
- tantárgyakhoz köthető, szakmai, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

A versenyek részletes felsorolása az éves munkatervben jelenik meg.

Eredményes munkavégzésünkhöz ezen a területen arra kell törekednünk, hogy vegyük figyelembe és kezeljük eredményesen a tanulók közötti fejlettségbeli, fejlődési, valamint a sajátos adottságbeli, érdeklődési, tanulási különbségeket. Ennek érdekében olyan sokféle, változatos szervezeti és módszerbeli megoldásokat alkalmazzunk, amelyek elősegítik, hogy minden tanuló elsajátítsa a társadalmi beilleszkedéshez szükséges színvonalú általános felkészültséget, ugyanakkor e minimum fölött minden diák optimális alkalmat és segítséget kapjon, hogy adottságbeli lehetőségeinek legfelső határáig eljuthasson, hogy felismerje, kipróbálhassa, miben a legjobb, milyen tevékenységi körhöz van leginkább tehetséges.

3.7. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje

1. A DÖK tagjai jogosultak:

- saját rendezvényeiken részt venni,
- az általa biztosított kedvezményeket és szolgáltatásokat igénybe venni,
- az üléseken felszólalni, javaslatokat tenni.

2. A DÖK irányító szerve a DÖK-gyűlés, mely az osztálytitkárokra épül.
3. A DÖK-gyűlések nyilvánosak, azokon bármely DÖK-tag megjelenhet, javaslatot tehet, információt kérhet.
4. A DÖK-gyűlés határozatképes, ha a titkárok több mint fele jelen van, határozatát szótöbbséggel hozza.
5. A tanévben a DÖK-gyűlés havonta minimum egyszer összeül.
6. A DÖK-gyűlést a DÖK vezetője hívja össze egyeztetve a Diákönkormányzatot segítő tanárral, s a gyűlés tagjaival.
7. Indokolt esetben bármely DÖK-tag javasolhatja a rendkívüli DÖK-gyűlés össze-hívását.
8. A DÖK-gyűlés nem hozhat az osztályok belső életére vonatkozó döntést.
9. Ha a titkárok nem vesznek részt rendszeresen a Diákönkormányzat ülésein, a Diáktanács Elnökének joga van új képviselőket választani.
10. A DÖK-gyűlés tagjai kötelesek:
 - az információkat átadni az osztályoknak,
 - a vállalt feladatokat elvégezni,
 - a határidőket betartani.
11. A DÖK éves munkaterv alapján dolgozik, melyet egyeztet az iskola munka-tervével
12. A DÖK az iskola vezetőségével, oktatótestületével, a DSO, a DÖK-vezetőség, valamint a DÖK által az adott ügy megoldásával megbízott programfelelősök segítségével tartja a kapcsolatot.
13. A DÖK felépítése:

DÖK-gyűlés, DÖK-vezetőség (vezető, gazdasági, sport, kulturális, stb. felelős), titkárok

 - A koordinációs munkát az évfolyamfelelősök, a konkrét feladat megoldását a megbízott programfelelősök végzik.
 - Programfelelősök a feladatra önként jelentkezett segítők lehetnek.

A diákönkormányzat hatásköre

A diákönkormányzat az oktatói testület véleményének kikérésével dönt

- a) saját működéséről,
 - b) a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
 - c) hatáskörei gyakorlásáról,
 - d) egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
 - e) a diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről,
- valamint

f) ha a szakképző intézményben működik, a szakképző intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztősege vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.

(2) A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát és annak módosítását a diákönkormányzat fogadja el és az oktatói testület hagyja jóvá. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatának és annak módosításának jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes a szakképző intézmény szakmai programjával, szervezeti és működési szabályzatával vagy házirendjével. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatának és annak módosításának jóváhagyásáról az oktatói testület a jóváhagyásra történő felterjesztést követő harminc napon belül nyilatkozik. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát és annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha az oktatói testület e határidőn belül nem nyilatkozik.

(3) A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a szakképző intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

(4) A diákönkormányzat véleményét

a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,

b) a tanuló helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,

c) a pályázati kiírások, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,

d) a szakképző intézményi sportkör működési rendjének megállapításához,

e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,

f) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,

g) a házirend elfogadásához és

h) a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározott egyéb ügyben

ki kell kérni.

(5) Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót - ha jogszabály másképp nem rendelkezik - a tárgyalás hatánapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

(6) A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja a szakképző intézmény helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza a szakképző intézmény működését.

(7) A diákközgyűlés összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint. A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

(8) A diákönkormányzatok jogosultak szövetséget létesíteni, továbbá ilyenhez csatlakozni. A szövetség a szakképző intézményben a diákönkormányzat jogait nem gyakorolhatja.

3.8. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a tanuló személyisége harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülők és az oktatói közösség együttműködése.

Ennek alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a tanuló személyiségének kedvező fejlődése.

A diákok és az oktatók együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az igazgató legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, az oktatókkal, az oktatói közösséggel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az oktatók folyamatosan (szóban, illetve a digitális naplón keresztül vagy az ellenőrzőben írásban) tájékoztatják.

A szülők és az oktatók kapcsolattartása, együttműködésének formái:

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják: az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten. Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein. A szülők a gyermekük előrehaladásáról, az esetlegesen felmerült problémákról a digitális naplóból folyamatosan tájékozódhatnak. A hozzáférést a szülők az osztályfőnöktől év elején vehetik át. Együttműködési formák:

- Családlátogatás (önállóan illetve a családsegítő szolgálattal együtt is, szükség esetén)
- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös kirándulások
- Pályaválasztási tanácsadás
- Nyílt tanítási nap a nyolcadikosok és szüleik számára
- Kihelyezett szülői értekezlet az általános iskolák hívására
- Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás

Az intézményi közösségek kapcsolattartásának rendjét az iskolai SZMSZ tartalmazza.

Az intézmény kapcsolattartása az alábbi szakmai szervezetekkel:

- Gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek
- Gyámhatóság
- Szakmai szolgáltató szervezetek
- Szakszolgálatok
- Iskola egészségügy
- Területileg illetékes kamara
- Gyakorlati képzésben résztvevő gazdálkodó szervezetek
- Iskola képzési profiljába tartozó szakmai szervezetek
- Kulturális és sportszervezetek
- Civil szervezetek

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza. Az egyes munkaköri leírások tartalmazzák az intézményi kapcsolattartók feladatait, a kapcsolattartás formáját, módszerét, gyakoriságát és a beszámolási kötelezettséget.

3.9. A tanulmányi vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei

3.9.1. Tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgák

Tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgákat a 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (egyéni tanrenddel rendelkező tanulók, előrehozott érettségizők, intézményvezetői határozat, az oktatói testület döntése alapján kötelezettek esetében).

A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell a tanulót és a szülőt. A tájékoztatásnak legalább 3 hónappal a vizsga kezdő időpontja előtt meg kell történnie.

Vizsgát – a rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Gyakorlati vizsgát kell tenni szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból: művészetek, testnevelés, informatika, szakmai gyakorlati tárgyak.

Ha a tanuló a vizsga letételére az oktatói testülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányokhoz kapcsolódó vizsga nem ismételhető.

Az osztályozó, a különbözeti, a pótló és a javítóvizsga követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek, ppt-k alapján készült a Szakmai Program részét képező oktatási program, adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény négy időszakot biztosít a lebonyolításra: augusztus, január, április és június folyamán. (Intézményi döntés szerint) A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott, és közzé teszik az intézmény honlapján.

A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó részletes szabályokat a 12/2020. (II. 07.) Korm. rendelet 182. §-a tartalmazza.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait egyéni tanrenddel rendelkező tanulóként végzi,
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból,

- hiányzása a 12/2020. (II.7.) Korm. rendeletben előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható,

amennyiben az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, az oktatói testület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga letétele mellett lehetséges.

Ha a tanuló elegendő osztályzattal rendelkezik és hiányzásának mértéke önhibáján kívüli okból haladta meg ezt a mértéket, az osztályozó vizsgától eltekinthet az oktatói testület. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Különbözeti vizsga

A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnapkal a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga.

A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezteti és készíti fel a tanulót.

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

- írásbeli határozat alapján engedélyezték,
- átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni, és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló a tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, az oktatói testület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles. A javítóvizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni és az iskola honlapján kell elhelyezni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okból elkészik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

A pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

Ágazati alapvizsga

Ágazati alapoktatás

Az ágazati alapoktatás a szakképzés 2020. szeptember 1-jétől indult új rendszerében jelenik meg. Az adott ágazathoz tartozó szakmák tekintetében a technikumban az első két tanévben, a szakképző iskolában az első tanévben széles körű ágazati alapismeretekre tesznek szert a tanulók, amelyet az **ágazati alapvizsga zár le**. Ez jogosulttá teszi a tanulót a szakirányú képzésbe való belépésre. A közös alapozás átjárhatóságot biztosít szükség esetén a technikum és a szakképző iskola között. A konkrét szakmát technikumban a 10. évfolyam végén, szakképző iskolában a 9. évfolyam végén, az adott ágazat sajátosságainak megismerését követően választja ki a tanuló. Az új rendszer ezzel is támogatja a tanulókat a számukra megfelelő pálya kiválasztásában.

Ágazati alapvizsga

Az ágazati alapvizsga a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy **az ágazati alapoktatás elvégzését követően** tehet ágazati alapvizsgát.

Elsőként a tanulmányaikat 2020 szeptemberében megkezdők tehetnek ágazati alapvizsgát, technikumban – főszabály szerint – a 10., szakképző iskolában a 9. évfolyam végén. Az érettségi végzettséggel rendelkezők számára a kizárólag szakmai vizsgára felkészítő kétéves képzésben a szakmai alapoktatásra az első félévben kerül sor, így a szakmai alapvizsgát mindkét iskolatípusban az első félév végén teszik le a tanulók.

Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó **valamennyi szakma** tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg.

Nem kell ágazati alapvizsgát tennie, és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki:

- a) részs szakmát szerzett, ha az adott részs szakmát magában foglaló szakma szakmai oktatásában vesz részt, vagy
- b) korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha a beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit.

Az ágazati alapvizsga részletes szabályozását a 10.10. mellékletben szereplő Ágazati alapvizsgák Szabályzata tartalmazza.

3.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A szakképző intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

Szkt. 53. § [A tanulói jogviszony és a felnőttképzési jogviszony]

(1) A szakképzésben

- a) a tanuló tanulói jogviszonyban,
- b) a képzésben részt vevő személy felnőttképzési jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony a szakképző intézmény és a tanuló között jön létre. A tanulói jogviszonyra az 54-72. §-t kell alkalmazni.

(2) Tanulói jogviszony tanköteles kiskorúval, továbbá szakmai oktatásban részt vevő tanulóval hozható létre annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyikben a tanuló a huszonötödik életévét betölti. A szakképző intézmény tanulójának tankötelezettségére az Nkt.-t kell alkalmazni.

A tankötelezettség annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a tanuló a 16. életévét betölti.

54. § [A tanulói jogviszony keletkezése]

(1) A tanulói jogviszony

- a) felvétellel vagy
- b) átvétellel

keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől és az átvételtől az igazgató dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre, a tanulót a tanulói jogviszonyon alapuló jogok és kötelességek ettől az időponttól kezdve illetik meg és terhelik. Jogszabály és a házirend egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

(2) A szakképző intézmény a jogviszony létesítéséhez további feltételeket is meghatározhat, amelyeket a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra kell hozni. A feltételek teljesítéséhez kapcsolódó előkészítő tanfolyam térítési díj ellenében nem szervezhető.

(3) A tanuló osztályba vagy csoportba való beosztásáról - a szakmai munkaközösség, ennek hiányában az oktatói testület véleményének kikérésével - az igazgató dönt. Az osztálylétszám legfeljebb 32 fő, amely a fenntartó engedélyével legfeljebb húsz százalékkal túlléphető. A szakképző intézményben megvalósuló szakirányú oktatás csoportlétszáma legfeljebb 16 fő. A minimális osztály- és csoportlétszámot a fenntartó határozza meg.

A képzésben részt vevő személy a szakképző intézménnyel felnőttképzési jogviszonyt létesítő személy.

A felnőttképzési jogviszony felnőttképzési szerződés alapján szervezett oktatás és képzés nyújtására irányuló szolgáltatásra, illetve felnőttképzési tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatásra és abban való részvételre a felnőttképző és a képzésben résztvevő személy között létrejött viszony, amelyben a képzés a képzésben részt vevő személy sajátos elfoglaltságához, egyedi életkörülményeihez igazodóan valósul meg.

A felnőttképzési jogviszonyra az Szkt. 66-67. § (1) és (2) bekezdéseit, az 59. § (3), a 60.§ (1) bekezdéseit és az Fktv. 12/A–13/B. §-át kell alkalmazni.

Felnőttképzési jogviszonyt kell létrehozni

- a szakmai oktatásban tanulói jogviszonyban való részvételre nem jogosult személlyel és
- a képzésben részt vevő személy életkorára tekintet nélkül – a szakmai képzésben való részvételre.

Ez utóbbi alól az Szkt. egyetlen kivételt enged: ha a tanuló szakmai képzésére a szakmai oktatással párhuzamosan kerül sor. Ez esetben maga a szakképző intézmény maga szervezi meg a szakmai képzést a saját tanulója számára.

Szakmai képzés kizárólag felnőttképzési jogviszonyban szervezhető. Ha a tanuló szakmai képzésére a szakképző intézményben a szakmai oktatással vagy a köznevelési intézményben a szakgimnáziumi vagy a szakiskolai nevelés-oktatással párhuzamosan kerül sor, a szakmai

képzés, illetve szakiskolában a szakmai oktatás tanulói jogviszony keretében is megszervezhető.

A felnőttképzési jogviszony keretében szervezett szakmai oktatásban

a) a szakmai oktatás időtartama legfeljebb a negyedére,

b) a kötelező foglalkozások száma legfeljebb a tanulói jogviszonyban szervezett szakmai oktatás kötelező foglalkozásai számának negyven százalékáig

csökkenthető és ágazati alapoktatásban a kötelező foglalkozások meghatározott számának ötven százalékáig zárt rendszerű elektronikus távoktatásként is megszervezhető. (Ezen foglalkozásokról naplót nem kell vezetni.)

A szakképző intézmény szakmai programjában meghatározottak szerint a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy korábbi tanulmányait, megszerzett ismereteit és gyakorlatát az adott szakmai oktatásra, illetve szakmai képzésre előírt – megegyező tartalmú – követelmények teljesítésébe be kell számítani. A beszámítás alapján a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítheti.

A felnőttképzési jogviszony felnőttképzési szerződéssel jön létre. A felnőttképzési szerződést a szakképző intézmény és a képzésben részt vevő személy az Fkr. 21.§-ában meghatározott tartalommal köti. A felnőttképzési szerződést írásban kell megkötni, ha a felnőttképzési tevékenység szakmai oktatás vagy szakmai képzés szervezésére vonatkozik. A zárt rendszerű elektronikus távoktatás esetén a felnőttképzési szerződés megköthető a Ptk.-nak az elektronikus úton történő szerződéskötésre vonatkozó különös szabályai szerint is, ha a felnőttképző az ehhez szükséges elektronikus utat biztosítja.

A felek közös megegyezéssel módosíthatják a felnőttképzési szerződés tartalmát. A felnőttképzési szerződésnek a módosítással nem érintett része változatlan marad.

A felnőttképzési jogviszony a felek erre vonatkozó megállapodása alapján szünetel. A szünetelés alatt egyik felet sem illetik, illetve terhelik a felnőttképzési jogviszonyból fakadó jogok, illetve kötelezettségek.

A képzésben részt vevő személyt fegyelmi felelősség nem terheli. A képzésben részt vevő személyt ugyanakkor kártérítési felelősség terheli az általa okozott kárért. Erre – a tanuló kártérítési felelősségéhez hasonlóan – a Ptk.-t kell alkalmazni az Szkt.-ban meghatározott eltérésekkel.

Szkt.53. § (4a) * A szakképző intézmény szakmai programjában meghatározottak szerint a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy korábbi tanulmányait, megszerzett ismereteit és

gyakorlatát az adott szakmai oktatásra, illetve szakmai képzésre előírt - megegyező tartalmú - követelmények teljesítésébe be kell számítani. A beszámítás alapján a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítheti.

A beszámításhoz a képzésre jelentkező, kiskorú tanuló esetén a törvényes képviselő, kérelmet nyújt be az iskola igazgatójához, melyhez csatolja a meglévő tudás beszámíthatóságát igazoló dokumentumokat (oklevél, index, munkahelyi igazolás stb.). Ennek alapján, a területileg illetékes igazgatóhelyettes és munkaközösség-vezető javaslatára az igazgató dönt és határozatban értesíti a jelentkezőt. Amennyiben a jelentkező dokumentummal nem tudja igazolni az előzetes tudást, osztályozó vizsga letétele alapján is sor kerülhet a mentesítésre.

Célunk a tanulói terhek csökkentése ezáltal. Amennyiben lehetséges, a képzési időt rövidítjük.

Felvétel

Iskolánk a felvételi kérelmekről az alábbiak szerint dönt általában:

Technikum esetén a tanulmányi eredmények és a központilag kiadott egységes feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga (a továbbiakban: központi írásbeli vizsga) eredménye; továbbá a szakképzésre vonatkozó jogszabályok szerinti egészségügyi, pályaalkalmassági követelmények teljesítése.

A jelentkezés rendjét és a felvételi eljárást a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet és a 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet szabályozza. A felvételi eljárásról és pontszámításról az oktatói testület évente dönt.

Technikumunk felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerében október 20-áig elhelyezi. A felvételi tájékoztató tartalmazza:

- az iskola OM-azonosítóját, a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat,
- a felvételi eljárás rendjét,
- a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait, ezen belül különösen a teljesítmények értékelésének módját és figyelembe vételének arányait,
- a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezőkre vonatkozó speciális elbírálási szabályokat,
- szakképzésre vonatkozó szabályok alapján az egészségügyi, pályaalkalmassági követelményeket.

A felvételi vizsgákat a tanév rendjében meghatározott időszakon belül, a jogszabályi előírásoknak megfelelően kell megszervezni.

Átvétel

Másik intézményből történő átvételről az igazgató dönt az alábbiak szerint:

A felsőbb évfolyamra jelentkezéskor az iskola vizsgálja a: tanuló megelőző tanulmányait, a választandó osztály befogadóképességét, az osztály struktúráját.

Az átvételt megelőzően az iskola az alábbi tárgyakból különbözeti vizsgát ír elő a jelentkezőnek: amelyet előző iskolájában nem, vagy alacsonyabb óraszámban tanult.

Az átvétel feltétele: sikeres különbözeti vizsga.

A vizsga idejét az iskola igazgatója határozza meg.

Az átvétel igazgatói határozattal engedélyezhető:

- előzetes tanulmányok beszámításával,
- továbbá:
- különbözeti vizsgával,
- egyéni segítségnyújtással,
- türelmi idő biztosításával,
- évfolyamismétléssel.

55. § [A tanulói jogviszony szünetelése]

Szünetel a tanulói jogviszonya annak, akinek engedélyezték, hogy tanulmányait megszakítsa.

56. § [A tanulói jogviszony megszűnése]

Megszűnik a tanulói jogviszony

a) ha a tanulót másik szakképző intézmény vagy köznevelési intézmény átvette, az átvétel napján,

b) az utolsó évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány kiállítása napján, kivéve, ha a tanuló az utolsó évfolyamot követő első szakmai vizsgaidőszakban szakmai vizsgát tesz, akkor a szakmai vizsgaidőszak utolsó napján,

c) ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált és

ca) a tanuló a tanulmányait nem kívánja a szakképző intézményben tovább folytatni, a bejelentés tudomásulvételének napján,

cb) a szakképző intézményben nem folyik másik megfelelő szakképzés vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek a szakképző intézményben nem adottak, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,

d) a tankötelezettség megszűnése után, ha a tanuló - kiskorú tanuló a törvényes képviselője egyetértésével - írásban bejelenti, hogy kimarad, a bejelentés tudomásulvételének napján,

e) ha a jogviszonyt - a tanköteles tanuló és a hátrányos helyzetű tanuló kivételével - fizetési hátralék miatt az igazgató a tanuló - kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének - eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetésről szóló határozat véglegessé válásának napján,

f) ha a tanuló - a tanköteles tanuló kivételével - a szakképző intézmény kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,

g) ha a tanulóval szemben kizárás a szakképző intézményből fegyelmi határozatot hoztak, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,

h) ha a nem magyar állampolgárságú tanuló külföldre távozik, a bejelentés tudomásulvételének napján.

A felnőttképzési jogviszony a Ptk. 6:3. §-ában meghatározott esetekben szűnik meg. Ennek tipikus esete a szolgáltatás teljesítése, vagyis a felnőttképzés keretében szervezett oktatás, képzés elvégzése és annak a felnőttképző általi igazolása. Megszűnik a felnőttképzési szerződés abban az esetben is, ha ugyanaz a személy lesz a jogosult és a kötelezett, a jogosult vagy a kötelezett meghal vagy megszűnik, a feleknek a felnőttképzési szerződés megszüntetésére irányuló megállapodásával, valamint jogszabályban, bírósági vagy hatósági határozatban meghatározott más okból. Ilyen jogszabályban meghatározott más ok például az Szkr. 52/A. § (2) bekezdése, amely alapján az első félév utolsó tanítási napjával megszűnik a képzésben részt vevő személy felnőttképzési jogviszonya, ha az érettségi végzettség megszerzésére meghatározott határidőig érettségi végzettséget nem szerez.

A felnőttképzési szerződést a felek közös megegyezéssel a jövőre nézve megszüntethetik vagy a felnőttképzési szerződés megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal felbonthatják. Egyoldalú jognyilatkozattal a felnőttképzési szerződés az Fktv. 13/A. § (2) bekezdésében meghatározott okból szüntethető meg. Az ilyen megszüntetésre a másik félhez intézett jognyilatkozat alapján kerül sor. A felnőttképzési szerződés felmondására a szerződés megszüntetésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. A képzésben részt vevő személy a felnőttképzési szerződést indokolás nélkül bármikor felmondhatja. A felnőttképzési szerződést bármelyik fél azonnali hatállyal felmondhatja, ha a képzésben részt vevő személy az oktatásban,

képzésben való részvételre egészségileg alkalmatlanná vált, fizetési hátralékát a felnőttképző felszólítása ellenére sem teljesíti vagy a kontaktórákról a képzési programban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott.

A felnőttképzési szerződés egyoldalú módosítására vagy az attól való elállásra csak akkor van lehetőség, ha a felek ezt a felnőttképzési szerződésben kifejezetten kikötötték.

A felnőttképzési jogviszony létrehozásáról és megszüntetéséről a szakképző intézmény esetében az igazgató dönt és így a felnőttképzési szerződést, annak módosítását és megszüntetését is ő írja alá a szakképző intézmény részéről.

3.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártassággal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a kötelező és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, a Magyar Ifjúsági Vöröskeresztrel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével,
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe,
- támogatjuk a oktatók részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási továbbképzésen.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a szakmai program mellékletét képező KKK, és kifutó jelleggel a PTT-ék tartalmazzák.

4. Oktatási Program

4.1. Kifutó képzések: 2012-es NAT-hoz illeszkedő kerettantervek

4.1.1 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások

Iskolánk helyi tantervében a kötelező foglalkozások keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Iskolánk a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő „szakgimnáziumi” kerettantervet használja.

A korábbi „szakgimnáziumi” tantárgyi struktúra és óraszámok

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok a „szakgimnázium” 9–12. évfolyamán

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül az oktatóknak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

A korábbi „szakgimnáziumi” foglalkozásterv tartalmazza:

- A szakmai elméleti és gyakorlati óraszámokat, továbbá az összefüggő szakmai gyakorlat óraszámait is.
- Az óraterv minden évfolyamra tartalmazza a kerettantervi óraszámot. (jele: **K**).
- Az óratervben követhetők a csoportbontásban tanított tantárgyak is, amelyet (**B**) oszlopban szerepeltetünk.
- Az óratervben megadjuk a kötelező érettségi tantárgyakat (**K**), a választható érettségi tantárgyakat, amelyekből az intézmény vállalja a tanulók felkészítését emelt, illetve középszintű érettségire (**VE**), (**VK**).
- Nem kötelező érettségi tantárgyból az emelt szintű érettségire való felkészítést más intézménnyel való együttműködés keretében biztosítjuk.

Megtalálható: 10.1 Melléklet Kifutó képzések óratervi hálói (nappali, felnőtt)

4.1.2 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag megismertetésének módjai

Debrecen és térségében élő nemzetiségek - bolgár, görög, lengyel, német, örmény, roma, román, ruszin, ukrán-, valamint a magyarországi zsidóság történelmével, kultúrájával, életmódjával és hagyományaival iskolánkban:

- **tanórák:** történelem, etika, magyar nyelv és irodalom, vizuális kultúra és osztályfőnöki óra (az egyes tantárgyak helyi tanterve alapján)
- **szabadidős tevékenységek:** projekt hetek (más népek kultúrájának megismerése, ünnepek, szokások, kultúra értelmezése), diák-önkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok, színházi előadások, kisebbségi kultúrát megjelenítő könyvek, filmek megtekintése, múzeumlátogatások,
- **lehetőség szerint a nemzetiségi önkormányzatok bevonása:** ismertető, előadók felkérése mellett,

ismertetjük meg a tanulókat.

Cél:

- a tanulók tanulják meg kezelni a sokszínűséget és különbözőséget, mellyel a közösségekben találkozunk,
- olyan készségek kifejlesztése, melyek a különféle kultúrákkal és kulturális csoportokkal való együttműködést megalapozzák.

Iskolánk az alábbi értékeket tartja fontosnak:

- a befogadó, szegregációmentes, nem szelektáló iskola,
- a kulturális sokszínűség reprezentálása tanórán és tanórán kívül is,
- a tolerancia, előítélet-mentesség, közös identitás kialakítása,
- a saját anyanyelv ismeretének ápolásának megbecsülése.

Feladat:

- tanítani kell a kulturális különbségek, az eltérő szocializáció jellegzetességeit,
- alkalmat kell teremteni a kulturális sokféleség megteremtésére és a tolerancia képesség kialakítására,
- elfogadó kulturális és szociális légkör megteremtése,
- egységes kultúra érzékeny szemlélet formálása,

A nemzeti alaptantervben megfogalmazott pedagógiai feladatok fejlesztése szervesen illeszkedik az iskola nevelő-oktató munkája különböző színtereinek feladataihoz. Az egyes területek fejlesztési feladatai tantárgyi keretben, tantárgyközi és nem foglalkozás keretei között valósulnak meg.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Nem kötelezőfoglalkozások fejlesztési feladatai
<i>Az erkölcsi nevelés</i>	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan: a felelősségtudat elmélyítése, az önállóság, az önfegyelem, az érdeklődés, a kötelességtudat, a munka megbecsülése, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség fogalmai és kapcsolódó kompetenciái dolgozhatók fel. Osztályfőnöki órák keretében: erkölcsi, életvezetési értékek, problémák, konfliktusok kezelése, türelem, megértés, elfogadás területei.	Az iskolai szabadidős programok, rendezvények kapcsán az erkölcsi nevelés feladatainak érvényesülése: osztálykirándulások, projektnapok, sportnap, iskolai ünnepélyek, kiállítások rendezése és látogatása, közösségi programok során. Fejlesztési területek: a felelősségtudat, felelős életvitelre történő felkészülés, közösségi élet, segítőkészség, intellektuális érdeklődés.
<i>Nemzeti öntudat, hazafias nevelés</i>	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan: nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai, jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkássága. Kiemelten fontos tantárgyi keretben: történelem, társadalomismeret: a szülőföld, a haza, a nemzet és népei megismerése, a nemzet történelme, a haza védelmének szükségessége; testnevelés: híres magyar sportolók, a haza védelme; magyar irodalom: közösséghez tartozás, a hazaszeretet, sokszínű kultúra.	Iskolai ünnepélyek: nemzeti és állami ünnepek, kiállítások rendezése és látogatása, múzeumi órák. Iskolai és osztálykirándulások alkalmával nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományainak megismerése, a közösséghez tartozás és hazaszeretet érzelmi megalapozása. A magyar kultúra megismerése, a magyarságtudat kialakítása, a magyarság helye az európai kultúrában. Kiemelt iskolai ünnepélyek, a nemzeti öntudat és a hazafias nevelés színterei: Aradi vértanúk napja (okt. 6.), Október 23-a, Hűség napja (dec. 14.), Kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja (febr. 25.), Nemzeti ünnep (márc. 15.), Holokauszt áldozatainak emléknapja (ápr. 16.), Összetartozás Napja (jún. 4.)

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Nem kötelezőfoglalkozások fejlesztési feladatai
<i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i>	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan a korszerű tanítás-tanulásszervezési eljárások alkalmazásával fejlődik a tanulók önszerveződése, együttműködése, részvétele a közös feladatok megoldásában, a vitakultúra, a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség, a felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítása. Kiemelt szerepe van a történelem, a társadalomismeret tantárgyaknak, az osztályfőnöki órának, a gazdaság és a társadalom működésével foglalkozó szakmai tantárgyaknak az állam és a közélet működésével kapcsolatos ismeretek megszerzésében.	Diák-önkormányzati működés és rendezvényeik keretében, osztálykeretben és iskolai keretben gyakorlati tapasztalatokat szerezhetnek a tanulók a demokrácia működéséről. Az évente megrendezésre kerülő diákközgyűlés lehetőséget ad a demokratikus jogok gyakorlására. Iskolai rendezvények biztosítják a tanulói önszerveződések kialakulását, az önkormányzatiság gyakorlását. Ilyen rendezvények: diákközgyűlés, kulturális csoportok, sportcsapatok, szakkörök, projektnapok, osztályrendezvények.
<i>Önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i>	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak keretében alkalmazott ellenőrzési, értékelési rendszer jelenti az alapját a tanulói önértékelés fejlesztésének. A szisztematikus pedagógusi értékelés, a tanulók, iskolai csoportok egymásra vonatkozó értékelése alapozza meg a helyes önértékelés kialakítását. A társas kapcsolatok fejlesztésének alapja a korszerű módszertan alkalmazása az elméleti és a gyakorlati oktatásban. A korszerű tanulásszervezés keretében a csoportmunka, a kooperatív csoportmunka, a projektmódszer alkalmazása támogatja az önismeret és a társas kompetenciák fejlesztését. A gyakorlati oktatás keretében sajátíthatják el a munkaerőpiac elvárásai között is megjelenő kulcskompetenciákat: az együttműködési képességet, a hatékony kommunikációt, a toleranciát, a vezetői, a vezetett szerepeket. Az osztályfőnöki órákon tematikusan is feldolgozzuk az önismeret és a társas kapcsolatok témakörét.	Az iskola a nem kötelező foglalkozás lehetőségeinek kínálatával lehetőséget nyújtunk a tanulók képességének kibontakoztatására, fejlesztésére. A közösségi élmény lehetőséget teremt a társas kapcsolatok gyakorlásra. Szakkörök, sportcsoportok, iskolai rendezvények, kirándulások segítik a társas kultúra fejlesztését.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Nem kötelezőfoglalkozások fejlesztési feladatai
<i>A családi életre nevelés</i>	Foglalkozások keretein belül csaknem minden közismereti és szakmai tárgy lehetőségét kihasználva fejlesztjük. Irodalmi példákon keresztül lehet vizsgálni a különböző családmodelleket, családmintákat és emberi kapcsolatokat. A művészeti ábrázolásokkal, a történelmi példákkal a család összetartó erejét, a családi háttér szerepét mutathatjuk be. A biológia, az osztályfőnöki órákon a családi élet, a szexualitás, a gyermeknevelés fiziológiai és érzelmi alapjait ismerhetik meg a tanulók. Matematika, informatika, gazdasági ismeretek tantárgyban a család mint gazdálkodó egység, mint hierarchikus szervezeti rendszer jelenik meg.	A pedagógusok és a család kapcsolati rendszerében: fogadóórákon, szülői értekezleteken, iskolai rendezvényeken, osztálykirándulásokon, iskolabálon, ünnepélyeken jelenik meg a család mint az iskola együttműködési rendszerének fontos partnere. Az egészségnevelési heteken (november, március) a családi életre nevelés, a párkapcsolatok, a szexuális ismeretek, a gyermekvállalás, a gyermeknevelés, az idősek szerepe és a helye a családban előadások során és kiscsoportos munka keretében dolgozzuk fel.
<i>A testi és lelki egészségre nevelés</i>	Minden tantárgyi munkában fontos szerepet tölt be. A helyes táplálkozás, a mozgás szerepe, a testi higiéné, az egészséges életmód az osztályfőnöki, a biológia-, kémia-, fizika-, testnevelés órákon építendő be a tanulási-tanítási folyamatba. A társas viselkedés szabályai, a konfliktuskezelés, a stresszhelyzetek kezelése, az egészséges életmód követelményei kompetenciaelemként és módszertani feldolgozás folyamán alakítható ki és fejleszthető.	Az iskolai egészségnevelési heteken, az iskolai sportnapon, az osztály projektnapokon ez a fejlesztési terület kiemelten jelenik meg. Az egészségnevelési hetek rendezvényein a káros szenvedélyek elleni programokra kerül sor külső előadók, kortárs előadók bevonásával. Filmek, kiállítások feldolgozása is segíti a testi és lelki egészségre nevelést.
<i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i>	Az osztályfőnöki órákon tematikusan feldolgozhatók ezek a területek a tanulók saját élményeire alapozva. A módszertani megvalósítás kiváló lehetőséget jelent a fejlesztésre. Csoportmunkában, a kooperatív tanulásszervezési eljárásokkal szervezett tanulási tevékenységgel fejleszthetők a szükséges kompetenciák. A gyakorlati oktatásban a közösen végzett munka szépsége, az együttműködés, a problémamegoldás, a felelősségvállalás kiemelt kompetenciaterületek.	Az iskolai közösségi szolgálat megszervezése és lebonyolítása nyújt lehetőséget a terület kompetenciáinak fejlesztésére. Az osztályprogramok, kirándulások, a segítőprogramok tudatosítják a tanulóknak ezt a fontos területet. Az évenként megrendezésre kerülő iskolai véréadás, az arra való felkészülés, lebonyolítás jó példa az egymásért való áldozat, a felelősség bemutatására. A csoportokban végzett tevékenységek: iskolai sportcsapatok, kulturális csoportok, a csapatban végzett munkák mind fontos gyakorlati tapasztalatot jelentenek.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Nem kötelezőfoglalkozások fejlesztési feladatai
<i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i>	Erőforrások tudatos, takarékos és felelősségteljes, megújulási képességre tekintettel való felhasználása a szakmai, környezetvédelmi órákon, szakmai gyakorlaton, fizika, tantervi elemekhez kötődően dolgozhatók fel. Irodalmi és történelmi feldolgozások jól mutathatják be a felelősség, illetve a felelőtlenség szerepét ezen a területen.	Az egészségnevelési hetek, az iskolai projektnapok, az iskolában megszervezett szelektív hulladékgyűjtés a fejlesztés szinterei. A környezetünk tisztaságáért szervezett iskolai és osztályprogramok a további szinterei ennek a fejlesztési területnek.
<i>Pályaorientáció</i>	Minden szakmai-eleméleti és gyakorlati tantárgy feladata a munkába állás előkészítése, a munka világának bemutatása. A technikai oktatás előkészítő éveiben gyakorlati ismereteket kell nyújtani a megalapozott szakmai specializáció választásához.	Az iskola pályaorientációs munkája, a szakképzések bemutatása a tanulók bevonásával. Szakmai bemutatók vállalkozások bevonásával. Működő gazdálkodószervezetek látogatása a kötelező és nem kötelező foglalkozások keretében.
<i>Gazdasági és pénzügyi nevelés</i>	A tanórák keretében sok lehetőség van a gyakorlati ismeretek, tapasztalatok megszerzésére: osztályfőnöki órákon a gazdálkodási alapok, a család, mint gazdálkodó egység jelenik meg. A matematika és informatika órákon a gazdálkodás, a pénzügyi fogalmak megismerésére van lehetőség. A vállalkozások és a családok gazdálkodási szabályai gyakorlati példákön keresztül taníthatók osztályfőnöki és szakmai órákon. Ezeken az órákon ismerik meg a tanulók a pénzügyi tervezés legfontosabb fogalmait és gyakorlatát.	Meghívott előadók, banki szakemberek segítségével projektnapokon is lehetőség van az ismeretek bővítésére. A diák-önkormányzati programokon, pályázati projekteken, csereprogramokban, osztályprogramok szervezésén keresztül gyakorolják a pénzügyi tervezést és lebonyolítást.
<i>Médiatudatosságra nevelés</i>	Az irodalom, a vizuális kultúra, az informatika tantárgyak tantervi elemként dolgozzák fel a média nyelvi jelrendszerét; megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.	Iskolai szabadidős programokon vizuális és IT tartalmak bemutatásával, tudatos, értelmes és értékelvű használatával formálhatók a tanulók ismeretei. Az iskolai honlap, az iskolarádió, az iskolai filmek, az iskolai művészeti kiállítások további gyakorlati tapasztalatokat nyújtanak a tanulók számára.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Nem kötelezőfoglalkozások fejlesztési feladatai
<i>A tanulás tanítása</i>	Minden tantárgy és pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.	A felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások, a sajátos nevelési igényű tanulók számára szervezett fejlesztő foglalkozások, a kötelező foglalkozáson kívüli színterei a tanulás megtanításának.

4.1.3 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.

- A testnevelés, a sport segítségével kialakítani a tanulóknak a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A testnevelés foglalkozás keretei mellett a tanulóknak biztosítjuk az iskolai tornaterem mindennapos használatát, az iskolai kondicionáló terem egyéni használatát, amelyekhez testnevelői oktatói felügyeletet biztosítunk. Támogatjuk a tanulók sportegyesületekben való sportolását.

„Szakgimnáziumi” kerettanterv szerinti osztályainkban heti 5 testnevelés órát tartunk.

Szkr. 119. § (1) A mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, testnevelésóra megtartásával kell biztosítani.

(2) A testnevelésóra - legfeljebb az (1) bekezdésben meghatározott mértékig -

a) sportkörben való sportolással vagy

b) sportszervezet keretében versenyszerűen sporttevékenységet folytató tanuló esetében - a sportszervezet által az adott félévben kiállított igazolás alapján - a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

4.1.4 Választható tantárgyak, foglalkozások

Az iskola bizonyos tantárgyak/tantárgycsoportok esetében választást kínálhat fel a tanulóknak. Ebben az esetben a tanuló, a tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ e tárgyak közül. Ez a választás a tanulmányi idő végéig tart. Az igényeket minden év áprilisában felméri az igazgató. A foglalkozás vezetőjének személyéről, amennyiben több lehetőség is szóba jön, kikéri a jelentkező diákok véleményét.

Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő e választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-ig, a jogszabályi előírások alapján. Az iskola vezetősége a tanulót oktatók véleményének kikérésével hozza meg döntését, melynek feltétele a különbözeti vizsga letétele. A különbözeti vizsga a követelmények optimum szintjét kéri számon.

A tanuló az iskola kínálatából egyéb foglalkozásokat is választhat. Ezekre a tantárgyválasztás szabályai vonatkoznak. Abban az esetben, ha a foglalkozáson való aktív részvétel előzetes ismeretekhez is köthető, úgy a változtatásnál előzetes ismeretek felmérése szükséges.

A tanuló abban az esetben választhat a pedagógusok közül, amennyiben a téma és képességek szerinti csoportalakítás során legalább két azonos csoport jön létre két különböző oktató vezetésével.

A 11. és 12. évfolyamon a kötelezően választható két óra: 1 óra matematika, 1 óra szakmai (az érettségi tárgynak megfelelő) ismeretek.

A szabadon tervezhető többletórák megtanítandó és elsajátítandó tananyagát az egyes tantárgyak helyi tantervének lehet megtalálni.

4.1.5 Választható érettségi vizsgatárgyak

Ezen tantárgyak megnevezése, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát.

Középszintű érettségre az alábbi tantárgyakból készítjük fel tanulóinkat:

- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem
- Idegen nyelv (angol vagy német)
- Matematika
- Fizika
- Szakmai komplex vizsgatárgy
- Informatika
- Testnevelés

Emelt szintű érettségre az alábbi tantárgyakból készítjük fel tanulóinkat:

- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem
- Idegen nyelv (angol vagy német)
- Matematika
- Fizika
- Szakmai komplex vizsgatárgy

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt vizsgatárgyból kell – legalább középszinten – vizsgát tennie. A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak).

A középszintű érettségi vizsgatárgyai:

kötelező vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv
- szakmai komplex vizsgatárgy (magas- és mélyépítési ismeretek vagy épületgépészeti ismeretek, faipar ismeretek).

Idegennyelvi érettségi vizsgák után járó kedvezmény

Előrehozott idegennyelvi érettségi vizsga megszerzése után a tanuló 3 lehetőség közül választhat:

1. nem kíván a továbbiakban közismereti idegen nyelvet tanulni,
2. színtemelő érettségire készül,
3. másik idegen nyelvet választ.

A mindenkor választás lehetőségeit az igazgatóhoz írt írásbeli kérelem alapján lehet kezdeményezni és az írásbeli engedély megadása után válik hivatalossá.

A 13. évfolyamon a szakmai idegen nyelvi órák látogatása mindenkire nézve kötelező, nem mentesít a megszerzett idegennyelvi érettségi vizsga.

Amennyiben egy tanuló sikeres előrehozott érettségi vizsgát tett egy tantárgyból és évismétlésre kényszerül, úgy ő mentesül a tantárgy tanóráinak látogatása és az értékelés alól.

4.1.6 Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsgára a középszintű tételsorokat az alábbi jogszabályok szerint állítjuk össze:

100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról

40/2002. (V. 24.) OM-rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről

Az egyes tantárgyakra vonatkozó érettségi témaköröket a tantárgyi helyi tantervekben adjuk közre.

Részletesen a 10.3 Kifutó képzések ágazati érettségi vizsgakövetelményei mellékletben.

4.1.7 A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése, fejlesztő formái

1. Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata és célja:

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata, ezek között kiemelt jelentőséggel a tanulók gyakorlati feladatai
- Tanulói projektek értékelése
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése
- Az írásbeli beszámoltatás
 - témazáró dolgozat
 - röpdolgozat
 - szódolgozat stb.

Az írásbeli beszámoltatás rendje: röpdolgozatot, szódolgozatot szükség esetén bármikor, előzetes bejelentés nélkül, témazáró dolgozatot előzetes bejelentés alapján íratunk. Az egyes értékeléstípusokat a digitális naplóban jelöljük.

Korlátai: röpdolgozat esetében semmilyen korlát nincs, témazáró dolgozat esetében 1 tanítási nap 2 dolgozatnál többel nem terheljük tanulóinkat.

Értékelésben betöltött szerepe, súlya: a témazáró dolgozat súlyozott jegynek számít.

2. Értékelés

A tanulók tudásának értékelése:

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. A tanulók értékelése az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek ismerete – ezen belül is kötelezően az 51/2012. (XII. 21.) EMMI-rendeletben szabályozott kerettantervi anyag és a 14/2013. (IV. 5.) NGM-rendelet, 5/2018. (VII. 9.) ITM rendelet a szakképzési kerettantervekről rendelet alapján történik. Az

értékelés az adott tantárgyat oktató tanügy-igazgatási jogköre, amelynek szabályait a szakmai munkaközösség határozza meg és ellenőrzi. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire. Nagyon fontos a minimumszint pontos meghatározása, melynek a tanuló és a szülő számára is egyértelműnek és teljesíthetőnek kell lenni. Minden oktató a tanév első óráján, foglalkozásán a tanuló füzetében rögzíti a tantárgy minimális követelményeit, az értékelés legfontosabb szabályait.

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. Az oktatók értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A szakmai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- a tanuló számára adjon egyértelmű visszajelzést erősségeire és fejlesztendő területeire;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségeit mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést.

Az értékelésnek ki kell terjednie az iskolai élet minden területére. Ennek megfelelően értékeljük minden tanulónk esetében:

- tárgyi követelmények elsajátítását napi szinten, témakörök mentén,
- szabálytiszteletét, felelősségvállalását,
- korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.

Értékelésünknek a következő kritériumoknak kell megfelelnie:

- ösztönző hatású,
- folyamatos, rendszeres,
- segítő szándékú legyen,
- céljai és követelményei világosak és előre ismertek.

Az értékelés formái

- A szóbeli értékelés:
- a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítség, tanács-foglalkozáson
- és azon kívül,

- feleletek, dolgozatok érdemjegyéhez fűzött indoklás,
- az oktatói testület, illetve a diákság előtti igazgatói értékelés.

Az írásbeli, szöveges értékelés

- a dolgozatokhoz írt rövid instrukció, vélemény,
- dicséret, elmarasztalások beírása az ellenőrző könyvbe és a digitális naplóba.

Igazgatói értékelés a tanévnyitó és a tanévzáró értekezleten történik, osztályfőnöki értékelés félévente legalább két alkalommal.

Osztályozás

Az osztályzatok kialakításának elvei:

Iskolánkban a hagyományos ötfokozatú skálán érdemjegyekkel minősítjük a diákok egy-egy tantárgyból nyújtott teljesítményét. Ez lehet szóbeli felelet, témazáró, kisebb dolgozat, kiselőadás, önállóan végzett otthoni munka, gyűjtőmunka, órai munka, stb. Valamennyi tantárgyból osztályozás van. Az egyes szaktárgyak oktatói a munkaközösségükön belül egységesen értékelik a tanulókat. Irányadó a középszintű érettségi százalékos elosztása. Az oktatók a tanítási folyamat kezdetén ismertetik a diákokkal az értékelés elveit.

Az osztályzatok megállapítása a számonkérés fajtájától függően eltérő súlyozással számít a tanulmányi átlagba. A témazáró dolgozat és a kisérettségi súlya 150 %, az órai feladatok értékelése 50 %. A többi osztályzat súlya 100 %.

Az emelt szintű érettségire történő felkészítés értékelése:

Ha a tanuló egy tantárgyból alapórára és emelt szintű érettségi felkészítésre is jár, akkor a két képzés során szerzett érdemjegyei alapján félévkor és év végén egy osztályzatot kell kialakítani.

Érdemjegyek elvárható száma:

A diákok a tudásukról szóban és írásban egyaránt számot adhatnak. A tantárgyak sajátosságainak megfelelően legyenek arányban a szóbeli és írásbeli feleletek. A tanuló számára biztosítani kell, hogy a félévi és az év végi eredmények reális értékeléséhez heti 2-3 óras tantárgyból kéthavonta minimum egy, de a félév során legalább három, 4 vagy több óras tantárgyból lehetőség szerint havonta egy, de a félév során legalább négy alkalommal szerezzen érdemjegyet. Egyéb esetben az óraszám +1 osztályzat az irányadó.

Gyakorlati tantárgyakból havonta egy érdemjegyet kell kapniuk a tanulóknak, hosszabb gyakorlati projektfeladat esetén havi bontásban a projektre több osztályzatot is kapnak.

A félévi és a tanév végi értékelés osztályzatokkal történik. A tantárgyi osztályzatokra az oktató, a magatartás és a szorgalom osztályzatokra az osztályfőnök tesz javaslatot, ezeket az oktatói testület véglegesíti az osztályozó értekezleten, melyet évente két alkalommal, félév előtt és a tanév vége előtt tartunk. (Az iskola helyi sajátosságai szerint.)

- A témazáró dolgozatot mindenkivel meg kell íratni! (Az év elején azt is tisztázni kell, hogy a hiányzók hogyan pótolhatják!) Az erre kapott érdemjegyet megkülönböztetve kell a naplóba beírni!
- A témazáró dolgozatról történő igazolatlan mulasztás esetén nem lehet elégtelen osztályzatot adni!
- Hosszabb hiányzás (egy hét vagy annál több) esetén időt kell hagyni a tanulónak a pótlásra (legalább egy hét)!
- A nagyobb témát felölelő dolgozat időpontjáról legalább egy héttel korábban kell a csoportot tájékoztatni!
- A dolgozatot két héten belül ki kell javítani és az értékelést valamint az érdemjegyet a tanulókkal ismertetni kell!
- Az év végi ismétlés után felmérő dolgozatot kell íratni, melynek eredménye jelentősen befolyásolhatja az év végi osztályzatot.
- A tanév végén az egész éves teljesítményt értékeljük. Bizonytalanság esetén vegyük figyelembe a tanulók képességeit, szorgalmát, a folyamatosságot, a tanulmányi munkában mutatkozó javuló vagy romló tendenciát, az órai aktivitást!
- Házi feladat el nem készítése esetén elégtelen csak akkor adható, ha egyértelműen tisztázódik, hogy a tanuló nem készült az órára!
- Hiányzó taneszközök miatt a tanuló nem kaphat elégtelen osztályzatot!
- Minden tantárgyból törekedni kell arra, hogy a tanuló legalább egyszer szóban is feleljen a tanév során! Szóbeli érettségi tantárgyak esetén ez követelmény.
- A szóbeli évközi feleletek értékelésekor vegyük figyelembe az órai aktivitást és a többletmunkát is!

- Iskolánk hírnevét öregbítő többletmunka, versenyeredmény esetén jutalmazzuk a tanulót jeles érdemjeggyel, és az elért eredménytől függően oktatói testületi, igazgatói, osztályfőnöki vagy oktatói dicsérettel!
- Iskolai szintű versenyeken nyújtott jó teljesítmények esetén is az előbbiek érvényesek.
- Nyelvvizsgák: B2 típusú állami nyelvvizsga esetén a tanév végi osztályzata abban a tanévben jeles a tanulónak, amelyben megszerezte. B1 típusú nyelvvizsgáért jeles évközi érdemjegy javasolt.
- Készségtantárgyak osztályozásakor vegyük figyelembe a tanuló egyéni adottságait és hozzáállását is!

4.1.8 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontás

Az intézményben csoportbontásban tanított tantárgyak: magyar nyelv, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, szakmai gyakorlati és egyes szakmai elméleti tantárgyak.

Csoportbontásban szervezzük az emelt és a középszintű érettségire felkészítő foglalkozásokat. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

Az emelt és közép szintű érettségire való felkészítést a korábban kialakult rend szerint szervezzük meg. A csoportok csak kellő számú jelentkező esetén indulnak (minimum 12 fő). Az emelt szintű érettségire való felkészítést intézmények közötti egyeztetés alapján több középiskolával közösen látjuk el, biztosítjuk a jogszabályban előírt órakeretet.

Csoportbontások szervezési elvei:

- Az egyes tantárgyakra vonatkozó elveket a szakmai munkaközösség határozza meg:
 - lehetséges eljárás, hogy a diagnosztizáló mérést követően níví-csoportok alakuljanak, amelyek lehetővé teszik a differenciálást, a felzárkóztatást és a tehetséggondozást,
 - másik megoldás a homogén-csoportok létrehozása, amely az osztályfőnök irányításával jön létre.

- Az egy osztályból alkotott egyes csoportok létszáma maximum 10 %-kal térhet el egymástól.
- Tanév közben az érintett oktatók egyetértésével, az osztályfőnök javaslatára az igazgató engedélyezheti a csoportváltást.

Egyéb foglalkozás:

Egyéb foglalkozások szervezeti formáit, időkeretét az intézmény SZMSZ-e tartalmazza. A tanévben indított egyéb foglalkozásokat az intézmény éves munkaterve tartalmazza. A tanuló (és kiskorú tanuló esetén szülője) jelentkezés útján kérheti részvételét az egyéb foglalkozáson, a jelentkezés a teljes tanévre vonatkozik.

Az egyéb foglalkozások minimális csoportlétszáma 10 fő.

4.1.9 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket, programok, tevékenységek

Kiemelt célok:

- a dohányzás visszaszorítása,
- az alkohol- és drogprevenció,
- az egészséges táplálkozási szokások elterjesztése,
- az élelmiszerbiztonság fejlesztése,
- egészségmegőrzés, munkavédelem,
- aktív napi testmozgás kialakítása,
- a közegészség- és járványügyi biztonság fokozása,
- az egészséges fizikai környezet kialakítása,
- környezet ápolása és védelme,
- környezettudatos szemlélet, magatartásformák kialakítása.

Egészségnevelési elvek

- Testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése.
- Az egészséges életmód a harmonikus, erkölcsös és konstruktív életvitel rendjének kiépítése úgy, hogy ezek számukra alapértékké váljanak.
- Az ehhez szükséges ismeretek, készségek, attitűdök elsajátításának kialakítása.
- Elsődleges prevenció keretében az egészségvesztés megakadályozása; az egészség megőrzése, a specifikus betegségek kialakulásának megelőzése.
- A tanulók komplex természetismeret és testnevelés órákon szerzett ismereteire támaszkodva, azokat tudatosítva a tanulóknak az ember és a környezet közötti kapcsolatot, azok hatékony kölcsönhatását.
- Megismertetni a tanulókkal az egészségre kedvező és káros tényezőket, a betegségmegelőzési módokat, eljárásokat, tudatosítani a tanulóknak az egészséges életmód szabályait, normáit, a pozitív beállítódásokat.
- Élethelyzetek, szituációk bemutatásával és elemzésével fejleszteni szemléletüket, viselkedési normáikat, erkölcsiségüket, önmaguk és mások iránti felelősségérzetüket.

Egészségnevelés területei

- Higiénikus, egészséges életvitel,
- Betegségek elkerülése, egészség megóvása,
- Léleki egészség megóvása, krízis-prevenció,
- Függőséghez vezető motívumok feltárása, egészségkárosító szokások megelőzése,
- Az egészséges táplálkozás,
- A családi életre, szülővé nevelés,
- Szabadidő – kultúra fejlesztése.

Környezeti nevelési elvek

- A foglalkozásokon az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozások hozzárendelése.
- A foglalkozás jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzák fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos témák.

- Szakmai elméleti és gyakorlati oktatás környezettudatos szemlélete, a környezeti feltétel vizsgálata.
- A diákjaink számára szakmai gyakorlatok alkalmával lehetőség van a környezeti nevelésre; a környezetkímélő technológiák elsődlegessége.
- Rendszeres üzemlátogatások, tanulmányi kirándulások szervezése.
- Évente rendezett sportnapon a túrázás, kerékpártúra, lovaglás és egyéb sporttevékenységek során találkoznak tanulóink a környezetvédelemmel kapcsolatos problémákkal.
- A vízi- és más sporttáborok alkalmával az iskolától távol lévő környezettel ismerkedhetnek meg a tanulók.
- A személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartás és életvitel.
- A természeti és épített környezet szeretete és védelme, a sokféleség őrzése.
- Tudományosan megalapozott a globális összefüggések megértése, ebből adódó mindennapi lehetőségek és feladatok bemutatása.
- Ökológiai szemlélet, gondolkodásmód a szakmai elméleti és gyakorlati oktatásban.

4.1.10 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei maradéktalan kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket. Az esélyegyenlőséget biztosítani kell a szakképzéshez való hozzáférés esetében, a gyakorlati képzőhelyek kiválasztásában, a választható szakmák vonatkozásában, a hátrányos helyzetűek támogatásában.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésével,

- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulással,
- a differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatásával és alkalmazásával a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- pályaválasztás segítségével,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

4.1.11 A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka,
- sportteljesítmények,
- közösségi munka,
- kulturális és közéleti tevékenység.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- oktatói
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- oktatói testületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök, a munkaközösségek, a gyakorlati képzőhelyek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi, szakmai és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás
- kulturális hozzájárulás (színház- vagy kiállítás látogatáshoz).

4.1.12 Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

Jogi meghatározottság

A fogyasztóvédelemről szóló irányadó jogszabályok rendelkeznek a fogyasztók oktatásáról.

Vonatkozó hatályos jogunk írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából. Eszerint a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatásban részt vevő intézmények, az e feladatra törvényben kijelölt államigazgatási szervek és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek.

Kiemelt fejlesztési feladat a NAT-ban a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is nevelési-oktatási feladatként szerepel.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A fogyasztóvédelmi oktatás célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknak.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaiilag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában.

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése.

Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék, és a saját életükre vonatkozóan alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Környezettudatos fogyasztás: Egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és fogyasztásmentesség között.

Kritikus fogyasztói magatartás: A fogyasztói jogok érvényesítése.

A fogyasztónak joga van:

- az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez,
- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz,
- a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között,

- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez,
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez,
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait, és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban

Az egyes tantárgyak kötelező foglalkozásai:

Vizuális kultúra:

- A közvetlen és rögzített kommunikáció.
- A tömegtájékoztatás formáinak megkülönböztetése.
- A reklámplakátok szerepe.
- A fotó és a reklám hatásrendszerének feltárása.

Osztályfőnöki:

- A fogyasztói kultúra fejlődése.
- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás.
- Gyűjtőmunka nyomtatott információhordozókból hazánk gazdasági és település-földrajzi sajátosságairól.
- Az életmód és a fogyasztási szokások alakulása.
- Vásárlási, fogyasztási szokásaink.
- A család gazdálkodása.

Informatika:

- Az internet egyes kommunikációs szolgáltatásainak használata.
- Vásárlás az interneten.
- Informatikai biztonság, az információ hitelessége, a szerzői jog fogalmának megismerése.

Magyar nyelv és irodalom:

- A különböző irodalmi művek, filmek elemzésének szempontjai.

Történelem:

- Az ipari és hírközlési forradalmak jelentőségének megértése.

További színterek:

- Foglalkozásokon kívüli elemek (vetélkedők, versenyek, rendezvények stb.).
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

A fogyasztóvédelem módszertani elemei

A módszereknek tartalmaznia kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszereit.

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák:

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól,
- Adatgyűjtés, feldolgozás információrögzítés együttműködéssel,
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel,
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, fogyasztói kosár készítése),
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés).

A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

Kriminológiai aspektusok

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bűnelkövetésük megakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

Napjainkban az iskola szerepét úgy szokták felvetni, hogy betölti-e a szükséges nevelő hatását, segít-e azokban a problémákban (érzelmi, szociális), melyek az iskolában megnyilvánulnak. A tünetek, zavarok, elváltozások minden életkorban más-más jellegűek, megnyilvánulásúak, más oki konstellációt tükröznek.

Kisgyermekkorban a szülői kapcsolatokból való kiszakadás, az önállósodás, a kortárs csoportban az egyenrangú kapcsolatok alakítása és tartása jelentenek problémát, konfliktusforrást. Tízéves kor körül megjelennek a felnőtté válás problémái (felnőtt szerep, nemi szerep, identitástudat stb.). Gyakori jelenség, hogy a család nem köti meg eléggé a gyermeket, az iskola pedig nem integrálja kellőképpen a maga rendszerébe, ezért a szabadidő terén más kiscsoport hatása alá kerül, melyek általában az iskolai és családi kultúra értékeivel szemben állnak, és más viselkedési normákat közvetítenek. Deviáns értékeket próbálnak megvalósítani. Ez többé-kevésbé nyílt konfliktus formájában is megjelenik az iskolában.

A vázolt problémák fokozottan és halmozottan jelentkeznek a családi, anyagi, szociális gondokkal küzdő, hátrányos helyzetű, illetve veszélyeztetett tanulók esetében.

A bűnmegelőzés tartalmi elemei

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- A helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál.
- A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók folyamatos figyelemmel kísérése, jelzés az együttműködő segélyező szervezetek felé.
- Információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábitószer) drogok használatának negatív hatásairól, következményeiről.
- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása.
- Hátránykompenzáció a különböző problémákkal küzdő tanulók esetében.
- Az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése.

- Esetkezelés, folyamatos segítségnyújtás a tanulóknak és családjaiknak.
- Jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása.
- A joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése.

A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei

- Mentálhigiéné, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési, illetve áldozattá válás elleni előadások segítő szakemberek közreműködésével,
- Szoros és folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, különböző civil szervezetekkel, alapítványokkal, hatósági szervekkel (rendőrség, ügyészség, bíróság),
- Bűnmegelőzési tanácsadó
- Személyiségfejlesztés,
- Közösségfejlesztés,
- Drámapedagógiai eszközök.

4.1.13 Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés

Emelt szintű érettségire az alábbi tantárgyakból készítjük fel tanulóinkat:

- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem
- Idegen nyelv (angol vagy német)
- Matematika
- Fizika
- Szakmai komplex vizsgatárgy

4.1.14 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az írásbeli beszámoltatás rendje: röpdolgozatot, szódolgozatot szükség esetén bármikor, előzetes bejelentés nélkül, témazáró dolgozatot előzetes bejelentés alapján íratunk. Az egyes értékeléstípusokat a digitális naplóban jelöljük.

Korlátai: röpdolgozat esetében semmilyen korlát nincs, témazáró dolgozat esetében 1 tanítási nap 2 dolgozatnál többel nem terheljük tanulóinkat.

Értékelésben betöltött szerepe, súlya: a témazáró dolgozat súlyozott jegynek számít.

A diákok a tudásukról szóban és írásban egyaránt számot adhatnak. A tantárgyak sajátosságainak megfelelően legyenek arányban a szóbeli és írásbeli feleletek. A tanuló számára biztosítani kell, hogy a félévi és az év végi eredmények reális értékeléséhez heti 2-3 órás tantárgyból kéthavonta minimum egy, de a félév során legalább három, 4 vagy több órás tantárgyból lehetőség szerint havonta egy, de a félév során legalább négy alkalommal szerezzen érdemjegyet. Egyéb esetben az óraszám +1 osztályzat az irányadó.

Gyakorlati tantárgyakból havonta egy érdemjegyet kell kapniuk a tanulóknak, hosszabb gyakorlati projektfeladat esetén havi bontásban a projektre több osztályzatot is kapnak.

- A témazáró dolgozatot mindenkivel meg kell íratni! (Az év elején azt is tisztázni kell, hogy a hiányzók hogyan pótolhatják!) Az erre kapott érdemjegyet megkülönböztetve kell a naplóba beírni!
- A témazáró dolgozatról történő igazolatlan mulasztás esetén nem lehet elégtelen osztályzatot adni!
- Hosszabb hiányzás (egy hét vagy annál több) esetén időt kell hagyni a tanulónak a pótlásra (legalább egy hét)!
- A nagyobb témát felölelő dolgozat időpontjáról legalább egy héttel korábban kell a csoportot tájékoztatni!
- A dolgozatot két héten belül ki kell javítani és az értékelést valamint az érdemjegyet a tanulókkal ismertetni kell!
- Az év végi ismétlés után felmérő dolgozatot kell íratni, melynek eredménye jelentősen befolyásolhatja az év végi osztályzatot.
- Minden tantárgyból törekedni kell arra, hogy a tanuló legalább egyszer szóban is feleljen a tanév során! Szóbeli érettségi tantárgyak esetén ez követelmény.
- A szóbeli évközi feleletek értékelésekor vegyük figyelembe az órai aktivitást és a többletmunkát is!

- Készségtantárgyak osztályozásakor vegyük figyelembe a tanuló egyéni adottságait és hozzáállását is!

4.1.15 A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból. A szakképzésben alkalmazni kell a szakképzési törvény szabályait is.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányokhoz kapcsolódó vizsga) alapján kell megállapítani.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie a 2.10.1. pontban felsorolt esetekben.

Ha a tanuló tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak húsz százalékát, a tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette, és magasabb évfolyamba nem léphet.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a oktatói testülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

4.2 Szakmai oktatás

4.2.1 Kifutó képzések szakmai és vizsgakövetelményei

Tanulói jogviszonyos diákjaink mindig a tanulmányaik megkezdésekor érvényes szakmai és vizsgakövetelmény (röviden: szvk) szerint folytatják tanulmányaikat, melyet rendeletek szabályoznak.

A Szakmai és Vizsgakövetelmények alkotják a szakképzés alapidokumentumainak egyik meghatározó körét. Az SZVK az OKJ-ban szereplő szakképesítések mindegyikére kidolgozva a szakképesítés azonosítására szolgáló információk mellett az adott szakképesítésre jellemző egyéb feltételek megszabása mellett a képzéssel kapcsolatos szakmai és vizsgáztatási követelményeket, valamint a képzéshez biztosítandó eszköz és felszereltséget is konkrétan meghatározza.

Intézményünkben már csak az épületgépész technikus szakképesítés a kifutó képzés, melynek szvk-ját a 10.4 melléklet tartalmazza.

4.2.2 Kifutó képzések szakmai kerettantervei

A szakmai kerettantervek rendeletben kiadott dokumentumok, melyek alkotják az egyes szakmákban kidolgozott helyi tanterveket. A szakmai munkaközösségek ebben rendelkeznek a szabadon felhasználható időkeretről, a tananyagtartalmak témaköreinek évfolyamonkénti felosztásáról. Szakgimnáziumi kerettantern szerinti képzésben a 10-12. évfolyamon a mellék-szakképesítés helyett választható tananyagtartalomról is rendelkeznek.

A 2018 szeptemberében bevezetett szakképzési kerettantervek a főszakképesítés mellett mellék-szakképesítés elsajátítását és megszerzését teszik lehetővé a tanulók számára. Ezen ismeretekre az érettségit megelőző időszakban tesznek szert tanulóink. A mellék-szakképesítés OKJ-s vizsgával zárul legkésőbb az érettségi vizsgát megelőző februári vizsgaidőszakban.

A kifutó rendszerű (szakgimnáziumi) kerettanterveket és az abban megtalálható óratervi hálót a 10.1 melléklet tartalmazza.

4.2.3 A tanulók felvételének, átlépésének, vizsgára bocsáthatóságának feltételei, felmentések, beszámíthatóságok

9. évfolyamra:

Az általános iskola 8. évfolyamának sikeres elvégzése.

A 7. év vége és a 8. félév elért eredményei és amennyiben az iskola kéri a közös írásbeli felvételt (matematika, magyar), annak elért pontszámai.

Szakmai alkalmasság, egészségügyi feltételeinek igazolása.

Szakképző évfolyamok első osztályába:

Azok a tanulók, akik a 9-12. évfolyamon iskolánkban tanultak, számukra automatikus a 13. évfolyamra való becsatlakozás. Feltétel: a négy kötelező és a szakiránynak megfelelő ágazati érettségi megléte, egészségügyi alkalmasság.

Az adott szakmára való túljelentkezés esetén a rangsort az érettségi eredmények átlaga határozza meg.

„Külsős” tanuló csak abban az esetben tud az egy éves technikusképzésbe becsatlakozni, amennyiben ágazati érettségivel rendelkezik.

Ágazati érettségivel nem rendelkezők az érettségi utáni két éves technikusképzésben vehetnek részt. Szakmai alkalmasság egészségügyi feltételeinek igazolása.

Felnőttek szakmai oktatásába való jelentkezés feltétele: érettségi + egészségügyi alkalmassági.

A tanulók magasabb évfolyamra jutásának feltételei:

Az előző évfolyam sikeres elvégzése.

Minden tantárgyból a legalább elégséges osztályzat.

Ha a tanuló mulasztása a szakmai gyakorlaton meghaladja a szakképzési törvény 39.§-ában meghatározott mértéket, de igazolatlan mulasztása nincs, az oktatói testület eltekinthet az osztályismétléstől. Ebben az esetben a tanuló legkésőbb a következő félév végéig pótolhatja mulasztását.

A tanuló az érettségi végzettséghez kötött szakmára történő felkészítésbe bekapcsolódhat a középiskola befejező évfolyamának elvégzésével, azzal, hogy legkésőbb a tizenharmadik (első szakképzési) évfolyam első félévének utolsó tanítási napjáig megszerzi az érettségi végzettséget. Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha az érettségi végzettség megszerzésére az e bekezdésben meghatározott határidőig az érettségi végzettséget nem szerzi meg.

A tanuló átlépése más iskolából, illetve más ágazatból:

Más ágazatból átjelentkező tanuló csak a képzés újrakezdésével léphet át.

Ugyanazon ágazatban tanult diák az utolsó sikeres évet lezáró évfolyamba csatlakozhat be.

Beszámíthatóság:

Iskolánkban, más intézményekben (középiskola, felsőoktatási intézmények) már megtanult, a szakképzésben előírt, azzal megegyező tartalmú ismeretek teljesítését beszámítjuk.

A moduláris szakképesítésnél beszámításra kerül- a bizonyítvány mellékletét képező igazolással-, hogy a szakmai tantárgyak keretében a modul tananyagelemeiből a tanuló mennyi órában teljesítette a szakmai követelményeket. A sikeres modulzáró vizsgát igazoló dokumentum bemutatása esetén, a modulban lévő tantárgyasított tananyagelemekből a tanuló felmentést kap, és nem kell a modulból záróvizsgát tennie. A 13. és 14. szakmai évfolyam eredményes teljesítése az év végi modulzáró vizsgát helyettesíti, illetve a tanuló szakmai (technikus) vizsgára bocsátását biztosítja.

A szakmai gyakorlati képzés idejébe a szakképzés megkezdése előtt munkaviszonyban (vállalkozói jogviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban) eltöltött szakirányú gyakorlati idő - a szakképző iskola vezetőjének egyedi döntése alapján beszámítható.

A tanulónak iskolánk igazgatójához kell az ez irányú kérését, az igazolásokkal együtt írásban (egy példányban) benyújtani. A beszámítható előzetes tanulmányokról és teljesített követelményekről az igazgató határozattal döntést hoz.

A szakmai munkaközösségünk az igazgatót döntésében segíti.

A 2018/2019. és a 2021/2020. tanévben kezdő magasépítő, mélyépítő és faipari technikus tanulók az érettségit követő ötödik évben a szakgimnáziumi kerettanterv szerinti 5/13. évfolyam helyett a technikumi 2/14. évfolyamon folytatják tanulmányaikat előzetes tudás beszámításával az alábbi táblázatok szerint:

Magasépítő technikus						
	2020. évi tanterv tárgyai 2/14. évfolyamon				2018. évi tanterv tárgyai 1/13. évfolyamon	
	Munkavállalói ismeretek (fogl II.)		0,5	9. évfolyamból felhozva	Foglalkoztatás II.	0,5
1	Munkavállalói idegen nyelv		2		Foglalkoztatás I.	Nyelvóra! Két osztály 2
6	Magasépítéstan		5		Magasépítéstan	6
3	Építésszervezési ismeretek		2		Építésszervezés	4
8	Magasép szervezési ism.		4		Építésszervezés gyakorlat	3
2	Tartószerkezetek (szilтан)		3		Szilárdságtan és vasbeton szerkezetek	6
7	Magasép tartószerkezetek (vb.)		4			
5	Szakmai informatika		2		Számítógépes rajzolás gyakorlat	4
10	Magasép szakmai info.		3			
4	Építéskivitelezési ismeretek		1		Magasépítési gyakorlat	6
9	Magasép kivitelezési ism.		5			
11	Építészettörténet és műemlékvéd		2		Építészettörténet és műemlékvéd.	1,5
12	Magasép szakmai idegen nyelv		1		Szakmai idegennyelv	Nyelvóra! Két osztály 2
	Osztályfőnöki óra		0,5			
			35			35
Mélyépítő technikus						
	2020. évi tanterv tárgyai 2/14. évfolyamon				2018. évi tanterv tárgyai 1/13. évfolyamon	
	Munkavállalói ismeretek (fogl II.)		0,5	9. évfolyamból felhozva	Foglalkoztatás II.	Fogl II. közös 0,5
1	Munkavállalói idegen nyelv		2		Foglalkoztatás I.	Nyelvóra! Két osztály 2
6	Talajmechanika és alapozás		6		Talajmechanika	2
7	Infrastruktúra-építés		2		Mélyépítéstan	6
2	Tartószerkezetek (szilтан)		3		Szilárdságtan és vasbeton szerkezetek	6
8	Mélyépítési tartószerkezetek		4			
3	Építésszervezési ismeretek		2		Építésszervezés	4
9	Mélyépítési szervezési ismeretek		4		Építésszervezés gyakorlat	3
4	Építéskivitelezési ismeretek		1		Mélyépítési gyakorlat	6
10	Mélyépítési kivitelezési ismeretek		4			
5	Szakmai informatika		2		Számítógépes rajzolás gyakorlat	3,5
11	Mélyépítési szakmai informatika		3			
12	Mélyépítésiép szakmai idegen nyelv		1		Szakmai idegennyelv	2
	Osztályfőnöki óra		0,5			
			35			35
Faipari technikus						
	2020. évi tanterv tárgyai 2/14. évfolyamon				2018. évi tanterv tárgyai 1/13. évfolyamon	
1	Munkavállalói ismeretek	Fogl II. közös	0,5	9. évfolyamból felhozva	Foglalkoztatás II.	Fogl II. közös 0,5
2	Munkavállalói idegen nyelv	Nyelvóra! Két osztály	2		Foglalkoztatás I.	Nyelvóra! Két osztály 2
3	Faipari szakmai ismeretek	50%	1		Anyagismeret	4
4	Faipari CAD- CNC technológia	50%	6		Faipari alpanyag gyakorlat	1,5
5	Bútorgyártás	66%	8		Bútoripari szakrajz	4
6	Épületasztalos-ipari termékgyártás	66%	9,5		Bútorgyártástan	4
7	Fűrészipari termékek gyártása, laptermék	66%	4		Bútoripari gyakorlat	6
8	Integratív ismeretek	66%	3,5		Épületasztalos-ipari ismeret	4
					Épületasztalos-ipari szakrajz	5
					Épületasztalos-ipari gyakorlat	4
	2/14. évf (új)	1/13. évf (rég)				
	Munkavállalói ismeretek =	Foglalkoztatás II.				
	Munkavállalói idegen nyelv =	Foglalkoztatás I.				
	Fűrészipari termékek gyártása, laptermékek, faházak ismeretei =	Anyagismeret Faipari alpanyag gyakorlat				
	Bútorgyártás =	Bútorgyártástan Bútoripari gyakorlat				
	Faipari CAD- CNC technológia =	Bútoripari szakrajz				
	Épületasztalos-ipari termékgyártás =	Épületasztalos-ipari ismeret Épületasztalos-ipari szakrajz Épületasztalos-ipari gyakorlat				

A tanulók a beszámítás során mentesülnek az ágazati alapvizsga teljesítése alól.

Az érettségire bocsátás feltétele:

Az év végi osztályzatok legalább elégséges szintje.

A szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai tanulmányok utolsó évfolyamán az év végi osztályzatok legalább elégséges szintje.

Felmentés a szakmai vizsgák letétele alól:

Kizárólag az OSZTV-n elért eredmények alapján, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által kiadott igazolásokra.

A sajátos nevelési igényű vizsgázó kérelmére, fogyatékossága miatt az adott vizsgafeladat eltérő - szóbeli helyett írásbeli, interaktív vagy központi gyakorlati, továbbá írásbeli, interaktív vagy központi gyakorlati tevékenység helyett szóbeli - vizsgatevékenységgel, valamint az adott vizsgafeladatra a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott időnél hosszabb idő alatt is teljesíthető.

A kiadott Kerettantervekből készített Helyi tantervek a Melléklet fejezetben találhatók.

4.2.4 A kimenet minőségének mérése (vizsgák)

4.2.4.1 A szakmai évközi mérések, értékelések

Alapja az ötosztályzatú értékelési rendszer. Érdemjegyet kap a tanuló a tantárgyi teljesítményéért, és bizonyos foglalkozáson kívüli szakmai tevékenységéért. Ilyenek például: tanulmányi versenyeken való sikeres szereplése, pályázatokon való részvétele stb.

A félévente adható érdemjegyek számánál törekedni kell, hogy a heti fél vagy egy óras tantárgyaknál általában legalább kettő, kétórás tantárgyaknál legalább három legyen. A három vagy ennél magasabb heti óraszámú tantárgyaknál legalább négy. (A négyből lehetőleg egy szóbeli feleletre adott érdemjegy legyen!)

A tanuló értékelése objektív, érvényes és kiszámítható legyen!

A számonkérések fajtái:

írásbeli (Írja le! Oldja meg!)

interaktív

szóbeli (Mondja el!)

gyakorlati (Készítse el!)

Az írásbelik fajtái:

- diagnosztizáló (belépő tudásszint)
- szummatív (témazáró összegező)

A szummatív dolgozat érdemjegye mindig piros színnel kerüljön a naplóba!

A rajzi munkák értékelése:

A rajzokat és egyéb a rajzokat kiegészítő szakmai feladatokat az előírt határidőre be kell adni!

A tanulmányi követelmények sikeres teljesítéséhez az előírt számú rajzfeladatot az aktuális tanulmányi félév tanmenetében előírt határidőre be kell adni! Ellenkező esetben a tanuló félévkor és év végén elégtelen osztályzatot kap, amelyet csak javítóvizsgán javíthat ki, de úgy, hogy elmaradt rajzfeladatait újból elkészíti!

A félévi és az év végi osztályzatok elbírálásának **ajánlott formái:**

1, 50 alatt	elégtelen
1,50 – 2,49	elégséges
2,50 – 3,49	közepes
3,50 – 4,49	jó
4,50 – 5	jeles

Megjegyzés: - a javaslat csak irányadó,

- a szakmai tanár a tanuló javára eltérhet,
- az év végi osztályzat mindkét előző félév jegyeire épül.

A végső érdemjegyek kialakításánál figyelembe kell venni a tanuló képességeit és hozzáállását is.

Az építési gyakorlat, a magasépítéstan gyakorlat és a mélyépítéstan gyakorlat tantárgyakat egy csoport számára több oktató tarthatja. A félévi és az év végi osztályzatok megállapítására közösen tesznek javaslatot.

4.2.4.2 A szakmai vizsga

Kifutó képzéseknél a szakképző évfolyam(ok) sikeres befejezése után komplex szakmai vizsgát tesznek a tanulók.

A vizsgák követelményét az egyes szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményei tartalmazzák.

A 2020-tól indult technikumi képzés 5, illetve 2 éves, melynek befejezését a szakmai vizsga zárja. A szakmai vizsga egyben emelt szintű érettségi vizsgának is számít, mely a felsőoktatási továbbtanulásba is beszámít. A szakmai vizsga követelményeit a Képzési és kimeneti követelmények tartalmazzák.

Szakmai vizsgán a Projektfeladat értékelése a KKK-ban megadott egyes vizsgarészek súlyozása szerint történik. Csak a végső százalék esetén kerül figyelembe véve a sikeres teljesítés feltétele.

4.2.4.3 A szakmai érettségi vizsga

2017. január 1-től kötelező ágazati szakmai érettségi vizsgát tesznek tanulóink

- építőipar ismeretek vagy
- épületgépészet ismeretek

2020-tól

- magas- és mélyépítési ismeretek
- épületgépészeti ismeretek
- faipari ismeretek

vizsgatárgyból közép vagy emelt szinten.

A szakmai érettségi bizonyos munkakör betöltésére jogosítja fel a vizsgázót. Ezt a *Szakkimnáziumi ágazatok, ágazaton belüli specializáció és a kapcsolódó betölthető munkakörök* táblázat mutatja:

Ágazat száma	Ágazat megnevezése	Ágazaton belüli specializáció	Betölthető munkakör/ végezhető tevékenység (FEOR-08 alapján)
VIII.	Épületgépészet		7521/25 Vezeték- és csőhálózat szerelő
XVI.	Építőipar	magas és mélyépítés	7515/23 Szerkezeti szerelő
XVIII.	Faipar		7221/3 Faburkolat-készítő

A 2016.szeptember 1. után induló képzések esetén a szakmai érettségi mellett szakmai bizonyítványt is kapnak a tanulók mellék-szakképesítésenként.

Az érettségi vizsga követelményeit az ágazati szakmai érettségi mellékletek tartalmazza.

2020-tól induló szakmák esetében diákjaink már nem tesznek 12. évfolyam végén ágazati szakmai érettségit.

4.2.4.4 Szakmai gyakorlat

Tanulóink évközi szakmai gyakorlatukat elsősorban iskolai tanműhelyben végzik. Ennek megfelelően igyekszünk a tanműhelyeket folyamatosan fejleszteni, a legmodernebb eszközökkel felszerelni, akár külső partnereket is bevonva. (pl. Bosch terem) Évközi gyakorlat során épület- és üzemlátogatáson, építkezéseken, szakmai előadásokon, kiállításokon is részt vesznek csoportjaink a duális képzés keretében.

A nyári egybefüggő gyakorlat során együttműködési megállapodással mennek külső gyakorlati helyszínre diákjaink. Erre az időszakra rövidtávú szakképzési munkaszerződés köthető jogszabály szerint (Szkt. 83.§ (2)) 2-12 hét időintervallumra.

Diákjaink az alábbiak szerint vesznek részt egybefüggő szakmai gyakorlaton a KKK szerint:

5 éves képzésben

- magasépítő és mélyépítő technikusoknak 12. évfolyam végén 140 óra,
- épületgépész technikusoknak 11. évfolyam végén 140 óra, 12. évfolyam végén 160 óra,
- faipari technikusoknak 11. és 12. évfolyam végén 140-140 óra.

2 éves képzésben

- magasépítő, mélyépítő és épületgépész technikusoknak 1/13. évfolyam végén 160 óra,
- faipari technikusoknak 1/13. évfolyam végén 140 óra.

A tanműhelyekben kötelező a munkaruha használata, melyet ingyenesen biztosítunk tanulóinknak.

4.3 A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek

4.3.1 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások

Iskolánk helyi tantervében a kötelező foglalkozások keretében tanított közismereti tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Iskolánk a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő technikai, közismeret esetén a gimnáziumi kerettantervet használja.

Technikai tantárgyi struktúra és óraszámok

Heti óraterv – Technikum:

2020/2021-ben induló képzés esetén

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	3	0	525
	Idegen nyelv	4	4	3	3	3	597
	Matematika	4	4	3	3	0	489
	Történelem	3	3	2	2	0	350
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
	Digitális kultúra	1	0	0	0	0	36
	Testnevelés	4	4	3	3	0	504
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	175
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	108
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl. fizika , kémia, biológia, idegen nyelv	0	2	2	0	0	144
	Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2*	2*	0	144
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
Összes közismereti óraszám		24	24	19	18	4	3139
Ágazati alapoktatás		7	9	0	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24	1752
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)		3**	1**	1**	2**	6**	438
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36	31	
Éves összes óraszám		1224	1224	1224	1179	1054	5905
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	34	34	

Heti óraterv –Technikum:
2021/2022-től induló képzés esetén

Tantárgyak		9.	10.	11.	12.	13.	9-13. óraszám összesen
		évfolyam	évfolyam	évfolyam	évfolyam	évfolyam	
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3+1*	3+1*	0	592
	Idegen nyelv	4	4	3	3+1**	0	520
	Matematika	4	4	3+1*	3+1*	0	556
	Történelem	3	3	2+1**	2+1**	0	417
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
	Digitális kultúra	1+1**					72
	Művészetek	0	1**	0	0	0	36
	Testnevelés	4	4	3	3	0	489
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	139
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	108
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl.fizika, kémia, biológia, idegen nyelv	2**	2	2	0	0	216
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
	Összes közismereti óraszám	27	25	20	20	1	
Ágazati alapoktatás		7	9	0	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	33	2062
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)		3**	1**	1**	2**	0	438
Érettségire felkészítő tantrágy		0	0	2*	2*	0	144
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36	31	
Éves összes óraszám		1224	1224	1224	1124	1054	5850
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	34	34	

Heti óraterv – Technikum
2023/2024-es tanévtől induló képzéseknél

Tantárgyak		9.	10.	11.	12.	13.	9-13.
		évfolyam	évfolyam	évfolyam	évfolyam	évfolyam	óraszám összesen
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3+1*	3+1*	0	592
	Idegen nyelv	4	4+1**	3	3+1**	0	556
	Matematika	4	4	3+1*	3+1*	0	556
	Történelem	3	3	2+1 **	2+1**	0	417
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
	Digitális kultúra	1+1**					72
	Testnevelés	4	4	3	3	0	489
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	139
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	108
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl.fizika, kémia, biológia, idegen nyelv	2**	2	2	0	0	216
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
	Összes közismereti óraszám	27	25	20	20	1	
Ágazati alapoktatás		7	9	0	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	33	2062
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)		3**	1**	1**	2**	0	438
Érettségire felkészítő tantárgy		0	0	2*	2*	0	144
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36	31	
Éves összes óraszám		1224	1224	1224	1124	1054	5850
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	34	34	

Heti óraterv – Technikum:
2024/2025-től induló képzéseknél

Tantárgyak		9.	10.	11.	12.	13.	9-13.
		évfolyam	évfolyam	évfolyam	évfolyam	évfolyam	óraszám összesen
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3+1*	3+1*	0	592
	Idegen nyelv	4	4+1**	3	3+1**	0	556
	Matematika	4	4	3+1*	3+1*	0	556
	Történelem	3	3	2+1**	2+1**	0	417
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
	Digitális kultúra	1					36
	Honvédelem	1**	0	0	0	0	36
	Testnevelés	4	4	3	3	0	489
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	139
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	108
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl.fizika, kémia, biológia, idegen nyelv	2**	2	2	0	0	216
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
	Összes közismereti óraszám	27	25	20	20	0	
Ágazati alapoktatás		7	9	0	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	33	2062
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)		3**	1**	1**	2**	0	438
Érettségire felkészítő tantárgy		0	0	2*	2*	0	144
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36	31	
Éves összes óraszám		1224	1224	1224	1124	1054	5850
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	34	34	

Tantárgyak	13. évf.	14. évf.	13-14. óraszám összesen
Idegen nyelv (ajánlott, nyelvvizsgára felkészítés)			0
Szakmai órakeret	35	35	2345
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1260	1085	2345

***Érettségire felkészítő tantárgy:**

	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	1	1
Matematika	1	1

**** Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)**

	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam
Idegen nyelv				1	1
Történelem			1	1	
Matematika					
Fizika	2				
Digitális kultúra	1				
Művészetek		1			

A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szerint:

8. § (7) * A nyelvi előkészítő évfolyamon

- a) a heti foglalkozások száma legalább harminc, legfeljebb harminckettő lehet,
- b) idegen nyelv tantárgy esetében heti tizennyolc, a digitális kultúra tantárgy esetében heti három, a testnevelés tantárgy esetében heti öt foglalkozást kell biztosítani, továbbá heti négy-hat tanórát képességfejlesztésre kell fordítani.

Ennek alapján az óratervi háló a NYEK-es osztály számára a 2020/2021. tanévtől:

Tantárgy	Heti óraszám
Magyar nyelv és irodalom	2
Matematika	2
Idegen nyelv (angol vagy német nyelv)	18
Testnevelés	5
Digitális kultúra	3
Művészetek	1
Osztályfőnöki	1
Összesen:	32

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok a technikum 9–12. évfolyamán

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül az oktatónak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

A technikumi óraterv tartalmazza:

- A szakmai elméleti és gyakorlati óraszámokat, továbbá az összefüggő szakmai gyakorlat óraszámait is.
- Az óraterv minden évfolyamra tartalmazza a kerettanterv (jele: **K**).
- Az óratervben követhetők a csoportbontásban tanított tantárgyak is, amelyet (**B**) oszlopban szerepeltetünk.
- A helyi tantervi és a csoportbontási óraszámok együtt adják ki a teljes óraszámot.
- Az óratervben megadjuk a kötelező érettségi tantárgyakat (**K**), a választható érettségi tantárgyakat, amelyekből az intézmény vállalja a tanulók felkészítését emelt, illetve középszintű érettségire (**VE**), (**VK**).
- Nem kötelező érettségi tantárgyból az emelt szintű érettségire való felkészítést más intézménnyel való együttműködés keretében biztosítjuk.

4.3.2 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A nemzeti alaptantervben megfogalmazott pedagógiai feladatok fejlesztése szervesen illeszkedik az iskola nevelő-oktató munkája különböző színtereinek feladataihoz. Az egyes területek fejlesztési feladatai a tantárgyi keretben és az iskola tantárgyközi és nem foglalkozás keretei között valósulnak meg.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Foglalkozáson kívüli fejlesztési feladatok
<i>Az erkölcsi nevelés</i>	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan: a felelősségtudat elmélyítése, az önállóság, az önfegyelem, az érdeklődés, a kötelességtudat, a munka megbecsülése, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség fogalmai és kapcsolódó kompetenciái dolgozhatók fel. Osztályfőnöki órák keretében: erkölcsi, életvezetési értékek, problémák, konfliktusok kezelése, türelem, megértés, elfogadás területei.	Az iskolai szabadidős programok, rendezvények kapcsán az erkölcsi nevelés feladatainak érvényesülése: osztálykirándulások, projektnapok, sportnap, iskolai ünnepélyek, kiállítások rendezése és látogatása, közösségi programok során. Fejlesztési területek: a felelősségtudat, felelős életvitelre történő felkészülés, közösségi élet, segítőkészség, intellektuális érdeklődés.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Foglalkozáson kívüli fejlesztési feladatok
<i>Nemzeti öntudat, hazafias nevelés</i>	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan: nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai, jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkássága. Kiemelten fontos tantárgyi keretben: történelem, társadalomismeret: a szülőföld, a haza, a nemzet és népei megismerése, a nemzet történelme, a haza védelmének szükségessége; testnevelés: híres magyar sportolók, a haza védelme; magyar irodalom: közösséghez tartozás, a hazaszeretet, sokszínű kultúra.	Iskolai ünnepélyek: nemzeti és állami ünnepek, kiállítások rendezése és látogatása, múzeumi órák. Iskolai és osztálykirándulások alkalmával nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományainak megismerése, a közösséghez tartozás és hazaszeretet érzelmi megalapozása. A magyar kultúra megismerése, a magyarságtudat kialakítása, a magyarság helye az európai kultúrában. Kiemelt iskolai ünnepélyek, a nemzeti öntudat és a hazafias nevelés szinterei: Aradi vértanúk napja (okt. 6.), Október 23-a, Hűség napja (dec. 14.), Kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja (febr. 25.), Nemzeti ünnep (márc. 15.), Holokauszt áldozatainak emléknapja (ápr. 16.), Összetartozás Napja (jún. 4.)
<i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i>	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan a korszerű tanítás-tanulásszervezési eljárások alkalmazásával fejlődik a tanulók önszerveződése, együttműködése, részvétele a közös feladatok megoldásában, a vitakultúra, a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképeség, a felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítása. Kiemelt szerepe van a történelem, a társadalomismeret tantárgyaknak, az osztályfőnöki órának, a gazdaság és a társadalom működésével foglalkozó szakmai tantárgyaknak az állam és a közélet működésével kapcsolatos ismeretek megszerzésében.	Diák-önkormányzati működés és rendezvényeik keretében, osztálykeretben és iskolai keretben gyakorlati tapasztalatokat szerezhetnek a tanulók a demokrácia működéséről. Az évente megrendezésre kerülő diákközgyűlés lehetőséget ad a demokratikus jogok gyakorlására. Iskolai rendezvények biztosítják a tanulói önszerveződések kialakulását, az önkormányzatiság gyakorlását. Ilyen rendezvények: diákközgyűlés, kulturális csoportok, sportcsapatok, szakkörök, projektnapok, osztályrendezvények.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Foglalkozáson kívüli fejlesztési feladatok
<i>Önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i>	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak keretében alkalmazott ellenőrzési, értékelési rendszer jelenti az alapját a tanulói önértékelés fejlesztésének. A szisztematikus oktatói értékelés, a tanulók, iskolai csoportok egymásra vonatkozó értékelése alapozza meg a helyes önértékelés kialakítását. A társas kapcsolatok fejlesztésének alapja a korszerű módszertan alkalmazása az elméleti és a gyakorlati oktatásban. A korszerű tanulásszervezés keretében a csoportmunka, a kooperatív csoportmunka, a projektmódszer alkalmazása támogatja az önismeret és a társas kompetenciák fejlesztését. A gyakorlati oktatás keretében sajátíthatják el a munkaerőpiac elvárásai között is megjelenő kulcskompetenciákat: az együttműködési képességet, a hatékony kommunikációt, a toleranciát, a vezetői, a vezetett szerepeket. Az osztályfőnöki órákon tematikusan is feldolgozzuk az önismeret és a társas kapcsolatok témakörét.	Az iskola foglalkozáson kívüli lehetőségeinek kínálatával lehetőséget nyújtunk a tanulók képességének kibontakoztatására, fejlesztésére. A közösségi élmény lehetőséget teremt a társas kapcsolatok gyakorlásra. Szakkörök, sportcsoportok, iskolai rendezvények, kirándulások segítik a társas kultúra fejlesztését.
<i>A családi életre nevelés</i>	Foglalkozás kereteiben csaknem minden közismereti és szakmai tárgy lehetőségét kihasználva fejlesztjük. Irodalmi példákon keresztül lehet vizsgálni a különböző családmodelleket, családmintákat és emberi kapcsolatokat. A művészeti ábrázolásokkal, a történelmi példákkal a család összetartó erejét, a családi háttér szerepét mutathatjuk be. Az osztályfőnöki órákon a családi élet, a szexualitás, a gyermeknevelés fiziológiai és érzelmi alapjait ismerhetik meg a tanulók. Matematika, digitális kultúra, gazdasági ismeretek tantárgyban a család mint gazdálkodó egység, mint hierarchikus szervezeti rendszer jelenik meg.	Az oktatók és a család kapcsolati rendszerében: fogadóórákon, szülői értekezleteken, iskolai rendezvényeken, osztálykirándulásokon, iskolabálon, ünnepélyeken jelenik meg a család mint az iskola együttműködési rendszerének fontos partnere. Az egészségnevelési heteken (november, március) a családi életre nevelés, a párkapcsolatok, a szexuális ismeretek, a gyermekvállalás, a gyermeknevelés, az idősek szerepe és a helye a családban előadások során és kiscsoportos munka keretében dolgozzuk fel.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Foglalkozáson kívüli fejlesztési feladatok
<i>A testi és lelki egészségre nevelés</i>	Minden tantárgyi munkában fontos szerepet tölt be. A helyes táplálkozás, a mozgás szerepe, a testi higiéné, az egészséges életmód az osztályfőnöki, a komplex természettudomány, fizika-, testnevelés órákon építendő be a tanulási-tanítási folyamatba. A társas viselkedés szabályai, a konfliktuskezelés, a stresszhelyzetek kezelése, az egészséges életmód követelményei kompetenciaelemként és módszertani feldolgozás folyamán alakítható ki és fejleszthető.	Az iskolai egészségnevelési heteken, az iskolai sportnapon, az osztály projektnapokon ez a fejlesztési terület kiemelten jelenik meg. Az egészségnevelési hetek rendezvényein a káros szenvedélyek elleni programokra kerül sor külső előadók, kortárs előadók bevonásával. Filmek, kiállítások feldolgozása is segíti a testi és lelki egészségre nevelést.
<i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i>	Az osztályfőnöki órákon tematikusan feldolgozhatók ezek a területek a tanulók saját élményeire alapozva. A módszertani megvalósítás kiváló lehetőséget jelent a fejlesztésre. Csoportmunkában, a kooperatív tanulásszervezési eljárásokkal szervezett tanulási tevékenységgel fejleszthetők a szükséges kompetenciák. A gyakorlati oktatásban a közösen végzett munka szépsége, az együttműködés, a problémamegoldás, a felelősségvállalás kiemelt kompetenciaterületek.	Az iskolai közösségi szolgálat megszervezése és lebonyolítása nyújt lehetőséget a terület kompetenciáinak fejlesztésére. Az osztályprogramok, kirándulások, a segítőprogramok tudatosítják a tanulóknak ezt a fontos területet. Az évenként megrendezésre kerülő iskolai véréadás, az arra való felkészülés, lebonyolítás jó példa az egymásért való áldozat, a felelősség bemutatására. A csoportokban végzett tevékenységek: iskolai sportcsapatok, kulturális csoportok, a csapatban végzett munkák mind fontos gyakorlati tapasztalatot jelentenek.
<i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i>	Erőforrások tudatos, takarékos és felelősségteljes, megújulási képességre tekintettel való felhasználása a szakmai, környezetvédelmi órákon, szakmai gyakorlaton, fizika, komplex természettudomány tantervi elemekhez kötődően dolgozhatók fel. Irodalmi és történelmi feldolgozások jól mutathatják be a felelősség, illetve a felelőtlenség szerepét ezen a területen.	Az egészségnevelési hetek, az iskolai projektnapok, az iskolában megszervezett szelektív hulladékgyűjtés a fejlesztés színterei. A környezetünk tisztaságáért szervezett iskolai és osztályprogramok a további színterei ennek a fejlesztési területnek.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Foglalkozáson kívüli fejlesztési feladatok
<i>Pályaorientáció</i>	Minden szakmai-eleméleti és gyakorlati tantárgy feladata a munkába állás előkészítése, a munka világának bemutatása. A technikumi oktatás előkészítő éveiben gyakorlati ismereteket kell nyújtani a megalapozott szakmai specializáció választásához.	Az iskola pályaorientációs munkája, a szakképzések bemutatása a tanulók bevonásával. Szakmai bemutatók vállalkozások bevonásával. Működő gazdálkodószervezetek látogatása kötelező és nem kötelező foglalkozás keretekben.
<i>Gazdasági és pénzügyi nevelés</i>	A tanórák keretében sok lehetőség van a gyakorlati ismeretek, tapasztalatok megszerzésére: osztályfőnöki órákon a gazdálkodási alapok, a család mint gazdálkodó egység jelenik meg. A matematika és digitális kultúra órákon a gazdálkodás, a pénzügyi fogalmak megismerésére van lehetőség. A vállalkozások és a családok gazdálkodási szabályai gyakorlati példákon keresztül taníthatók osztályfőnöki és szakmai órákon. Ezeken az órákon ismerik meg a tanulók a pénzügyi tervezés legfontosabb fogalmait és gyakorlatát.	Meghívott előadók, banki szakemberek segítségével projektnapokon is lehetőség van az ismeretek bővítésére. A diák-önkormányzati programokon, pályázati projekteken, csereprogramokban, osztályprogramok szervezésén keresztül gyakorolják a pénzügyi tervezést és lebonyolítást.
<i>Médiatudatosságra nevelés</i>	Az irodalom, a vizuális kultúra, az digitális kultúra tantárgyak tantervi elemként dolgozzák fel a média nyelvi jelrendszerét; megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.	Iskolai szabadidős programokon vizuális és IT tartalmak bemutatásával, tudatos, értelmes és értékelvű használatával formálhatók a tanulók ismeretei. Az iskolai honlap, az iskolarádió, az iskolai filmek, az iskolai művészeti kiállítások további gyakorlati tapasztalatokat nyújtanak a tanulók számára.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Foglalkozáson kívüli fejlesztési feladatok
<i>A tanulás tanítása</i>	Minden tantárgy és oktató teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.	A felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások a sajátos nevelési igényű tanulók számára szervezett fejlesztő foglalkozások a kötelező foglalkozáson kívüli szinterei a tanulás megtanításának.

4.3.3 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, a sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, céltudatosság stb.

- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A testnevelés foglalkozás keretei mellett a tanulóknak biztosítjuk az iskolai tornaterem mindennapos használatát, az iskolai kondicionáló terem egyéni használatát, amelyekhez testnevelői oktatói felügyeletet biztosítunk. Támogatjuk a tanulók sportegyesületekben való sportolását.

Technikumi osztályainkban az óratervekben a 9.-12. évfolyamon heti 4-4-3-3 testnevelés órát tartunk. A nyelvi előkészítő osztálynak heti 5 óra testnevelést biztosítunk.

Szkr. 119. § (1) A mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, testnevelésóra megtartásával kell biztosítani.

(2) A testnevelésóra - legfeljebb az (1) bekezdésben meghatározott mértékig -

a) sportkörben való sportolással vagy

b) sportszervezet keretében versenyszerűen sporttevékenységet folytató tanuló esetében - a sportszervezet által az adott félévben kiállított igazolás alapján - a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

4.3.4 Választható tantárgyak, foglalkozások

Az iskola bizonyos tantárgyak/tantárgycsoportok esetében választást kínálhat fel a tanulóknak. Ebben az esetben a tanuló, a tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ e tárgyak közül. Ez a választás a tanulmányi idő végéig tart. Az igényeket minden év áprilisában felméri az igazgató. A foglalkozás vezetőjének személyéről, amennyiben több lehetőség is szóba jön, kikéri a jelentkező diákok véleményét.

Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő e választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-ig, a jogszabályi előírások alapján. Az iskola vezetősége a tanulót nevelő-oktatók véleményének kikérésével hozza meg döntését, melynek feltétele a különbözeti vizsga letétele. A különbözeti vizsga a követelmények optimum szintjét kéri számon.

A tanuló az iskola kínálatából egyéb foglalkozásokat is választhat. Ezekre a tantárgyválasztás szabályai vonatkoznak. Abban az esetben, ha a foglalkozáson való aktív részvétel előzetes ismeretekhez is köthető, úgy a változtatásnál előzetes ismeretek felmérése szükséges.

A tanuló abban az esetben választhat a oktatók közül, amennyiben a téma és képességek szerinti csoportalakítás során legalább két azonos csoport jön létre két különböző oktató vezetésével.

A szabadon tervezhető többletórák megtanítandó és elsajátítandó tananyagát az egyes tantárgyak helyi tantervének lehet megtalálni.

4.3.5 Választható érettségi vizsgatárgyak

Középszintű érettségre az alábbi tantárgyakból készítjük fel tanulóinkat:

- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem
- Idegen nyelv (angol vagy német)
- Matematika
- Fizika
- Testnevelés

Emelt szintű érettségre az alábbi tantárgyakból készítjük fel tanulóinkat:

- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem
- Idegen nyelv (angol vagy német)
- Matematika
- Fizika
- Szakmai komplex vizsgatárgy

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt vizsgatárgyból kell – legalább középszinten – vizsgát tennie. A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak).

Az érettségi vizsgatárgyai:

kötelező vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv
- szakmai komplex vizsgatárgy (magas- és mélyépítési ismeretek vagy épületgépészeti ismeretek, faipar ismeretek).

Az első négy tantárgyból a 12. évfolyam végén előrehozott érettségi vizsgát tehetnek tanulóink.

A szakmai vizsgájuk a 13. évfolyam végén kiváltja az emelt szintű szakmai érettségit.

4.3.6 Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsgára a középszintű tételsorokat az alábbi jogszabályok szerint állítjuk össze:

100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról

Az egyes tantárgyakra vonatkozó érettségi témaköröket a tantárgyi helyi tantervekben adjuk közre.

Részletesen a 10.4 Képzési és kimeneti követelmények mellékletben

4.3.7 A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése, fejlesztő formái **Ellenőrzés**

Az ellenőrzés feladata és célja:

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata, ezek között kiemelt jelentőséggel a tanulók gyakorlati feladatai
- Tanulói projektek értékelése
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése
- Az írásbeli beszámoltatás
 - témazáró dolgozat
 - röpdolgozat
 - szódolgozat stb.

Az írásbeli beszámoltatás rendje: röpdolgozatot, szódolgozatot szükség esetén bármikor, előzetes bejelentés nélkül, témazáró dolgozatot előzetes bejelentés alapján íratunk. Az egyes értékeléstípusokat a digitális naplóban jelöljük.

Korlátai: röpdolgozat esetében semmilyen korlát nincs, témazáró dolgozat esetében 1 tanítási nap 2 dolgozatnál többel nem terheljük tanulóinkat.

Értékelésben betöltött szerepe, súlya: a témazáró dolgozat súlyozott jegynek számít.

Értékelés

A tanulók tudásának értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. A tanulók értékelése az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek ismerete – ezen belül is kötelezően a 2020-as NAT-hoz készült kerettantervi anyag és a a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt.) és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.). alapján történik. Az értékelés az adott tantárgyat tanító oktató tanügy-igazgatási jogköre, amelynek szabályait a szakmai munkaközösség határozza meg és ellenőrzi. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire. Nagyon fontos a minimumszint pontos meghatározása, melynek a tanuló és a szülő számára is egyértelműnek és teljesíthetőnek kell lenni. Minden oktató és szakoktató a tanév első foglalkozásán a tanuló füzetében rögzíti a tantárgy minimális követelményeit, az értékelés legfontosabb szabályait.

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A oktatók értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A szakmai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- a tanuló számára adjon egyértelmű visszajelzést erősségeire és fejlesztendő területeire;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségeit mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést.

Az értékelésnek ki kell terjednie az iskolai élet minden területére. Ennek megfelelően értékeljük minden tanulónk esetében:

- tárgyi követelmények elsajátítását napi szinten, témakörök mentén,
- szabálytiszteletét, felelősségvállalását,
- korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.

Értékelésünknek a következő kritériumoknak kell megfelelnie:

- ösztönző hatású,
- folyamatos, rendszeres,
- segítő szándékú legyen,
- céljai és követelményei világosak és előre ismertek.

Az értékelés formái

- A szóbeli értékelés:
- a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítség, tanács-a kötelező és nem kötelező foglalkozáson kívül,
- feleletek, dolgozatok érdemjegyéhez fűzött indoklás,
- a tantestület illetve a diákság előtti igazgatói értékelés.

Az írásbeli, szöveges értékelés

- a dolgozatokhoz írt rövid instrukció, vélemény,
- dicséretes, elmarasztalások beírása az ellenőrző könyvbe és a digitális naplóba.

Igazgatói értékelés a tanévnyitó és a tanévzáró értekezleten történik, osztályfőnöki értékelés félévente legalább két alkalommal.

Osztályozás

Az osztályzatok kialakításának elvei

Iskolánkban a hagyományos ötfokozatú skálán érdemjegyekkel minősítjük a diákok egy-egy tantárgyból nyújtott teljesítményét. Ez lehet szóbeli felelet, témazáró, kisebb dolgozat, kiselőadás, önállóan végzett otthoni munka, gyűjtőmunka, órai munka stb. Valamennyi tantárgyból osztályozás van. Az egyes szaktárgyak oktatói a munkaközösségükön belül egységesen értékelik a tanulókat. Irányadó a középszintű érettségi százalékos elosztása. Az oktatók a tanítási folyamat kezdetén ismertetik a diákokkal az értékelés elveit.

Az emelt szintű érettségire történő felkészítés értékelése:

Ha a tanuló egy tantárgyból alapórára és emelt szintű érettségi felkészítésre is jár, akkor a két képzés során szerzett érdemjegyei alapján félévkor és év végén egy osztályzatot kell kialakítani.

Érdemjegyek elvárható száma

A diákok a tudásukról szóban és írásban egyaránt számot adhatnak. A tantárgyak sajátosságainak megfelelően legyenek arányban a szóbeli és írásbeli feleletek. A tanuló számára biztosítani kell, hogy a félévi és az év végi eredmények reális értékeléséhez heti 2-3 órás tantárgyból kéthavonta minimum egy, de a félév során legalább három, 4 vagy több órás tantárgyból lehetőség szerint havonta egy, de a félév során legalább négy alkalommal szerezzen érdemjegyet. Egyéb esetben az óraszám +1 osztályzat az irányadó.

Gyakorlati tantárgyakból havonta egy érdemjegyet kell kapniuk a tanulóknak, hosszabb gyakorlati projektfeladat esetén havi bontásban a projektre több osztályzatot is kapnak.

A félévi és a tanév végi értékelés osztályzatokkal történik. A tantárgyi osztályzatokra az oktató tesz javaslatot, ezeket a oktatói testület véglegesíti az osztályozó értekezleten, melyet évente két alkalommal, félév előtt és a tanév vége előtt tartunk. (Az iskola helyi sajátosságai szerint.)

A magatartás és szorgalom nem értékelhető azon tanulók számára, akik 2021. szeptember 1-jén vagy ezt követően kezdik meg tanulmányaikat.

- A témazáró dolgozatot mindenkivel meg kell íratni! (Az év elején azt is tisztázni kell, hogy a hiányzók hogyan pótolhatják!) Az erre kapott érdemjegyet megkülönböztetve kell a naplóba beírni!
- A témazáró dolgozatról történő igazolatlan mulasztás esetén nem lehet elégtelen osztályzatot adni!
- Hosszabb hiányzás (egy hét vagy annál több) esetén időt kell hagyni a tanulónak a pótlásra (legalább egy hét)!
- A nagyobb témát felölelő dolgozat időpontjáról legalább egy héttel korábban kell a csoportot tájékoztatni!
- A dolgozatot két héten belül ki kell javítani és az értékelést valamint az érdemjegyet a tanulókkal ismertetni kell!
- Az év végi ismételés után felmérő dolgozatot kell íratni, melynek eredménye jelentősen befolyásolhatja az év végi osztályzatot.
- A tanév végén az egész éves teljesítményt értékeljük. Bizonytalanság esetén vegyük figyelembe a tanulók képességeit, szorgalmát, a folyamatosságot, a tanulmányi munkában mutatkozó javuló vagy romló tendenciát, az órai aktivitást!

- Házi feladat el nem készítése esetén elégtelen csak akkor adható, ha egyértelműen tisztázódik, hogy a tanuló nem készült az órára!
- Hiányzó taneszközök miatt a tanuló nem kaphat elégtelen osztályzatot!
- Minden tantárgyból törekedni kell arra, hogy a tanuló legalább egyszer szóban is feleljen a tanév során! Szóbeli érettségi tantárgyak esetén ez követelmény.
- A szóbeli évközi feleletek értékelésekor vegyük figyelembe az órai aktivitást és a többletmunkát is!
- Iskolánk hírnevét öregbítő többletmunka, versenyeredmény esetén jutalmazzuk a tanulót jeles érdemjeggyel, és az elért eredménytől függően oktatói testületi, igazgatói, osztályfőnöki vagy oktatói dicsérettel!
- Iskolai szintű versenyeken nyújtott jó teljesítmények esetén is az előbbiek érvényesek.
- Nyelvvizsgák: B2 típusú állami nyelvvizsga esetén a tanév végi osztályzata abban a tanévben jeles a tanulónak, amelyben megszerezte. B1 típusú nyelvvizsgáért jeles évközi érdemjegy javasolt.
- Készségtantárgyak osztályozásakor vegyük figyelembe a tanuló egyéni adottságait és hozzáállását is!

4.3.8 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontás

Az intézményben csoportbontásban tanított tantárgyak: magyar nyelv, történelem, idegen nyelv, matematika, digitális kultúra, tartószerkezetek és szakmai gyakorlati tantárgyak.

Csoportbontásban szervezzük az emelt és a középszintű érettségire felkészítő foglalkozásokat. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

Az emelt és közép szintű érettségire való felkészítést a korábban kialakult rend szerint szervezzük meg. A csoportok csak kellő számú jelentkező esetén indulnak (minimum 12 fő). Az emelt szintű érettségire való felkészítést intézmények közötti egyeztetés alapján több középiskolával közösen látjuk el, biztosítjuk a jogszabályban előírt órakeretet.

A csoportok szervezésénél a korábban megszokottak szerint, irányadó a 2011. évi CXCV. törvény 6. melléklete, mely a gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretét tartalmazza.

Csoportbontások szervezési elvei:

- Az egyes tantárgyakra vonatkozó elveket a szakmai munkaközösség határozza meg:
 - lehetséges eljárás, hogy a diagnosztizáló mérést követően níró-csoportok alakuljanak, amelyek lehetővé teszik a differenciálást, a felzárkóztatást és a tehetséggondozást,
 - másik megoldás a homogén-csoportok létrehozása, amely az osztályfőnök irányításával jön létre.
- Az egy osztályból alkotott egyes csoportok létszáma maximum 10 %-kal térhet el egymástól.
- Tanév közben az érintett oktatók egyetértésével, az osztályfőnök javaslatára az igazgató engedélyezheti a csoportváltást.

Egyéb foglalkozás

Egyéb foglalkozások szervezeti formáit, időkeretét az intézmény SZMSZ-e tartalmazza. A tanévben indított egyéb foglalkozásokat az intézmény éves munkaterve tartalmazza. A tanuló (és kiskorú tanuló esetén szülője) jelentkezés útján kérheti részvételét az egyéb foglalkozáson, a jelentkezés a teljes tanévre vonatkozik.

Az egyéb foglalkozások minimális csoportlétszáma 10 fő.

4.3.9 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket, programok, tevékenységek

Kiemelt célok:

- a dohányzás visszaszorítása,

- az alkohol- és drogprevenció,
- az egészséges táplálkozási szokások elterjesztése,
- az élelmiszerbiztonság fejlesztése,
- egészségmegőrzés, munkavédelem,
- aktív napi testmozgás kialakítása,
- a közegészség- és járványügyi biztonság fokozása,
- az egészséges fizikai környezet kialakítása,
- környezet ápolása és védelme,
- környezettudatos szemlélet, magatartásformák kialakítása.

Egészségnevelési elvek

- Testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése.
- Az egészséges életmód a harmonikus, erkölcsös és konstruktív életvitel rendjének kiépítése úgy, hogy ezek számukra alapértékké váljanak.
- Az ehhez szükséges ismeretek, készségek, attitűdök elsajátításának kialakítása.
- Elsődleges prevenció keretében az egészségvesztés megakadályozása; az egészség megőrzése, a specifikus betegségek kialakulásának megelőzése.
- A tanulók természetismeret órákon szerzett ismereteire támaszkodva, azokat tudatosítva a tanulóknak az ember és a környezet közötti kapcsolatot, azok hatékony kölcsönhatását.
- Megismertetni a tanulókkal az egészségre kedvező és káros tényezőket, a betegségmegelőzési módokat, eljárásokat, tudatosítani a tanulóknak az egészséges életmód szabályait, normáit, a pozitív beállítódásokat.
- Élethelyzetek, szituációk bemutatásával és elemzésével fejleszteni szemléletüket, viselkedési normáikat, erkölcsiségüket, önmaguk és mások iránti felelősségérzetüket.

Egészségnevelés területei

- Higiénikus, egészséges életvitel,
- Betegségek elkerülése, egészség megóvása,
- Léleki egészség megóvása, krízis-prevenció,
- Függőséghez vezető motívumok feltárása, egészségkárosító szokások megelőzése,
- Az egészséges táplálkozás,

- A családi életre, szülővé nevelés,
- Szabadidő – kultúra fejlesztése.

Környezeti nevelési elvek

- A tanórákon az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozások hozzárendelése.
- Az foglalkozás jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzák fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos témák.
- Szakmai elméleti és gyakorlati oktatás környezettudatos szemlélete, a környezeti feltétel vizsgálata.
- A diákjaink számára szakmai gyakorlatok alkalmával lehetőség van a környezeti nevelésre; a környezetkímélő technológiák elsődlegessége.
- Rendszeres üzemlátogatások, tanulmányi kirándulások szervezése.
- Évente rendezett sportnapon a túrázás, kerékpártúra, lovaglás és egyéb sporttevékenységek során találkoznak tanulóink a környezetvédelemmel kapcsolatos problémákkal.
- A vízi- és más sporttáborok alkalmával az iskolától távol lévő környezettel ismerkedhetnek meg a tanulók.
- A személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartás és életvitel.
- A természeti és épített környezet szeretete és védelme, a sokféleség őrzése.
- Tudományosan megalapozott a globális összefüggések megértése, ebből adódó mindennapi lehetőségek és feladatok bemutatása.
- Ökológiai szemlélet, gondolkodásmód a szakmai elméleti és gyakorlati oktatásban.

4.3.10 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A szakképzés kiemelt feladata a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy, a képzésben részt vevő fogyatékkal élő nagykorú személy, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló speciális igényeinek figyelembe vétele és egyéni képességeihez igazodó, legeredményesebb fejlődésének elősegítése a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése érdekében. 2019. évi LXXX. törvény 4. § (4)

Valamennyi tanulónak joga van képességei maradéktalan kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket. Az esélyegyenlőséget biztosítani kell a szakképzéshez való hozzáférés esetében, a duális képzőhelyek kiválasztásában, a választható szakmák, szakképesítések vonatkozásában, a hátrányos helyzetűek támogatásában.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- az oktatók módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulással,
- a differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatásával és alkalmazásával a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- pályaválasztás segítésével,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

4.3.11 A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a oktatói testület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka,
- sportteljesítmények,
- közösségi munka,
- kulturális és közéleti tevékenység.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicsérek adhatók:

- oktatói,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- oktatói testületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök, a munkaközösségek, a duális képzőhelyek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi, szakmai és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

A szakképzésért felelős miniszter díjat, kitüntetést alapíthat az országos vagy nemzetközi jelentőségű eseményeken kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók jutalmazása, elismerése céljából. A díj, kitüntetés kedvezményezettjeinek körére az igazgató tehet javaslatot. 2019. évi LXXX. törvény 64. § (2)

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás
- kulturális hozzájárulás (színház- vagy kiállítás látogatáshoz).

4.3.12 A tanuló fegyelmi és kártérítési felelőssége

2019. évi LXXX. törvény 65.-66. § és a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 196-2104.§ alapján.

4.3.13 Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

Jogi meghatározottság

A fogyasztóvédelemről szóló irányadó jogszabályok rendelkeznek a fogyasztók oktatásáról.

Vonatkozó hatályos jogunk írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából. Eszerint a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatásban részt vevő intézmények, az e feladatra törvényben kijelölt államigazgatási szervek és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek.

Kiemelt fejlesztési feladat a NAT-ban a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is nevelési-oktatási feladatként szerepel.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A fogyasztóvédelmi oktatás célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaiilag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában.

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása, a jogaikat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése.

Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék, és a saját életükre vonatkozóan alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Környezettudatos fogyasztás: Egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és fogyasztásmentesség között.

Kritikus fogyasztói magatartás: A fogyasztói jogok érvényesítése.

A fogyasztónak joga van:

- az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez,
- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz,
- a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között,
- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez,
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez,
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait, és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban

Az egyes tantárgyak foglalkozásai:

Vizuális kultúra:

- A közvetlen és rögzített kommunikáció.

- A tömegtájékoztatás formáinak megkülönböztetése.
- A reklámplakátok szerepe.
- A fotó és a reklám hatásrendszerének feltárása.

Osztályfőnöki:

- A fogyasztói kultúra fejlődése.
- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás.
- Gyűjtőmunka nyomtatott információhordozókból hazánk gazdasági és település-földrajzi sajátosságairól.
- Az életmód és a fogyasztási szokások alakulása.
- Vásárlási, fogyasztási szokásaink.
- A család gazdálkodása.

Digitális kultúra:

- Az internet egyes kommunikációs szolgáltatásainak használata.
- Vásárlás az interneten.
- Informatikai biztonság, az információ hitelessége, a szerzői jog fogalmának megismerése.
-

Magyar nyelv és irodalom:

- A különböző irodalmi művek, filmek elemzésének szempontjai.

Történelem:

- Az ipari és hírközlési forradalmak jelentőségének megértése.

További színterek:

- Foglalkozáson kívüli elemek (vetélkedők, versenyek, rendezvények stb.).
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

A fogyasztóvédelem módszertani elemei

A módszereknek tartalmaznia kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszereit.

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák:

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól,
- Adatgyűjtés, feldolgozás információrögzítés együttműködéssel,
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel,
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, fogyasztói kosár készítése),
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekvégyenesítés).

A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

Kriminológiai aspektusok

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bűnelkövetésük megakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

Napjainkban az iskola szerepét úgy szokták felvetni, hogy betölti-e a szükséges nevelő hatását, segít-e azokban a problémákban (érzelmi, szociális), melyek az iskolában megnyilvánulnak. A tünetek, zavarok, elváltozások minden életkorban más-más jellegűek, megnyilvánulásúak, más oki konstellációt tükröznek.

Kisgyermekkorban a szülői kapcsolatokról való kiszakadás, az önállósodás, a kortárs csoportban az egyenrangú kapcsolatok alakítása és tartása jelentenek problémát, konfliktusforrást. Tízéves kor körül megjelennek a felnőtté válás problémái (felnőtt szerep, nemi szerep, identitástudat stb.). Gyakori jelenség, hogy a család nem köti meg eléggé a gyermeket, az iskola pedig nem integrálja kellőképpen a maga rendszerébe, ezért a szabadidő terén más kiscsoport hatása alá kerül, melyek általában az iskolai és családi kultúra értékeivel

szemben állnak, és más viselkedési normákat közvetítenek. Deviáns értékeket próbálnak megvalósítani. Ez többé-kevésbé nyílt konfliktus formájában is megjelenik az iskolában.

A vázolt problémák fokozottan és halmozottan jelentkeznek a családi, anyagi, szociális gondokkal küzdő, hátrányos helyzetű, illetve veszélyeztetett tanulók esetében.

A bűnmegelőzés tartalmi elemei

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- A helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál.
- A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók folyamatos figyelemmel kísérése, jelzés az együttműködő segélyező szervezetek felé.
- Információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábitószerek) drogok használatának negatív hatásairól, következményeiről.
- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása.
- Hátránykompenzáció a különböző problémákkal küzdő tanulók esetében.
- Az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése.
- Esetkezelés, folyamatos segítségnyújtás a tanulóknak és családjaiknak.
- Jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása.
- A joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése.

A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei

- Mentálhigiéné, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési, illetve áldozattá válás elleni előadások segítő szakemberek közreműködésével,

- Szoros és folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, különböző civil szervezetekkel, alapítványokkal, hatósági szervekkel (rendőrség, ügyészség, bíróság),
- Bűnmegelőzési tanácsadó
- Személyiségfejlesztés,
- Közösségfejlesztés,
- Drámapedagógiai eszközök.

4.3.14 Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés

Emelt szintű érettségire az alábbi tantárgyakból készítjük fel tanulóinkat:

- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem
- Idegen nyelv (angol vagy német)
- Matematika
- Fizika
- Szakmai komplex vizsgatárgy

A tanulók 11-12. évfolyamon választhatnak, hogy szeretnék-e és melyik emelt szintű felkészítésen részt venni. A csoportok minimális létszáma 12 fő.

Az egyes tantárgyakra vonatkozó érettségi témaköröket a tantárgyi helyi tantervekben adjuk közre:

10.5 melléklet: Képzési és kimeneti követelmények

4.3.15 A tanulót megillető juttatások

A 12/2020.(II.7.) Korm. rendelet szerint:

170. § Az Szkt. 59. § (1) bekezdése szerinti ösztöndíj, egyszeri pályakezdési juttatás és támogatás alapja a szakirányú oktatás központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott önköltségének egyhavi összege.

171. § (1) Az Szkt. 59. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ösztöndíj havonkénti összege

- a) a technikumban folyó ágazati alapoktatásban az ösztöndíj alapjának nyolc százaléka, a szakképző iskolában folyó ágazati alapoktatásban az ösztöndíj alapjának tizenhat százaléka,

- b) a szakképző intézményben folyó szakirányú oktatásban az ösztöndíj alapjának
 - ba) nyolc százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 2,00-2,99 között van,
 - bb) huszonöt százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 3,00-3,99 között van,
 - bc) negyvenkettő százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 4,00-4,49 között van,
 - bd) ötvenkilenc százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 4,49 fölött van.

(1a) * Az ösztöndíj havonkénti összege az ösztöndíj alapjának tizenhat százaléka, ha a tanuló nem rendelkezik a szakképzés keretében fennálló tanulói jogviszonyából a megelőző tanévre vonatkozóan figyelembe vehető év végi minősítéssel.

(2) Az előkészítő évfolyamon járó ösztöndíj havonkénti összege az ösztöndíj alapjának nyolc százaléka.

(3) A tanuló az ösztöndíjra – a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel részt vevő tanuló kivételével – az első szakma megszerzéséhez kapcsolódóan az olyan szakmai oktatásban jogosult, amelyben ingyenesen vesz részt. Az ösztöndíjra való jogosultság annak a tanítási évnek a tanév szakképzésben alkalmazandó rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott utolsó tanítási napjáig áll fenn, amelyben a tanuló a szakirányú oktatást közvetlenül követő első szakmai vizsgáját megkezdí. A megismételt évfolyamon nem részesülhet ösztöndíjban a tanuló, ha évfolyamismétlésre kötelezték. Az adott tanév hátralévő részében nem részesülhet ösztöndíjban a tanuló, ha az igazolatlan mulasztása eléri a hat foglalkozást vagy a tanuló szakképzési munkaszerződése a duális képzőhely általi azonnali hatályú felmondás alapján szűnik meg, kivéve, ha bíróság a munkaviszonyt a tanuló kérelmére helyreállítja.

172. § Az Szt. 59. § (1) bekezdés b) pontja szerinti egyszeri pályakezdési juttatás egyszeri összege az egyszeri pályakezdési juttatás alapjának

- a)-százharminchárom százaléka, ha a szakmai vizsga eredménye 2,00-2,99 között van,
- b) száznyolcvannégy százaléka, ha a szakmai vizsga eredménye 3,00-3,99 között van,
- c) kettőszáznegyvenhárom százaléka, ha a szakmai vizsga eredménye 4,00-4,49 között van,

d) háromszázketten százaléka, ha a szakmai vizsga eredménye 4,49 fölött van.

173. § (1) Az Szkt. 59. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott támogatásra a nappali rendszerű szakmai oktatásban részt vevő olyan tanuló pályázhat, aki

a) a szakmai oktatásban ingyenesen vesz részt,

b) a pályázat benyújtásakor vagy az azt megelőző öt évben hátrányos helyzetűnek minősül, vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, és

c) a pályázat benyújtását megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 3,50 fölött van.

(2) A támogatás havonkénti mértéke, ha a tanuló a szakképzés keretében fennálló tanulói jogviszonyából a megelőző tanévre vonatkozóan figyelembe vehető év végi minősítéssel

a) rendelkezik, a támogatás alapjának

aa)* tizenhat százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 3,50–3,99 között van,

ab)* huszonöt százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 4,00–4,49 között van,

ac)* harmincnégy százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 4,49 fölött van,

b) nem rendelkezik, a 171. § (1a) és (2) bekezdése szerinti mértékének a támogatás alapjára vetítve megállapított összege.

(2a)* Ha a tanuló az Apáczai ösztöndíjprogram keretében támogatásban részesül, a technikum kilencedik és tizedik évfolyamán a (2) bekezdés szerinti támogatáson felül további támogatásra jogosult, melynek havonkénti mértéke a támogatás alapjának nyolc százaléka.

(3) A pályázati kiírást a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal a szakképzési tájékoztatási és információs központ keretében működtetett honlapon teszi közzé. A támogatásról a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal dönt.

(4) A támogatást a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal támogatói okirattal biztosítja.

(5) A támogatásra a tanuló az adott szakmára vonatkozóan a szakmai oktatásnak a szakmajegyzékben meghatározott időtartamáig a (2) bekezdésben meghatározott mértékben jogosult, ha az (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelel.

174. § (1)*– Az ösztöndíj, az egyszeri pályakezdési juttatás és a támogatás tanuló részére történő folyósításáról a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal a foglalkoztatási programokkal kapcsolatos elkülönített állami pénzalap képzési alaprésze terhére a tanuló által a szakképző intézménnyel közölt és a szakképzés információs rendszerében rögzített fizetési számlára történő átutalásra szóló fizetési megbízással gondoskodik.

(2)*– Az ösztöndíjra és a támogatásra való jogosultságot a tárgyhónap tizenötödik napján a regisztrációs és tanulmányi alrendszer alapján kell megállapítani és azt minden hónap huszonnyolcadik napjáig kell átutalni azzal, hogy a félév első két hónapjára járó ösztöndíj, illetve támogatás a második hónapban egy összegben kerül átutalásra, a július és augusztus hónapra járó ösztöndíj, illetve támogatás a június hónapban járó ösztöndíjjal, illetve támogatással egy időben kerül átutalásra. Az egyszeri pályakezdési juttatást a szakma megszerzését követően az adott szakmai vizsgaidőszak utolsó napjától számított hatvan napon belül kell átutalni.

175. §*– A tanuló az Európai Unió és a Magyarországgal szomszédos nem európai uniós állam hivatalos nyelvének valamelyikéből, valamint kínai, arab és orosz nyelvből megszerzett államilag elismert nyelvvizsga díjához hozzájárulásra jogosult. Az e jogcímen tanulónként és nyelvvizsgánként kifizethető hozzájárulás mértéke nem haladhatja meg a szakirányú oktatás központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott önköltsége egyhavi összegének harmincnégy százalékát. Az e bekezdés szerinti hozzájárulás nem illeti meg a tanulót, ha jogszabály alapján a nyelvvizsga díjának megfizetéséhez egyébként támogatás igénybe vételére jogosult. A hozzájárulás rendelkezésre bocsátásáról – a tanuló igazolt kérelme alapján – az igazgató gondoskodik.

4.3.16 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az írásbeli beszámoltatás rendje: röpdolgozatot, szódolgozatot szükség esetén bármikor, előzetes bejelentés nélkül, témazáró dolgozatot előzetes bejelentés alapján íratunk. Az egyes értékeléstípusokat a digitális naplóban jelöljük.

Korlátai: röpdolgozat esetében semmilyen korlát nincs, témazáró dolgozat esetében 1 tanítási nap 2 dolgozatnál többel nem terheljük tanulóinkat.

Értékelésben betöltött szerepe, súlya: a témazáró dolgozat súlyozott jegynek számít.

A diákok a tudásukról szóban és írásban egyaránt számot adhatnak. A tantárgyak sajátosságainak megfelelően legyenek arányban a szóbeli és írásbeli feleletek. A tanuló számára biztosítani kell, hogy a félévi és az év végi eredmények reális értékeléséhez heti 2-3 óras tantárgyból kéthavonta minimum egy, de a félév során legalább három, 4 vagy több óras tantárgyból lehetőség szerint havonta egy, de a félév során legalább négy alkalommal szerezzon érdemjegyet. Egyéb esetben az óraszám +1 osztályzat az irányadó.

Gyakorlati tantárgyakból havonta egy érdemjegyet kell kapniuk a tanulóknak, hosszabb gyakorlati projektfeladat esetén havi bontásban a projektre több osztályzatot is kapnak.

- A témazáró dolgozatot mindenkivel meg kell íratni! (Az év elején azt is tisztázni kell, hogy a hiányzók hogyan pótolhatják!) Az erre kapott érdemjegyet megkülönböztetve kell a naplóba beírni!
- A témazáró dolgozatról történő igazolatlan mulasztás esetén nem lehet elégtelen osztályzatot adni!
- Hosszabb hiányzás (egy hét vagy annál több) esetén időt kell hagyni a tanulónak a pótlásra (legalább egy hét)!
- A nagyobb témát felölelő dolgozat időpontjáról legalább egy héttel korábban kell a csoportot tájékoztatni!
- A dolgozatot két héten belül ki kell javítani és az értékelést valamint az érdemjegyet a tanulókkal ismertetni kell!
- Az év végi ismétlés után felmérő dolgozatot kell íratni, melynek eredménye jelentősen befolyásolhatja az év végi osztályzatot.
- Minden tantárgyból törekedni kell arra, hogy a tanuló legalább egyszer szóban is feleljen a tanév során! Szóbeli érettségi tantárgyak esetén ez követelmény.
- A szóbeli évközi feleletek értékelésekor vegyük figyelembe az órai aktivitást és a többletmunkát is!
- Készségtantárgyak osztályozásakor vegyük figyelembe a tanuló egyéni adottságait és hozzáállását is!

4.3.17 A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból. A szakképzésben alkalmazni kell a szakképzési törvény szabályait is.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányokhoz kapcsolódó vizsga) alapján kell megállapítani.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie a 2.10.1. pontban felsorolt esetekben.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a oktatói testülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha

- ha az igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanítási évben meghaladja a kétszázötven foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát és év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető és az oktatói testület nem engedélyezi az osztályozó vizsgát,
- nem tanköteles tanuló esetén egy tanítási éven belül igazolatlanul harminc foglalkozásnál többet mulaszt,
- ha a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztás meghaladja az egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak 20%-át, kivéve, ha a tanuló a mulasztást a következő tanév megkezdéséig pótolja,
- ha a tanuló sikertelen ágazati alapvizsgát tett.

4.4 Tantermen kívüli digitális oktatás eljárásrendje

A tantermen kívüli digitális oktatás eljárásrendjét a Debreceni Szakképzési Centrum Intézményi intézkedési terve tartalmazza.

Ezen intézkedési tervet a járványügyi készütséget figyelembe véve, folyamatosan aktualizáljuk.

Ezen intézkedési rendet az egészségügyi válsághelyzet során azonnal szükséges alkalmazni. Az egyes fokozatok életbe léptetése a mindenkori járványhelyzet és utasítások, valamint a helyi szükségletek szerint történik.

- A. verzió – oktatás a szokásos munkarendben, órarend szerint, védő intézkedésekkel
- B. verzió – oktatás vegyes, személyes jelenlétet és online módszer szerint, fokozatokkal (hibrid oktatás)
- C. verzió – oktatás online módon (tantermen kívüli, digitális munkarend)

Amennyiben a kormány tantermen kívüli oktatást rendel el, a Debreceni Szakképzési Centrum intézményeiben az 4. számú mellékletben található eljárásrend (tantermen kívüli, digitális munkarend) szerint kell a szakképzési alapfeladatot ellátni és ellenőrizni.

A hibrid oktatás szerinti eljárásrendet az 5. számú melléklet tartalmazza.

Iskolánkban digitális munkacsoport működik.

Digitális munkacsoport

Feladata: digitális oktatás támogatása:

- a tanulókkal, szülőkkel, pedagógusokkal és a pedagógiai munkát segítőkkel történő kapcsolattartás kereteinek és digitális támogatásának meghatározása;
- tanulási lehetőségek rendszerének és formáinak meghatározása; (járványügyi helyzettől függetlenül is feladat a szakképzés tartalmi és módszertani megújulása kapcsán)
- a belső tudásmegosztás megvalósítása, oktatások megszervezése az oktató és tanulók részére;
- a rendelkezésre álló infrastruktúra (technikai eszközök és azok állapota, internetelérés, kölcsönözhető eszközök és azok állapota, használt ingyenes és előfizetett szolgáltatások köre, lakhatási körülmények) aktuális állapota felmérésének rendjének kialakítása, beavatkozási területek, lehetőségek meghatározása:
 - A felmérés kiterjed az intézményre, a pedagógusokra és a tanulókra is.
- a támogató munkatárs feladata az oktatók támogatása digitális módszertan alkalmazása során;

Eljárásrend/4. számú melléklet:

A Debreceni Szakképzési Centrum eljárásrendje a
tantermen kívüli, digitális munkarend szerinti
szakképzésialapfeladat-ellátás rendjére és ellenőrzésére Érvényes
2020.-tól visszavonásig

1. Az operatív munkacsoport feladata és hatásköre

Az operatív munkacsoport feladata a Debreceni Szakképzési Centrum intézményeiben az egységes feladatellátás koordinálása, informálása és nyomon követése a veszélyhelyzeti új munkarendben.

1. Az operatív munkacsoport tagjai és működési rendje

- Vezetői
A Debreceni Szakképzési Centrum főigazgatója és kancellárja.
- Tagjai
Az iskolák igazgatói.
- Adatszolgáltatás
A munkacsoport tagjai a tagintézményektől azonnali adatszolgáltatást, adatot kérhetnek, amely kérésnek az iskolák kötelesek haladéktalanul eleget tenni.

2. A veszélyhelyzeti munkarend érvényesítésének helyi eljárásai

- A munkarend idején követendő magatartás
A munkarend idején követendő magatartás tekintetében irányelvként a koronavírus elleni védekezéssel megbízott operatív munkacsoport mindenkorai útmutatása a mérvadó. Ennek betartását várjuk el külső és belső partnereinktől egyaránt.
- Belépés az iskolákba
Az iskolák épületébe az oktatók és a diákok is beléphetnek a nyitvatartási időben, a belépés időpontjának korlátozása nélkül azzal a feltétellel, hogy az aktuális higiéniai szabály(oka)t betartják.
Az oktatók munkájukat is végezhetik az iskolában, annak infrastruktúráját korlátozás nélkül használhatják.

A tanulók csak célzottan, egy konkrét tevékenység elvégzéséhez szükséges időtartam erejéig tartózkodhatnak bent.

Minden iskolahasználónak szem előtt kell tartania az országosan aktuálisan érvényes viselkedési ajánlásokat az egy légtérben tartózkodók számának tekintetében.

A beléptetést a portások kapott utasításnak megfelelően belátásuk szerint szabályozhatják, ütemezhetik, felhívják a belépő diákok figyelmét az óvintézkedésekre.

- Az iskolák nyitvatartásának változása

Az iskolák, újabb rendelkezésig hétfőtől-csütörtökig 8:00-16:30, pénteken 8:00-14:00 óráig tartanak nyitva.

3. Alapelvek

- Az intézmények a tantárgyfelosztás alapján haladnak tovább, a közismereti és a szakképzési kerettantervekben foglalt tantárgyi struktúrát követik. A tananyagtartalom kialakítása a helyi tantervhez igazodva, időarányosan történik. Új órarend felvétele a KRÉTA rendszerben indokolt.
- A tanulók, a szülők és az oktatók tájékoztatásának elsődleges csatornája továbbra is a KRÉTA Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer, de ezzel párhuzamosan egyéb digitális platformok alkalmazása is megengedett, amennyiben az megfelel az adatvédelmi előírásoknak.
- Elsődleges csatornaként (de nem kizárólagos jelleggel), a tanulói és szülői kommunikációra, kapcsolattartásra az intézmények az e-Ügyintézés-Üzenetek funkcióját használják.
- Az oktatók (beleértve az óraadókat is) munkavégzésének dokumentálása a KRÉTA elektronikus naplójában történik az órarendi órák adminisztrálásával. Mivel a rendszer használata a feladatok során a munkavégzés elszámolásának az alapja, az oktatók megtartott óráik tematikáját a Kréta rendszerben dokumentálják. Házi feladataikat a Kréta rendszeren keresztül juttatják el a tanulókhöz.
- Az oktatók a tanulók értékelését rendszeresen, érdemjegyekkel valósítják meg. Az érdemjegyek az e-naplóban rendszeresen kerülnek rögzítésre. Az érdemjegyek száma az intézmény Pedagógiai programjában meghatározott számtól indokolt esetben eltérhet, de ez nem lehet akadály a tanulók év végi értékelésének.
- A diákokkal órarend szerinti online kapcsolattartás valósul meg, de egyéni konzultáció

ettől eltérően is lehetséges, figyelemmel arra, hogy az oktatók egymás munkáját ne zavarják.

- A digitális munkarend helyi eljárásainak betartása minden alkalmazottra nézve kötelező, a tanulók, a szülők tájékoztatása folyamatos feladat.
- A felmerülő problémák, kérdések kezelése a rendkivulihelyzet@dszc.hu e-mail címre való megküldéssel, illetve telefonon a referensek részére történik. A szakképzési osztály munkatársai folyamatosan állnak az iskolák vezetői rendelkezésére, munkájukat folyamatosan támogatják.

4. Tájékoztatás eszközei, csatornái

A tanulók, a szülők és az oktatók tájékoztatásának elsődleges csatornája továbbra is a KRÉTA Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer, de ezzel párhuzamosan egyéb digitális platformok alkalmazása is megengedett, amennyiben az megfelel az adatvédelmi előírásoknak.

- Az oktató testületek és az alkalmazotti közösségek tájékoztatása

Az oktató testületek a saját belső üzenőrendszerükben, a Kréta üzenetközpontján keresztül, és szükség esetén közvetlenül telefonon tartanak kapcsolatot.

- A tanulók tájékoztatása
 - A tanulók tájékoztatásában az osztályfőnökök, a szaktanárok, az iskolavezetés és a centrum vezetése is részt vesz aktív tájékoztató tevékenységgel, információs anyagok készítésével.
 - A tájékoztatásra igénybe vett csatornák sokrétűek. Prioritást élvez a KRÉTA rendszer valamint az osztályfőnök által használt elektronikus csatorna.
- A szülők tájékoztatása
 - A szülők tájékoztatásában és a kapcsolattartásban kiemelt szerepük van az osztályfőnököknek.
 - A szülők többsége közvetlenül hozzáfér a Kréta rendszeren keresztül küldött információkhoz.
 - Az osztályfőnökök egyéb elérési csatornákat is fenntarthatnak a szülőkkel. (Közöségi oldalak, email rendszer, Messenger, postai levelezés...)
 - Szükség esetén az azonnali információátadás telefonon keresztül is lehetséges.
- Kapcsolattartás külső gyakorlati helyszínekkel

A külső gyakorlati helyszíneinkkel az iskola vezetői napi szinten kapcsolatot tartanak.
(Felelős: a szakmai igazgatóhelyettes és a gyakorlatioktatás-vezető.)

5. tanulók tanulmányi előrehaladásának, ellenőrzésének, értékelésének rendje, az évfolyam tanulmányi követelményeinek teljesítése

- A tanulmányi előrehaladás ellenőrzésének elektronikus rendje

A tanulók rendszeres beszámoltatásával, értékelésével történik, elsősorban a Kréta rendszeren keresztül, illetve más, alkalmazott digitális platformok segítségével.

- Az értékelések formái, gyakorisága
 - Az értékeléseknél előnyben részesítjük a formatív értékelést, amelynek célja a tanuló fejlesztése. A diákoknak javítási lehetőséget biztosítunk, és őket partnerként kezeljük az oktatási folyamatban.
 - Az értékelések gyakoriságát az iskolák szakmai programja rögzíti. Lehetőség szerint az új helyzetben az oktatók, értékelésük gyakorisága ehhez az értékhez közelít.
- A mulasztások dokumentálásának felfüggesztése

A tanulói mulasztás az ún. „üres” állapotra kerül beállításra az elektronikus naplóban. Az előző időszakhoz tartozó hiányzások igazolása elektronikusan történhet, akár a KRÉTA rendszerben szülő által való feltöltéssel.

6. Az oktatók munkavégzésének formái, rendje

- Otthoni munkavégzés
 - Az oktatók munkájukat -belátásuk szerint- otthoni körülmények között is elvégezhetik, ehhez az intézmények hordozható számítógépet biztosíthatnak.
 - Célszerűnek tartjuk a tanulók munkáltatásának fenntartása, a rendszeresség biztosítása érdekében, hogy az időzárral is ellátható számonkéréseket az eredeti órarendben megszabott időintervallumra tegyék, így ezen számonkérések összeütközése elkerülhető.
 - Munkavégzésüket, megtartott óráik tematikáját – ahogyan eddig is-, a Kréta rendszerben dokumentálják.

- Házi feladataikat a Kréta rendszeren keresztül is juttassák el a tanulókhöz.
- Az iskolavezetés feladatai
 - Kapcsolattartás a Szakképzési Centrummal, az operatív munkacsoporttal (a centrumhirdetők folyamatos nyomonkövetése, adatszolgáltatások határidőre történő elvégzése.)
 - A tanárok, diákok, szülők, partnerek azonnali értesítése az aktuális feladatokkal kapcsolatban.
 - A Kréta vezetésének ellenőrzése.
 - Segítségnyújtás a digitális kapcsolattartáshoz.
 - A munkaközösségvezetők beszámoltatása a munkaközösségben folyó tantermen kívül folyó digitális oktatásról.

- Az osztályfőnökök feladatai

Az osztályfőnökök koordináló szerepe meghatározó a tanulók/ szülők gondviselők tájékoztatásában.

- Az új munkarend működésének biztosítása érdekében folyamatos a felmérése annak, hogy tanulók rendelkeznek-e az online tanuláshoz szükséges feltételrendszerrel (internet hozzáférés, asztali számítógép/laptop, mobil- / okostelefon, tablet, szükséges szoftver ellátottság).
- Tájékoztatja a szülőket a tantermen kívüli digitális munkarend szabályairól a korábban kialakított információs csatornáikon keresztül.
- Kapcsolatot tartanak az iskolavezetéssel, szükség esetén adatokat szolgáltatnak.
- A munkaközösségek feladatai
 - Kapcsolattartás a munkaközösség tagjai között, szakmai és informatikai támogatás egymás számára, anyagok, jó gyakorlatok, módszerek folyamatos megosztása.
 - Javaslatok megfogalmazása a számonkérés módszereire vonatkozóan.
 - Kérdéseik összegyűjtése, rendszeres továbbítása az iskolavezetés felé.

- A szaktanárok feladatai

A szaktanárok feladatai az elvégzendő feladatok, az új tanterv megtervezése:

- a tananyagmegosztás platformjai,
- számonkérés módjai,

- tájékoztatás az elvárásokról,
- digitális tananyag elkészítése,
- tájékoztatás a munkaközösség-vezető és az iskolavezetés felé
- A KRÉTA rendszer használata

A Kréta rendszer sokrétűen használható az oktatás folyamatának dokumentálására, a tanulók értékelésére, kommunikációra, elektronikus tudásmegosztás megvalósítására, számonkérésre.

7. Tanrend a digitális munkarend idején

- A csengetési rend alkalmazását felfüggesztjük

Ez azt jelenti, hogy a digitális tanítás esetén rugalmasan kell kezelni az időbeosztást.

- A heti órátömeg felhasználása

A tantárgyfelosztásokon, így a heti órátömegben változtatunk, minden tantárgyat lehetőség szerint online felületeken, linkek, feladatok, feladatlapok megosztásával, projektfeladatok kijelölésével valósítunk meg.

- A szakmai gyakorlatok ütemezése

A szakmai gyakorlatoknál alkalmazzuk a virtuális labor/oktató videók használatát. Addig a gyakorlathoz kötődő elméleti anyagok kidolgozása, korábbi évek vizsgafeladatainak megoldása, a tanár által továbbított adatsorok elemzése, grafikus ábrázolása, számítási feladatok megoldása történik.

A projektfeladatok kiadása támogatja az értékelést. Szükség esetén a nem végzős évfolyamoknál lehetőséget teremtünk a következő tanév elején a digitálisan megismert gyakorlati fogások előben történő elsajátítására.

Duális képzés: Hasonlóan a tanműhelyi gyakorlatokhoz, a folyamatos kapcsolattartás mellett az iskolában alkalmazott módszerek alkalmazása javasolt.

- Felkészülés a vizsgákra

- Érettségi vizsga: elsődleges, hogy aki még nem ért a 12. évfolyamos tananyag végére, a lényeget kiemelve, erre koncentráljon.
- Szakmai vizsga: az írásbelire a korábbi feladatsorok megoldását hangsúlyozzuk. Az eddigi tapasztalatok alapján főleg a számítási feladatok tekintetében kisebb Skype

-csoport létrehozásával online segítséget adunk. Tematikus feladatokkal, vagy a korábbi szakmai -, illetve versenyfeladatsorok kiadásával, megoldásával támogatjuk az otthoni felkészülést.

A szóbeli témaköröket esszé formájában vagy rövid feleletválasztós teszttel mérjük.

Eljárásrend/5. sz. melléklet

A Debreceni Szakképzési Centrum eljárásrendje
a tantermen kívüli, hibrid oktatási munkarend szerinti
szakképzésialapfeladat-ellátás rendjére és ellenőrzésére

Érvényes 2020.....-tól visszavonásig

1. A mennyiben az egészségügyi helyzet indokolja, a foglalkozásokat részben személyes jelenléttel, részben digitális módszerekkel folytatjuk.
2. Az órarendben szereplő órákat csoportosítva, súlyozva, időrendi váltásban szervezzük át. Minden tanulónak lehetőséget biztosítunk személyes találkozásra a tanárral, de a feladatok egy részét önállóan, csoportmunkában, lehetőség szerint projektfeladatokkal végzik.
3. A beszámoltatásra minimum negyedévente időszakot jelölünk ki.
4. Amennyiben az online tanulás a tanuló otthonában eszköz hiányában nehezített, az iskola informatika termeiben kiscsoportos formában tanári felügyelettel lehetőséget biztosítunk.
5. A felnőttoktatás helyi rendjének kialakításakor a távoktatás nagyobb arányban is megvalósítható, ezt az adott tantárgy specifikációja alapján határozzuk meg.
6. Az oktatói gyűléseket és szülői értekezleteket elsősorban online tartjuk, illetve személyes jelenlétet igénylő esetben a tornateremben.
7. Karantén elrendelése, COVID gyanú vagy fertőzés esetén a szülő köteles azonnali jelzéssel lenni az iskola felé, ez esetben akár 14 napos szülői igazolást is elfogadunk.

5. Képzési és kimeneti követelmények és Programtantervek

5.1 Képzési és kimeneti követelmények (röviden: KKK)

„a szakmákhoz – az ellenőrzési, a mérési és az értékelési rendszer kialakítását és működését biztosító, a szakképzésben kötelezően alkalmazandó – képzési és kimeneti követelményeket kell előírni. A képzési és kimeneti követelményekben – részzszakmaként – meghatározható a szakmának olyan önállóan elkülöníthető része, amely legalább egy munkakör betöltéséhez szükséges kompetenciák megszerzését teszi lehetővé.

A Képzési és Kimeneti Követelmények az alábbiak szerint épülnek fel:

- A szakma munkaterületének leírása;
- A szakma képesség deskriptorainak megfogalmazása;
- Az ágazati alapoktatás munkaterületének leírása;
- Az ágazati alapoktatás tanulási eredményeinek megfogalmazása;
- Az ágazati alapoktatás vizsgakövetelményeinek megfogalmazása;
- Az ágazati alapoktatás, alapvizsga tárgyi feltételeinek definiálása;
- A szakma teljes tanulási eredményeinek kidolgozása;
- A szakmairányok teljes tanulási eredményeinek kidolgozása:
 1. A szakmairányok közös követelményeinek meghatározása;
 2. A szakmairányok speciális követelményeinek meghatározása;
- A szakma/szakmairány szakmai vizsga követelményeinek meghatározása;
- A szakmai vizsgához szükséges humán és tárgyi feltételek meghatározása;
- A részsakmák követelményeinek meghatározása.

A tanulmányok alatti és a tanulmányokat lezáró szakmai vizsgákról az adott szakma képzési és kimeneti követelménye rendelkezik.

A 10. év végén ágazati alapvizsgát tesznek a technikumban tanuló diákok. Az ágazati alapozó vizsga a szakképzés új rendszerében jelenik meg. Az adott ágazathoz tartozó alapszakmák tekintetében széles alapozású ismeretekre tesznek szert a tanulók az első két évben, amelyet ágazati alapvizsga zár le, amely jogosulttá teszi a tanulót a duális képzésbe való belépésre. A technikumban érettségizőnek az ágazati alapvizsga letételét követően 10. osztály végén kell választaniuk a tanulható rokonszakmák közül.

Az érettségire épülő két éves képzések esetén az alapvizsgára tanulói jogviszonyban az 1. félév végén kerül sor. Felnőttek szakmai oktatásában az 1. félév során, az ágazati alapoktatás befejezésekor kerül sor. (Részletes szabályozás a 3.10.1 pontban található a tanulmányok alatti vizsgáknál.)

A szakmai tanulmányok befejeztével szakmai vizsgát tesznek a tanulók. Ez a szakmai vizsga lesz az ötödik érettségi tantárgy, ami emelt szintű tantárgyi érettséginek minősül. A technikumi képzésben is lesz szakmai gyakorlati képzés, amit lehetőleg vállalkozásoknál, duális képzésben kell teljesíteni. Az 5 év elvégzése után egyszerre kapnak a diákok érettségi bizonyítványt és technikusi oklevelet, és még a nyelvvizsga megszerzésére is lehetőség van. A technikumban végzetek jelentős előnyt élvezhetnek majd a felsőoktatási felvételinél a szakirányú továbbtanulásnál.

A Képzési és Kimeneti Követelmények részletesen a Mellékletek 10.5 pontjában találhatóak meg.

5.2 Szakmai helyi tantervek, Programtantervek

A programtantervek 2023 szeptemberétől kivezetésre kerülnek, ezért a szakmai oktatást - kizárólag- a képzési és kimeneti követelményekre tekintettel szervezzük meg. (Szkt. 12.§, Szkr. 13.§)

A szakmai helyi tantervek a korábban érvényes programtantervek figyelembe vételével készültek el.

2020-tól induló képzéseink estében szakmai oktatás kötelező foglalkozásai összetett óraszámát a PTT-k tartalmazták, a 2023 július 1. előtt hatályos PTT-ben meghatározott mértékét a KKK módosításáig, de legkésőbb 2024. január 31-ig kötelezően alkalmazni kell.

5.2.1. A szakképző intézményben a nevelő és oktató munka

- a) a szakképzésben kötelezően alkalmazandó képzési és kimeneti követelmények és
- b) kifutó képzéseknél a programtantervben - a szakmai oktatás kötelező foglalkozásai összesített számának kivételével - ajánlásként megfogalmazottak figyelembevételével kidolgozott szakmai program szerint folyik.

Az egyes szakmák helyi tantervei a programtantervek ajánlásait figyelembe véve tartalmazzák a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv). Ebben az időkeretben kerül sor a vállalat, üzlet által elvárt specifikus kompetenciák oktatására. Ezen kompetenciák elsajátításában, nagyban támaszkodunk a gazdaság igényeire. Képzésünkbe igyekszünk bevonni a cégek HR-es szakembereit is, hogy tanulóink még könnyebben megismerjék egyes vállalatok kultúráját, elvárásait (pl. munkavállalói ismeretek tantárgy).

A szakmai helyi tanterv/ programtanterv tartalmazza:

- A megtanítandó és elsajátítandó témaköröket, az ehhez szükséges foglalkozások megnevezését, számát,

- A képzésben részt vevő személy tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit,
- A szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet.
- A korábbi tanulmányok, gyakorlat beszámítását.

A cégek igényeit figyelembe véve - minden szakmára vonatkozóan - az alább felsorolt ismeretek bővítése szükséges:

- *Tervolvasás, mennyiségek számolása*
- *Matematikai ismeretek erősítése*
- *Rendszerszemlélet*
- *Kommunikációs készség fejlesztése (nem mernek megszólalni)*
- *Naprakész szakmai információk, új technológiák ismerete*
- *A gyakorlat további erősítése, épüتلátogatások számának növelése*
- *Anyagismeret*

A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni. Szabad sáv beépítésére 5 éves képzés esetén a 11-13., kétéves képzés esetén a 13-14. évfolyamon van lehetőség. Kétéves képzésben beépítésre kerül egy óra konzultációs foglalkozás (osztályfőnöki óra).

Az érettségi után a szakgimnáziumi OKJ-s magasépítő technikus, mélyépítő technikus és faipari technikus képzéseknél az 5/13. évfolyam helyett beszámítással a tanulók a technikumi 2/14. évfolyamon folytatják tanulmányaikat. Ekkor az 1 óra konzultációs óra helyett csak 0,5 óra kerül megtartásra. A fennmaradó 0,5 órában a korábbi tanulmányok alatt nem szereplő munkavállalói ismeretek tantárgy kerül beépítésre.

Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására. Az egyes tantárgyaknál rögzítve lett, hogy azon belül mekkora hányadot tesz ki a gyakorlati órák száma.

A 9-10. évfolyamon tanulóink iskolai tanműhelyekben sajátítják el a gyakorlati ismereteket. A 11. évfolyamtól támogatjuk a tanulók duális képzését. Amennyiben egy tanuló nem tud külső cégnél elhelyezkedni, úgy iskolai tanműhelyekben teljesíti a követelményeket.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonként megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A szabad sávban a vállalati kompetenciák oktatásán kívül új tananyagtartalom nem került beépítésre, inkább a már adott tananyagegységek nagyobb óraszámú elsajátítására kerül sor.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során (kétéves képzés) az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében szervezzük meg. A felnőttek oktatásában a kifutó képzéseknél a két éves képzés három félévre rövidül minden szakmánk esetén, de az ágazati alaptárgyak oktatása ekkor is az első félévben történik.

A munkaerő-piaci igények, a szakképzés átalakítása olyan elvárások elé állítja a végzett tanulókat, hogy munkájuk során egész projektekben tudjanak gondolkozni és dolgozni. Ez már a szakmai vizsgák része is lett, ahol több tevékenységből álló projektfeladatot kell elkészíteni. (Ezt az adott szakma KKK-ja tartalmazza.) **Ennek megfelelően szakmai képzésünk részévé vált a projektoktatás, a projektekben való tevékenységek végzése.** Diákjaink tanulmányaik alatt többször kapnak ilyen jellegű feladatot, melyeket bemutatnak. Ezért több alkalommal **projekt napokat, heteket szervezünk**, ahol a tanulók részletesen bemutatják a kapott feladatot, a megvalósítás folyamatát és a végeredményt. Szakmai beszélgetéseken a tapasztalatokról is beszámolnak. A tanulók munkáikat folyamatosan dokumentálják (pl. fényképek készítése), melyeket portfóliójuk részeként gyűjtenek.

5.2.2. Projektoktatás:

A projektoktatás során az együttműködő tanulók egy célt járnak körül és azt több oldalról megvizsgálják, feldolgozzák. A lényege, hogy a tanulók tevékenységeken keresztül sajátítsák el a projekt tárgyával kapcsolatos ismereteket. A projektmódszer alkalmazása a tanulók alapkészségeit és szakmai kompetenciáját egyaránt fejleszti. A projektvezető (oktató) oktatásszervező feladatot lát el, a tanulóknak egyénileg vagy csoportosan kell az ismereteket elsajátítani, a feladatokat elvégezni. Az értékelés az oktató feladata.

A projektoktatás szervezése

- **Projektnap:** a tanév során a diákok a kiadott oktatási projekten dolgoznak. A projektmunkában több oktató segíti őket. A fennmaradó időben a tantárgyi struktúrában oktatható tárgyak oktatása történik meg. Ezt a módszert alkalmazzuk a műszaki rajzi és a CAD-es feladatok elkészítésénél és egyéb szakmai munkák megvalósításánál (pl. térszathídépítés, épület felmérés, tablók készítése, dekoráció/kereskedelmi tér készítése). Ennek időpontját az oktató ítéli meg. A projekt témákat általában az oktatók jelölik ki, de a tanulóknak is van lehetősége javaslatokat tenni.
- **Projekthét:** az éves projektmunkát egy hétbe sűrítjük. A projektmunkában több oktató segíti a projektre szerveződő tanuló csoportokat. A fennmaradó hetekben a tantárgyi struktúrában oktatható (főleg köznevelési) tárgyak oktatása történik meg. Ez a módszer alkalmazható olyan szakmáknál, ahol szükséges a hosszabb egybefüggő időszak a feladatok végrehajtására, és a munka tárgya nem tárolható el (pl. rendezvény szervezése, vizsgaremek és vizsgafeladatok készítése). Erre általában március hónapban kerül sor.
- **Napi projektsáv:** ebben a kijelölt sávban a diákok a kiadott oktatási projekten dolgoznak. A projektmunkában több oktató segíti őket. A fennmaradó időben a tantárgyi struktúrában oktatható tárgyak oktatása történik meg. Ez a módszer alkalmazható közismereti és szakmai tantárgyaknál egyaránt. (Ennek bevezetése a 2. félévtől lesz kísérleti jelleggel a munkaközösségek vállalása alapján.)

Projektmunka értékelése:

A tanulási eredmény alapú képzés esetében a hagyományos tantárgyi értékelés nem értelmezhető, így az alábbi értékelési lehetőségeket alkalmazzuk:

- a projekt eredményének adatait tároljuk (fénykép, leírás, stb.)
- a projektmunkák szöveges értékelése
- a teljesítmény értékelésére az alábbi lehetőségek közül lehet választani:
 - egy osztályzat a projekt feladatban nyújtott teljesítményért,
 - egy-egy osztályzat tanulási területenként,
 - egy-egy osztályzat tanulási témánként.

5.2.3. Az évközi tanulói munkák értékelése

A tanulók munkáinak ellenőrzése és értékelése a korábbi években elfogadott szempontok szerint történik.

Alapja az ötosztályzatú értékelési rendszer. Érdemjegyet kap a tanuló a tantárgyi teljesítményéért, és bizonyos foglalkozásokon kívüli szakmai tevékenységéért. Ilyenek például: tanulmányi versenyeken való sikeres szereplése, pályázatokon való részvétele stb.

A félévente adható érdemjegyek számánál törekedni kell, hogy a heti fél vagy egy óras tantárgyaknál általában legalább kettő, kétórás tantárgyaknál legalább három legyen. A három vagy ennél magasabb heti óraszámú tantárgyaknál legalább négy. (A négyből lehetőleg egy szóbeli feleletre adott érdemjegy legyen!)

A tanuló értékelése objektív, érvényes és kiszámítható legyen!

A számonkérések fajtái:

írásbeli (Írja le! Oldja meg!)

interaktív

szóbeli (Mondja el!)

gyakorlati (Készítse el!)

Az írásbelik fajtái:

- diagnosztizáló (belépő tudásszint)
- szummatív (témazáró összegező)

A szummatív dolgozat érdemjegye mindig piros színnel kerüljön a naplóba!

A rajzi munkák értékelése:

A rajzokat és egyéb a rajzokat kiegészítő szakmai feladatokat az előírt határidőre be kell adni!

A tanulmányi követelmények sikeres teljesítéséhez az előírt számú rajzfeladatot az aktuális tanulmányi félév tanmenetében előírt határidőre be kell adni! Ellenkező esetben a tanuló félévkor és év végén elégtelen osztályzatot kap, amelyet csak javítóvizsgán javíthat ki, de úgy, hogy elmaradt rajzfeladatait újból elkészíti!

A tanműhelyben elkészített gyakorlati munkák értékelésekor az oktató nemcsak a végeredményt, hanem a teljes munkafolyamatot értékeli.

A félévi és az év végi osztályzatok elbírálásának **ajánlott formái:**

1, 50 alatt	elégtelen
1,50 – 2,49	elégséges
2,50 – 3,49	közepes
3,50 – 4,49	jó
4,50 – 5	jeles

Megjegyzés: - a javaslat csak irányadó,

- az oktató a tanuló javára eltérhet,

- az év végi osztályzat mindkét előző félév jegyeire épül.

A végső érdemjegyek kialakításánál figyelembe kell venni a tanuló képességeit és hozzáállását is.

Azoknál a szakmai tantárgyaknál, ahol egy csoportot több oktató tanít, a félévi és az év végi osztályzatok megállapítására közösen tesznek javaslatot.

5.2.4. Beszámíthatóság:

Iskolánkban, más intézményekben (középiskola, felsőoktatási intézmények) már megtanult, a szakképzésben előírt, azzal megegyező tartalmú ismeretek teljesítését beszámítjuk.

A szakmai gyakorlati képzés idejébe a szakképzés megkezdése előtt munkaviszonyban (vállalkozói jogviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban) eltöltött szakirányú gyakorlati idő - a szakképző iskola vezetőjének egyedi döntése alapján beszámítható.

A tanulónak iskolánk igazgatójához kell az ez irányú kérését, az igazolásokkal együtt írásban (egy példányban) benyújtani. A beszámítható előzetes tanulmányokról és teljesített követelményekről az igazgató határozattal döntést hoz.

A szakmai munkaközösségünk az igazgatót döntésében segíti.

A programtanterveket a szakmai munkaközösségek egészítették ki a helyi sajátosságok figyelembe vételével.

A közismereti szabad sávok kiosztása a szakmai képzés figyelembe vételével történt. (lásd közismereti helyi tantervek)

A részletes programtantervek a Mellékletek 10.6 pontjában találhatóak.

5.2.5. Felnőttek oktatása

A felnőttoktatás átalakításával jött létre a felnőttek szakmai oktatása, mely nagyobb rugalmasságot és átjárhatóságot biztosít a felnőttek számára. Lehetőség van két szakma ingyenes megszerzésére.

A szakmai oktatás az Szkt.-ban meghatározott szabályok szerint az általánoshoz képest egyedi feltételekkel szervezhető meg. Ennek keretében az alábbi két feltétel együttes teljesítésével

- a szakmai oktatás szakmajegyzékben meghatározott időtartamát negyedére lehet csökkenteni és
- a kötelező foglalkozások száma a tanulói jogviszonyban szervezett szakmai oktatás kötelező foglalkozásai számának 40%-áig csökkenthető.

Ezek a szabályok – a képzésben részt vevő személyekre tekintet nélkül – kizárólag a szakmai oktatás megszervezésére vonatkozó általános keretek, amelyek az adott szakmai oktatásban részt vevő valamennyi képzésben részt vevő személyre azonosan kiterjed. Minden további kedvezmény az Szkt. 53. § (4a) bekezdése alapján egyedileg, a képzésben részt vevő személy körülményeire tekintettel kizárólag a képzésben részt vevő személy számára biztosítható. E körben a képzésben részt vevő személy korábbi tanulmányait, megszerzett ismereteit és gyakorlatát – indokolt esetben a tudásméréssel – be kell számítani. A beszámításra a szabályozás alapján a szakmai oktatásban, illetve szakmai képzésben egyaránt lehetőség van. A beszámításról, illetve annak mértékéről a szakképző intézmény igazgatója dönt. Ez a lehetőség a képzésben részt vevő személy számára a szakmai oktatás, illetve a szakmai képzés általánostól rövidebb idejű elvégzését, illetve egyes tanulmányi kötelezettségek alóli felmentését teszi lehetővé. Ekként egyénileg a fentiek szerinti intenzív szakmai oktatás még tovább rövidíthető.

2023 szeptembere előtt indított képzéseinknél élünk a törvény adta lehetőségekkel, így szakmáinkat (magasépítő technikus, mélyépítő technikus, útépítő, vasútépítő és –fenntartó technikus, faipari technikus, épületgépész technikus, útépítő és fenntartó) 1-1,5 év alatt sajátíthatják el a résztvevők.

2023 szeptemberétől 2 éves képzéseket szervezünk (magasépítő technikus, mélyépítő technikus, útépítő, vasútépítő és –fenntartó technikus, faipari technikus, épületgépész

technikus) felnőttképzési jogviszonyban, de korábbi tanulmányok beszámításával a tanulmányi idő csökkenthető. Az ágazati alapoktatás a képzés 1. félévében történik, mely zárt rendszerű elektronikus távoktatásként is megszervezhető a meghatározott kötelező foglalkozások számának legfeljebb 50%-áig.

Felnőttképzési jogviszonyban szervezett oktatás esetén a tanév a tanítási év rendjére tekintet nélkül szervezhető. Oktatásunkat igyekszünk minden év szeptemberében indítani, keresztfélév esetén pedig februárban.

A képzésben részt vevő személyek szakmai oktatására az Fktv. 12/A-13/A.-át, az Szkt 66.§, 67.§ (1) és (2), 59.§ (3) és a 60.§ (1) bekezdéseit kell alkalmazni.

A részt vevők értékelése tantárgyanként történik. A minősítésekre a két tanév végén kerül sor, félévkor nem kerül sor minősítésre. Bizonyítvány kiállítására az egyes tanévek végén kerül sor. Az értékelés és minősítés öt fokú skálán történik. Amennyiben a képzésben részt vevő személy oktatása duális képzőhelyen is folyik, az értékelést és minősítést az oktató és a képzőhely közösen végzi.

Az egyes csoportok tananyagegységeinek időszakára az 1/13. és 2/14. évfolyam jelölést használjuk. Bizonyítványok kiállítására ezen időpontokban kerül sor.

A felnőttképzési jogviszonyban a tanév kezdete a jogviszony keletkezése, jogviszony vége a szakmai oktatás időtartamának végéig tart.

Az osztályok, csoportok osztályfőnöki feladatait a lebonyolításért felelős személy látja el.

A haladási naplóban és a mulasztási naplóban a mulasztásokat - azok igazolt és igazolatlan jellegére tekintet nélkül - kell feltüntetni az értékelő naplórészben.

A szakmai oktatás során a törzslapon nem kell feltüntetni a naplósorszámot, tanévet, elvégzett évfolyamot, közösségi szolgálat adatait, mulasztott foglalkozások számát, gyermekvédelmi intézkedéssel, hátrányos helyzettel, halmozott hátrányos helyzettel kapcsolatos döntéseket, határozatokat, záradékokat.

Az oktatás óratervi hálóját a 10.1. melléklet tartalmazza.

6. Képzési Program és Programkövetelmények

A szakképzés és felnőttképzés megújítása elengedhetetlenné vált a gyors technológiai fejlődés és a munkaerő-piaci elvárások folyamatos változása miatt. A gazdasági növekedés csak akkor tartható fenn hosszú távon, ha a fejlesztések hatékonyság-növekedést eredményeznek, és ehhez elegendő számú, megfelelő kompetenciákkal rendelkező szakember áll a munkaerőpiac rendelkezésére. Ehhez a gazdaság mindenkorai igényeihez jobban alkalmazkodni képes szakképzésre és felnőttképzésre van szükség.

6.1. A duális képzés és képzési programjai

A duális képzés

Napjainkban a munkaerőpiac olyan elvárásokat állít a munkavállalók elé, amelyek elsajátítása nem mindig történik meg a hagyományos oktatás keretei között. A tanulók gyakran úgy érzékelik, hogy egy állásinterjú során az iskolai végzettség kevésbé számít, inkább olyan kompetenciákat tartanak fontosnak, amelyeknek az oktatása nem része a technikumi óráknak. A duális képzés mindhárom fél számára előnyös lehet. A tanulók lehetőséget kapnak, hogy gyakorlati ismeretekre tegyenek szert, valamint a gyakorlati képzés révén plusz jövedelemhez jutnak. A képzésben való részvétel azonban motivációt, és bizonyos fokú érettséget igényel a tanulóktól, hogy megfelelően tudjanak teljesíteni, és sikeresen tudják összehangolni a munkát és a tanulmányaikat. A partnervállalatok számára a duális képzés munkaerőt biztosít, míg az iskola a gazdaság különböző résztvevőivel működhet együtt, s bővítheti a vállalt feladatinak körét

A gyakorlati munkavégzés során a diákok elmélyítik az iskolapadban szerzett elméleti tudásukat. A gyakorlati helyen történő gyakorlati képzés tehát a napi munkavégzés során zajlik, ahol a diákok idővel átlátják a cégnél zajló feladatokat, ezáltal fejlődik szakmai kompetenciájuk, vagyis képessé válnak önálló munkavégzésre, folyamatok átlátására, problémamegoldásra.

Az 5 éves képzésben részt vevő tanulók a 11. évfolyamtól szakirányú oktatás keretében vehetnek részt duális képzésben, a 2 éves képzésben részt vevők pedig az első félév végén teljesített ágazatai alapvizsga után. A tanuló a cégnél szakképzési munkaszerződéssel tud részt venni a képzésben. Amennyiben a tanuló a tanév első hónapjának utolsó napján nem rendelkezik szakképzési munkaszerződéssel, vélelmezni kell, hogy a tanuló duális képzőhelyen való részvétele a szakirányú oktatásban nem biztosítható. Ennek tényét az iskola kérésére a

gazdasági kamara igazolja. Ez alól kivétel a tanév során megkötött rövid ciklusú szakképzési munkaszerződés, melyről az intézmény a tanév első hónapjának utolsó napjáig értesíti a kamarát.

A szakirányú oktatás saját foglalkoztatónál külföldön is teljesíthető. Időtartama nem haladhatja meg a szakirányú oktatás időtartamának a felét.

Rövidciklusú szakképzési munkaszerződés évente legfeljebb két alkalommal köthető 2-12 hét, de éves szinten legfeljebb 12 hét időtartamra.

A tanuló, illetve képzésben részt vevő személy napi munkaideje 8 óra, fiatalkorú munkavállaló esetén napi 7 óra, melybe a munkaközi szünet időtartamát is be kell számítani:

- 4,5 órát meghaladóan legalább 30 perc,
- 6 órát meghaladóan legalább 45 perc.

Rendkívüli munkaidő nem rendelhető el.

Az iskola az évközi szünetek idejére nem szervezhet szakirányú oktatást igazolatlan mulasztás pótlására.

A duális képzőhely a tanítási szünetek idejére is igénybe veheti a tanulókat szakmai oktatás céljából, de ugyanolyan mértékben szabadidőt kell biztosítania.

A munkaidőkeret legfeljebb négy hetes lehet.

A szabadság mértéke tanulói jogviszony estén évi 45 nap, felnőttképzési jogviszonyban évi 30 nap. A tanuló szabadságának kiadásánál figyelemmel kell lenni az őszi, téli, tavaszi és nyári szünet rendjére. A nyári szünetben legalább 20 munkanap szabadságot egybefüggően kell kiadni a tanulóknak. A szünidők rendje a felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben résztvevő személyek szabadságolására nem vonatkozik.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mentesül a duális képzőhelyen történő rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól:

- szakképző intézményi oktatási napokon,
- tanulmányi versenyre történő iskolai felkészítés és verseny alkalmával,
- szakképző intézményi rendezvények napján (amelyen minden tanuló, képzésben résztvevő részvétele kötelező),
- a vizsga napján és az azt megelőző 3 munkanapon,
- érettségi vizsgatárgyanként – az érettségi vizsga napját is beszámítva – négy munkanapon,
- Mt. szerinti esetekben.

A szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel részt vevő tanuló kérésére a szakmai vizsga előtt - a szakmai vizsgára történő felkészülés céljából - egy alkalommal legalább öt munkanap egybefüggő felkészítést szervezünk.

Sikeres szakmai vizsgát követően a duális képzőhely a legalább hat hónapos egybefüggő időtartamú szakképzési munkaszerződés esetén jogosult sikerdíjra.

A szakképzési munkaszerződés a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napján szűnik meg. Szakmai vizsga esetén tanuló jogviszonyban annak a tanítási évnek az utolsó tanítási napján szűnik meg, amelyben a tanuló a szakirányú oktatást közvetlenül követő első szakmai vizsgáját megkezdi.

A tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony megszűnésének napjáról az iskolának haladéktalanul értesíteni kell a duális képzőhelyet. A duális képzőhely pedig az iskolát értesíti a szakképzési munkaszerződés megszűnéséről, illetve megszüntetéséről.

A duális képzőhelyen bekövetkezett baleset munkabalesetnek minősül.

Munkabér és egyéb juttatások (Szkr. 253.§)

A szakképzési munkaszerződés alapján kifizetett munkabér havi mértékének összege – a tanuló és a duális képzőhely megállapodása alapján – a szakirányú oktatás központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott önköltsége egyhavi összege, de legfeljebb annak százhatvannyolc százaléka, amelynek megállapításánál figyelembe kell venni a tanuló szakmai felkészültségét és tanulmányi eredményeit.

A tanuló számára az Szkt. 85. § (2) bekezdése szerinti egyéb juttatást a tanuló által választott szakmához szükséges szakképzettséggel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatással azonos mértékben, de legfeljebb évente a szakirányú oktatás központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott önköltsége egyhavi összegének százhatvannyolc százalékaig kell biztosítani. Az egyéb juttatásra a tanuló az általa ledolgozott napokra tekintettel arányosan jogosult.

A tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az Szkt. 85. §-ában meghatározott juttatásait a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy igazolatlan mulasztásával arányosan csökkenteni kell.

A képzésben részt vevő személy szakképzési munkaszerződése esetén a munkabér és egyéb juttatások estén – a felek eltérő megállapodása hiányában – a szakképzési munkaszerződés alapján létrejövő munkaviszony időtartamával arányosan kell alkalmazni.

Saját munkavállaló képzése

Saját munkavállaló duális képzése két formában történhet kizárólag felnőttképzési jogviszonyban (Szkt. 90/A. §):

- külön szakképzési munkaszerződés megkötésével,
- meglévő munkaszerződés módosításával.

A duális képzés előnyei legfontosabb előnyei:

A végzett tanulók vállalati környezetben szerzett érdemi gyakorlattal fognak majd rendelkezni, ami a friss munkaerő felkészültségét és alkalmasságát javítja, integrálási idejét rövidíti.

A végzett szakemberek kiválóan fogják ismerni a vállalatokat, így a végzést követően „kész” munkaerő áll rendelkezésre (a manapság az építőipari szektorra is jellemző, magasan képzett munkaerő hiánya ezzel nagyrészt orvosolható)

A duális oktatási „konstrukció” megteremti annak lehetőségét, hogy egy szoros együttműködés alakuljon ki a vállalat és az egyetem között kutatási, fejlesztési, innovációs vonalon, ezt segítik az ehhez kapcsolódó tantárgyak és a szakdolgozat is.

Miért érdemes a duális képzést választani:

- Testreszabott munkavállalók képzése (szakmaspecifikus felkészítés, már az oktatási időszakban megvalósul).
- Gyakorló szakemberek oktatásba történő bekapcsolódása.
- Hallgatók/munkavállalók kiválasztásának lehetősége.
- Hosszabb gyakorlati idő – biztosabb ismeretátadási lehetőség.
- Középszintű oktatás megismerése, - oktatásba történő bekapcsolódási lehetőségek.
- szakmai, gyakorlati tapasztalatok
- piaci mechanizmusok megismerése
- piaci kutatásokban való részvétel
- elméleti tudás gyakorlatba való átültetése
- speciális vállalati berendezésekhez való hozzáférés
- vállalati szakemberekkel való találkozás
- szakmai kompetenciák fejlesztése

A tanulók számára motivációt jelent, hogy ugyan a terhelés fokozottabb, de munkavállalóként pénzkereseti lehetősége van, és több év gyakorlattal fog rendelkezni, ami „pályakezdőként” nagy előny lesz számára, hiszen ezt követően lehetőség van arra, hogy teljes értékű munkaerőként tudják tovább foglalkoztatni.

Intézményünk az alábbi duális partnerekkel van kapcsolatban:

Épületgépész technikus

- Nepál Szerviz Kft.
- HUNÉP ZRT.
- Légber Invest Kft
- Debreceni Vízmű ZRT.
- Épgáz Kft.
- Flexkomfort Kft.
- Thermo-Szolár Kft.
- Vukman Kft.
- Szerip Zrt.
- Hevesi mester kft.
- Kab-épületkarbantartó kft.
- Lippai Sándor e.v
- Sarkadi Gépészet Kft.
- Zavarkó Gellért e.v

Magasépítő technikus

- Kiker Building Kft.
- NEXIUM-IMMO Ingatlanfejlesztő Kft.
- Hot & Cold Therm Kft.
- Marcell-Ház
- Kiker Building Kft.

Faipari technikus

- Kreatív Home Bt.
- Ilex-2000 Bt.
- Lamforg Kft.

Útépítő és útfenntartó

- Full-Domino Kft.

A cégekkel való kapcsolat, a közös munka alapja az intézmény és a vállalatok stratégiai együttműködése.

A lehetséges kapcsolódási fajták első értelmezési szempontja az egyének közötti kapcsolatok. Ez alatt azt érthetjük, hogy mind a vállalkozás, mind pedig az iskola részéről bizonyos személyek között jön létre az együttműködés vagy interakció.

Ez a következő formákban valósulhat meg:

- Rendszeres megbeszélések: előre egyeztetett időpontban vagy ad hoc jelleggel
- Vállalati szakemberek előadásai az iskolában
- Oktatók előadásai a vállalatoknál
- Tanulók részvétele a vállalat működésében: szakmai gyakorlat, duális képzés
- Közös kutatási, fejlesztési tevékenység, közös szellemi tulajdon
- Közös kiadványok, publikációk

Az egyének szintjén értelmezett együttműködések nagy számban, alulról szerveződő módon, sokszor észrevétlenül vannak jelen az érintett szervezeteknél. Sok esetben az intézményi szintű együttműködések alapjai lehetnek.

A következő értelmezési szint egyének és intézmények között jön létre. Ez alatt azt értjük, hogy az egyik szervezet intézményi szinten vesz részt az együttműködésben, míg a másik félt egy személy képviseli. Ebben az esetben a következő lehetséges kapcsolatok jöhetnek létre:

- Oktatók alkalmazása szakértőként vagy meghatározott projektekre a vállalatoknál
- Vállalati munkatársak alkalmazása az iskolában (pl. esti képzés, óraadó)
- Vállalati munkatársak továbbképzése az iskolában
- Közös kutatási és fejlesztési tevékenység, közös szellemi tulajdon
- Közös kiadványok, publikációk
- Bizottságokban való részvétel, versenyek bíráló bizottságában való részvétel

Ennél a szintnél már nagyobb horderejű együttműködési fajtákról beszélünk.

Megjelenik a tőke és az emberi erőforrás szükségessége. Előnye viszont, hogy az együttműködések elvárt pozitív eredménye nem csak az egyének szintjén érezhető.

Az egyetemi-vállalati kapcsolatokat a legmagasabb szinten, az intézményi szinten értelmezzük, amikor az együttműködés a két szervezet vezetése között jön létre.

Ennek lehetőségei a következők:

- + Iskolai berendezésekhez, helységekhez való hozzáférés biztosítása
- + Vállalati berendezésekhez, helységekhez való hozzáférés biztosítása
- + Közös szervezeti egységek létrehozása és fenntartása (képzőközpont)
- + Közös infrastruktúra-fejlesztés
- + Vállalati beruházások az iskolában
- + Kutatási, fejlesztési szerződések intézmény szintjén
- + Közös kutatási projektek
- + Life-long-learning feltételeinek kiépítése és fenntartása iskola és vállalat között
- + Iskolai programok finanszírozásához való hozzájárulás (beiskolázási rendezvények)
- + Iskolai csoportok támogatása
- + Együttműködési megállapodás megkötése adott tématerületeken
- + Közös marketing felületek: web alapú felületek, kiadványok, rendezvények...stb

Az intézményi szintű együttműködések elvárt pozitív eredményei a szervezet egészére hatnak.

Látható, hogy megjelenik az infrastruktúra, mint az együttműködés tárgya, illetve eszköze.

Érezhető előnyök az együttműködő vállalat szemszögéből:

- új tudás a szervezetben
- az iskolai kínálat befolyásolása: olyan bizonyítványokat kaphatnak a végzettek, melyek a tudás mellé kapcsolati tőkét is adnak (duális képzés)
- közös konferenciák
- tanulók gyakorlaton történő foglalkoztatása: potenciális munkaerő (nyári gyakorlat, duális képzés)
- munkatársak bevonása oktatásba
- presztízs
- társadalmi kapcsolatok fejlesztése

Érezhető előnyök az iskolában dolgozók (oktatók, kutatók) szemszögéből:

- szakmai, gyakorlati tapasztalatok
- a gazdaság elvárásai megismerésre kerülnek
- tanulóknak szakmai gyakorlati helyek biztosítása, duális képzés
- közös projektek
- közös konferenciák
- speciális vállalati berendezésekhez való hozzáférés
- képzési színvonal nő
- presztízs mind az intézmények, mind az akadémiai szféra számára
- kutatási eredmények tudományos elismertségén túl szakmai megbecsültség is

Érezhető előnyök a tanulók szemszögéből:

- szakmai, gyakorlati tapasztalatok
- duális képzés
- piaci mechanizmusok megismerése
- piaci kutatásokban való részvétel
- elméleti tudás gyakorlatba való átültetése
- speciális vállalati berendezésekhez való hozzáférés
- vállalati szakemberekkel való találkozás
- szakmai kompetenciák fejlesztése

Vállalkozásfejlesztési tevékenységet végző intézmények között, az oktatási intézmények limitáltan tudnak bekapcsolódni a pénzügyi eszközöket nyújtó tevékenységekbe.

Tevékenységükből adódóan, immateriális eszközökhöz kötődő tevékenységek terén viszont kiemelt szerepük lehet.

A Szakmajegyzékben meghatározott szakmák szakirányú oktatásához kapcsolódó központilag kiadott alapidokumentumok mellett kiemelkedő szerepe van a **képzési program**nak is, mely a duális képzés alapját jelenti.

A képzési program tartalmazza:

- a duális képzőhely által oktatott tananyagelemeket és ehhez kapcsolódóan az elméleti ismereteket,
- a megtanítandó és elsajátítandó témaköröket, az ehhez szükséges foglalkozások megnevezését, számát, a felügyelet mellett és az önállóan végezhető gyakorlati feladatokat,

- a kompetencia- és készségfejlesztés feladatait,
- továbbá a képzésben részt vevő személy tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját.

Képzési programjaink a fent nevezett cégek bevonásával, igényeiknek megfelelően készült el épületgépész technikus és magasépítő technikus szakmákban. **A részletes programok a melléklet 10.9. pontjában találhatók meg.**

Tanulóink elsősorban a gyakorlati tananyagrészek elsajátítására kerülnek a duális partnerhez, ahol a beszámoltatás, értékelés és minősítés folyamatos. Amennyiben egy tantárgy elsajátítására teljes egészében a duális partnernél kerül sor, akkor az értékelést a cég, és azon belül kijelölt személy végzi. Ha egy tantárgy oktatását az iskola és a cég közösen végzi, abban az esetben az értékelés közösen történik az óraszámok arányában súlyozva.

A magasépítő technikus és mélyépítő technikus szakmák esetén a Programtantervek 2 x 70 óra egybefüggő szakmai gyakorlata átcsoportosításra kerül. A 12. év végén 1 x 140 óra gyakorlatot kell teljesíteni, így a 4 hétre munkaszerződéssel duális partnerhez mehetnek tanulóink.

Az épületgépész technikus és magasépítő technikus képzéseknél az alábbi táblázatokban megjelölt tantárgyak, tananyagegységek elsajátítása történik a duális partnernél a megadott óraszámokban. A fennmaradó órák az iskolában valósulnak meg.

6.2. Programkövetelmények

A korszerű szakmai kompetenciák elsajátításához fontos mérföldkő a szakképesítésekhez tartozó új szemléletű programkövetelmények meghatározása, amelyek a szakmájukat kiválóan ismerő szakértők segítségével készültek el. Az anyagokat az ágazatért felelős minisztériumok és az Ágazati Készségtanácsok munkájában részt vevő gazdasági szereplők is véleményezték, így a követelmények szakmailag megalapozottak, korszerűek és a gazdaság igényeit tükrözik.

A programkövetelmények tartalmazzák:

- a szakmai képzés megnevezését és a képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti olyan kódját, amelybe a szakmai képzés besorolható, valamint a szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítésnek az Európai Képesítési Keretrendszer, a Magyar Képesítési Keretrendszer és a Digitális Kompetencia Keretrendszer szerinti szintjének meghatározására vonatkozó megjelölését,
- a szakmai képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettséget, egészségügyi alkalmassági követelményt és gyakorlatot,
- a szakmai képzés elvégzéséhez szükséges minimális és maximális foglalkozások számát,
- a képesítő vizsga követelményeinek leírását és a megszervezéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket, valamint
- a szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb tevékenység vagy munkaterület rövid leírását.

A szakmai képzés képzési programját a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző a programkövetelményhez igazodóan dolgozza ki, és honlapján közzéteszi. Tartalmazza a kimeneti követelményeket és a szakmai képzés a Fktv. szerinti program alapján folyik.

Intézményünkben a 2021/2022. tanévtől szakmai képzés keretében az alábbi szakképesítések sajátíthatók el:

- lakberendező
- műemlékfenntartó szaktechnikus (előképzettség: magasépítő technikus)
- létesítmény energetikus (előképzettség: épületgépész technikus)

A szakképesítések programkövetelményei és a szakértő által elfogadott képzési programjai a melléklet 10.7. pontjában találhatók meg.

Szakmai képzés kizárólag **felnőtteképzési jogviszonyban** szervezhető. A szakképzés nem más, mint – felsőfokú szakképzettséget nem igénylő – munkakör betöltéséhez vagy tevékenység végzéséhez szükséges szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés. A felnőttképzési jogviszony a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző és a képzésben részt vevő személy között jön létre. A diákokkal felnőttképzési szerződést kötünk.

7. Egészségfejlesztési Program

12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet, 102 §

(4) A szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

(6) Az igazgató az egészségfejlesztési és prevenciós programok kiválasztásánál beszerzi,

a) az iskolapszichológus,

b) az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá

c) ha működik, a helyi vagy megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum véleményét.

(7) A szakképző intézményben megvalósuló teljes körű egészségfejlesztés módszertani útmutatóját az egészségfejlesztésért felelős országos intézet dolgozza ki.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy felügyeljék és javítsák saját egészségüket. Magában foglalja a tanulók ismereteinek és készségeinek fejlesztését, a közösségek aktív részvételét és az egészséges, egészséget támogató környezet kialakulására irányuló társadalmi, jogszabályi és gazdasági háttérfeltételek kialakítását, biztosítását.

A teljes körű egészségfejlesztés eredményeképpen az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Az iskolai egészségfejlesztés akkor hatékony, ha teljeskörű.

Ez az alábbiak teljesülését jelenti:

- mindegyik fő egészségkockázati tényezőt befolyásolja;
- az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van;
- az egészségfejlesztést megvalósító iskola minden tanulója részt vesz benne;
- a teljes tantestület részt vesz benne;
- bevonja a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas civil szervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét (pl. fenntartó) is.

A teljeskörű iskolai egészségfejlesztés az idevágó nemzetközi és hazai szakirodalom bizonyítékai szerint az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését:

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás, a digitális függőség és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- önkontroll, önszabályozás fejlesztése, on-offline térben egyaránt
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkal, oktatókkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodókészség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- családi életre, társsá-, szülővé válásra nevelés
- a társadalmi tőke növelése
- a krónikus, nem fertőző népbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek, cukorbetegség) elsődleges megelőzése;

Prevenció területei

- **Primer prevenció**
 - egészség általános védelme, a betegség első megjelenésének megakadályozására az egészség megőrzésére irányul
 - a betegséget előidéző tényezők korai felismerése, elkerülése
 - a korszerű egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul: egészséges táplálkozás, aktív szabadidő eltöltése, mindennapos testmozgás, személyes higiéné, lelki egyensúly megteremtése, harmonikus párkapcsolat, családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszer biztonság megvalósítása
- **Secunder prevenció**
 - a már meglévő betegségnek és hatásainak feltartóztatását vagy lassítását kívánja elérni korai kórmegállapítás és megfelelő kezelés révén, vagy a betegség visszatérését akadályozza
 - a korai felismerés alapvető lehetőségeit a szűrővizsgálatok jelentik
- **Tercier prevenció**
 - célja adott sérülések és betegségek kapcsán a szövődmények, tartós károsodások, rokkantság kialakulásának megelőzése, orvosi segítség igénybevétele

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása az iskola munkatervében megtervezetten történik. Az oktatók, az osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más, alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

A szakképző intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanuló egészséghez, biztonságához való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- a) az egészséges és tudatos táplálkozás,
- b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- c) a testi és lelki egészség fejlesztése, megküzdési készségfejlesztés, feszültségoldás

d, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,

e) a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,

f) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,

g) a személyi higiéné

h, önismeret-, empátiás készség-, érzelmi intelligenciafejlesztés területére terjednek ki.

A szakképző intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a szakképző intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

Cselekvési terv:

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei:

- Életviteli feladatok;
- Foglalkozásokon megvalósított feladatok;
- Foglalkozáson kívüli feladatok.

Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik, meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Foglalkozásokon megvalósított feladatok

A szaktárgyi és osztályfőnöki órák témafeldolgozása:

Minden tantárgynak van kapcsolódási pontja az egészségfejlesztéshez, egészséges életre neveléshez.

A nem kötelező foglalkozásokon, csoport foglalkozásokon lehetőség van a tantárgyakon átívelő ismeretek összekapcsolására, egy adott tartalom sokoldalú megközelítésére, készség szintű fejlesztésre a különböző tevékenységek által.

Nem kötelező foglalkozások:

- NTP pályázat
- A Világ Legnagyobb Tanórája
- Fenntarthatósági Témahét
- Sportprogramok, külső helyszínen sportolás
- Sportrendezvényeken, kulturális programokon való részvétel

- Együttműködés sportegyesületekkel
- Szűrővizsgálatokon való részvétel
- Vetélkedők, versenyek, csoportfoglalkozások
- Egészségnap
- Sportnap, Péchy-nap
- Osztálykirándulások, iskolai kirándulások, túrák
- Papírgyűjtés
- Egészségprevenciók, témában érzékenyítő előadások, interaktív programok szervezése, társszakmák és intézetek, segítő kollégák (iskolapszichológus, védőnő, iskolaorvos, bűnmegelőzési előadó, ifjúságvédelmi munkatárs) bevonásával

Kortárshatások az egészségfejlesztésben

A serdülőkorú fiatalok számára a felnőttnél (szülőnél, tanárnál) lényegesen hitelesebb a kortárs, aki éppen ezért sokkal jelentékenyebb véleményformáló hatással is van.

Módszerek

Páros, kis- és nagycsoportos formában

- Részképességfejlesztő: szituációs, kombinációs, koncentráció fejlesztő, érzékelést, érzelmkifejezést, empátiás készséget, kapcsolatteremtési készséget, indulat- és konfliktuskezelési készséget, kreativitást, érzelmi intelligenciát és közösséget fejlesztő játékos gyakorlatok
- Projekt módszer: ismeretszerzés és gyakorlati alkalmazás és kreativitás fejlesztése érdekében
- Kérdőíves felmérések, tesztek
- Szaktantárgyakhoz kapcsolódó művészi önkifejezés: irodalmi, zenei, népművészeti, tánc-, fotó- és vizuális, képzőművészeti önkifejezési módszerek fejlesztése

A szakképző intézmény az oktatón és az iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen kívül csak olyan szakembert vagy szervezet programját megvalósító személyt vonhat be kötelező foglalkozás, egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciók tevékenység megszervezésébe, aki vagy amely rendelkezik az egészségügyért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával.

Az igazgató az egészségfejlesztési és prevenció programok kiválasztásánál beszerzi

- a) az iskolapszichológus,
- b) az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá
- c) ha működik, a helyi vagy megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórumvéleményét.

A program megvalósulásának ellenőrzése, értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

Az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenység során a tanulók közt élve érzékelik a folyamat fejlődését és megerősítik a helyes viselkedésformákat. Tanulók, kiskorú tanuló törvényes képviselőjének részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy a tanuló egészségi állapotának változását értékeljék.

Visszacsatolás

Az iskolánkban folyó egészségfejlesztés igyekszik a testi és lelki fejlődés aspektusának nyomon követésére. Leleki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, tanuló esetében a környezethez való alkalmazkodást, felkészítsen és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra. Az egészséges életvitel viselkedésben megnyilvánuló tényezőinek, és az elsajátított életvezetési módszerek alkalmazási megnyilvánulásainak nyomon követésével, tesztek felvételével értékeljük a változásokat.

A programok és az egész tanév során elért eredmények reális feltérképezése és értékelése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismeretek fejlődnek, a diákok tudása elmélyül.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. A hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál az egyéni és a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében. Alapvető célunk, az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetése, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztése, a szükséges szint elérésére, megtartására.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás és a testi és emocionális állapot egymást támogatva erősítse az egészséget.

8. Fejlesztő Program

A szakképzés kiemelt feladata a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.

A tanuló vizsgálatát végző szakértői bizottság szakvéleménye tartalmazza annak megállapítását, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek/tanuló az e célra létrehozott, a fogyatékosság típusának megfelelő nevelési-oktatási intézményben, osztályban, csoportban, tagozaton vagy a többi gyermekkel/tanulóval közösen is részt vehet az iskolai nevelésben-oktatásban, kollégiumi nevelésben.

A Debreceni Szakképzési Centrum azokat az SNI-s tanulókat oktatja együtt a többségi tanulókkal, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják, ezáltal intézményünkben integrált oktatás folyik.

Korábban a ma már hatályon kívül helyezett 32/2012 EMMI rendelet tartalmazta az SNI irányelveket. A jelenleg érvényes irányelvek szövegét szakértői team véglegesítette. A frissített, véglegesített szöveg ezúttal nem jogszabályi megerősítést kapott, hanem az Oktatási Hivatal honlapján való megjelentetéssel vált érvényessé. Bár az irányelvek már nem jogszabályban szerepelnek ezek mégis olyan szakmai előírások, amelyeket az SNI gyermekeket, tanulókat ellátó oktatási intézmények kötelesek betartani, s ha ez nem valósulna meg, úgy a szülők első sorban az intézménnyel szemben jogorvoslattal élhetnek.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét. Ennek keretében megismerjük az integrált nevelés létező jó gyakorlatait, tapasztalatcsere, tudásháló (képzések, online platform stb.)

A DSZC-ben mint többségi intézményben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk (teljes vagy részleges integrációjuk). Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése,

önmagukhoz mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- A befogadó iskola vezetője támogatja oktatói részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken, alkalmat teremt a horizontális tudásátadásra.
- Az együttnevelést megvalósító iskolák oktatóinak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz, a tanuló képességei kibontakoztatásának érdekében.
- Multidiszciplináris teamek (pl. többségi oktató, gyógypedagógus, szülő, az érintett tanuló stb.), illetve jó gyakorlat e-bank, iskolai „forrásközpont” működtetése – az oktatók által kidolgozott egyes differenciált tananyagok, feladatlapok stb. felhasználásával, melyeket az iskola minden oktatója használhat, illetve minden oktató gyarapítja az anyagokat.
- A nyitott tanulási-tanítási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében- oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel, a diverzitás iránti pozitív attitűddel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező oktató, aki
 - a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
 - egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus, konduktor együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;

- a foglalkozásokon megvalósuló tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyságvizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- a neurodiverzitást figyelembe vevő oktatási módszerek, rugalmas tanulásszervezés segítségével minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezetet hoz létre, melyben érvényesül a differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés, a differenciáló módszerek (az instrukciók adása terén is) alkalmazása, beleértve az értékelést is;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus, konduktor iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba, megosztva vállalja a felelősséget a különleges bánásmódot igénylő gyermek haladásáért.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógus, konduktor

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékosság, az egyéb pszichés fejlődési zavar, az autizmus spektrum zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- f) együttműködik a többségi oktatókkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó oktatók tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;

g) támogatást nyújt a többségi oktató számára a differenciáláshoz a tantervi követelmények szintjén, a következőknek megfelelően: nincs érdemi változtatás a tantervben, elvárt tudásban, hanem több idő, személyi támogatás (többségi oktatótól, gyógypedagógustól, asszisztentstől), eszközhasználat, differenciált tananyag-feldolgozás révén jut el a gyermek a tantervi célig. Eltérő tantervi célok megjelenítése esetén – a gyermek szakértői véleményének alapján –

- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon
- egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;
- alkalmazza a sajátos nevelési igényű tanuló osztálytermen belüli megsegítésének lehetőségeit a befogadó intézményben;
- segíti a befogadó pedagógust a szűrésben, az egyéni értékelésben, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében;
- segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

Ezekén túlmenően a DSZC a sajátos nevelési igényű tanuló igényeihez viszonyodva:

- a) az iskola egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időt is meghatározhat a helyi tantervében.
- b) A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében, oktatásában közreműködő intézményeinkben – függetlenül attól, hogy külön vagy a nem fogyatékos tanulókkal együtt történik a nevelés-oktatás – a minden iskola számára meghatározott foglalkozásokon túl kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs tanórai foglalkozásokat, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető súlyos és tartós rendellenessége esetén pedig fejlesztő foglalkozásokat szervezni. A rehabilitációs célú órakeret – a fogyatékoság típusától függően – a kötelező foglalkozásokra fordítandó óraszám 15–50%-a, míg a fejlesztő foglalkozások időkerete a kötelező foglalkozásokra fordítandó óraszám 15%-a. Az időkeretet az egyes évfolyamok, osztályok tanítási év közben a tanítási hetek között át-csoportosíthatóak.

- c) A sajátos nevelési igényű tanulót az igazgató – a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatára – mentesítheti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól. Az érettségi vizsgán az érintett tantárgyak helyett a tanuló – a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint – másik tantárgyat választhat.
- d) A sajátos nevelési igényű tanulót a vizsgán hosszabb felkészülési idő illeti meg, lehetővé kell tenni számára az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz (írógép, számítógép stb.) használatát, szükség esetén pedig az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval, illetve a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő kiváltását.
- e) A sajátos nevelési igényű tanuló számára engedélyezett a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó tovább haladást biztosító egyéni előre haladású nevelési-oktatási forma.
- f) A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése együttesen kialakított vélemény szerint – a szülő bevonásával, tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez, a gyógypedagógussal együttműködve.
- g) Az integrált tanuló nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatcserén, szakmai felkészítésén, folyamatos továbbképzésen való részvétel, valamint a szakmai anyagok igénybevétele.
- h) Az iskola tárgyi feltételeit illetően a fejlesztések megvalósításához intézményünk igyekszik a megfelelő tárgyi feltételeket is biztosítani. A fejlesztés hatékonyságát szolgálja fejlesztőtermünk és a fejlesztés különböző területeihez szükséges fejlesztő eszközeink. Pl.: Fejlesztő játékok és szoftverek, könyvek. Speciális tankönyvekkel látjuk el a tanulásban akadályozott tanulóinkat.

Intézményünk a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását segíti elő a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatással, neveléssel. Intézményünk mindent megtesz a sikeres integrációért. Megvalósítjuk az integráció törvényi feltételeit, biztosítjuk az SNI tanuló törvény adta jogait, a kötelező és adható kedvezmények igénybe vételét, differenciált óraszervezéssel az egyéni képességek kibontakozásával.

Összegezve a sajátos nevelési igényű tanulók a többiekkel együtt – integráltan – megvalósuló iskolai nevelésében a fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális

módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzuk meg. A sajátos nevelési igényű tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltaknak megfelelően biztosítjuk.

A Nemzeti alaptanterv és a választott kerettanterv alkalmazása a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásában:

A Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapidokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a tanulási területeken megfogalmazott célok, feladatok – a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek. Mint sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató intézmény szakmai programunkban, helyi tantervünk elkészítésénél figyelembe vesszük:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény), a Nat és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait,
- a kollégiumi nevelés országos alapprogramját,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a szülők elvárásait és
- az általuk nevelt-oktatott tanulók sajátosságait.

Célunk, hogy az Irányelvben foglaltak szerint, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél. Az Irányelv annak biztosítását szolgálja, hogy:

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést;
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez;
- a tanulást megalapozó pszichikus funkciók, képességek, készségek kialakítása, fejlesztése kiemelt szerepet kapjon a teljes alapfokú oktatás szintjén, de különösen az általános iskola alsó tagozatán, illetve ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is visszanyúljon;
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé,

- a tanulókat a nevelés-oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Ennek érvényesítése érdekében meghatározza:

- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit;
- a sérült képességek, készségek, kompetenciák habilitációs, rehabilitációs, célú korrekciójának területeit;
- a nevelés-oktatás és fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.

A sajátos nevelési igényű tanulók egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs ellátása:

A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket a szakmai programunk és helyi tantervünk kialakításakor figyelembe vesszük.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság, sajátos nevelési igény által okozott részleges vagy teljes körű módosulását, egyenetlenségeit;
- b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, egyenetlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

1. A habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében-oktatásában részt vevő nevelési-oktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét – az általános elveken túl – átfogó, hosszú távú habilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.
- A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanulási-tanítási folyamatban valósul meg, mely az egyes

tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teheti szükségessé.

- c) A sajátos nevelési igényű, ugyanakkor kiemelt tehetségű tanulók ellátása esetén a rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység mellett kell megjelenniük a tehetséggondozás feladatainak.

2. A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

- a) A mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékosságból, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékosságból, autizmus spektrumzavarból vagy egyéb pszichés fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- b) Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- c) A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- d) Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók és a személyiség fejlesztése.
- e) Társas beilleszkedés, a szociális kompetenciák fejlődésének támogatása.
- f) Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

3. A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- a) A sajátos nevelési igény típusa és súlyossága.
- b) A sajátos nevelési igény kialakulásának, felismerésének, diagnosztizálásának ideje.
- c) A sajátos nevelési igényű tanuló
 - ca) életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,
 - cb) képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei,
 - cc) érzelmi szükségletei, állapota, attitűdje,
 - cd) korai fejlesztésben és gondozásban való részvétele, a korai időszak fejlődésmenete.

- d) A társadalmi integráció kívánalmai: az egyéni tanulási utak megtervezése és biztosítása, az átvezetés, a továbbtanulás, pályaválasztás, a lehető legönállóbb életvitelre történő felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket megjelenítünk:

- a) az intézmény szakmai programjában,
- b) a helyi tantervben,
- c) a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanulási-tanítási programban (pl. tanmenet, óraterv),
- d) az egyéni fejlesztési tervben.

A sajátos nevelési igény típusának megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus, konduktor kompetenciája:

1. a programok, programcsomagok tervezése, összeállítása;
2. a rehabilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés, osztálytermen belüli megsegítés;
3. közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, kivitelezésében, ezt követően a konzultációban, az osztálytermi környezet adaptációjában;
4. a tanuló fejlődésének nyomon követése, értékelése, illetve az ebben való közreműködés a többségi pedagógusokkal együtt.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek, differenciált, egyénre szabott tananyagok;
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök;
- az egyéni szükségletekhez igazodó környezet, speciális bútorok; fejlesztő helyiségek;
- rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának, illetve osztálytermi foglalkoztatásának megvalósulásához;

- a tanulók sajátos nevelési igénye típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalt gyógypedagógus, terapeuta (módszertani intézmény, utazótanári szolgálat).

Legitimációs záradék

A szakmai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk oktatótestülete a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította.
A módosítások bevezetése 2024. év szeptember hónap 02. napjától történik.

A szakmai program elfogadás és jóváhagyása

A szakmai program módosítását az intézmény diákönkormányzata 2024. év augusztus hó 30. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Debrecen, 2024. év augusztus hónap 30. nap

.....
Sinas Laura

diákönkormányzat képviselője

A szakmai program módosítását a képzési tanács (közösség) 2024. év augusztus hó 30. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Debrecen, 2024. év augusztus hónap 30. nap

.....
Lukács

képzési tanács (közösség) képviselője

A szakmai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A szakmai program módosítását az intézmény oktatótestülete 2024. év augusztus hó 30. napján tartott értekezletén elfogadta és jóváhagyásra javasolta.

Kelt: Debrecen, 2024. év augusztus hónap 30. nap

.....
Abonyi

hitelesítő oktatótestületi tag

.....
Sorosvári

P. H.

hitelesítő oktatótestületi tag

A szakmai programot jóváhagyom.

Kelt: Debrecen, 2024. év augusztus hónap 30. nap

.....
Köcskés

igazgató

10.Mellékletek

10.1 Képzések óratervi hálói

10.2 Közismereti kerettantervek a szakképzés területére

10.3 Kifutó képzések ágazati érettségi vizsgakövetelményei

10.4 Kifutó képzések szakmai és vizsgakövetelményei

10.5 Képzési és kimeneti követelmények

10.6 Szakmai helyi tantervek, Programtantervek

10.7 Programkövetelmények

10.8 Kifutó képzések szakmai kerettantervei

10.9 Duális partnerek képzési programjai

10.10 Ágazati alapvizsgák szabályzata

10.11 Közismereti helyi tantervek